İŞKUR

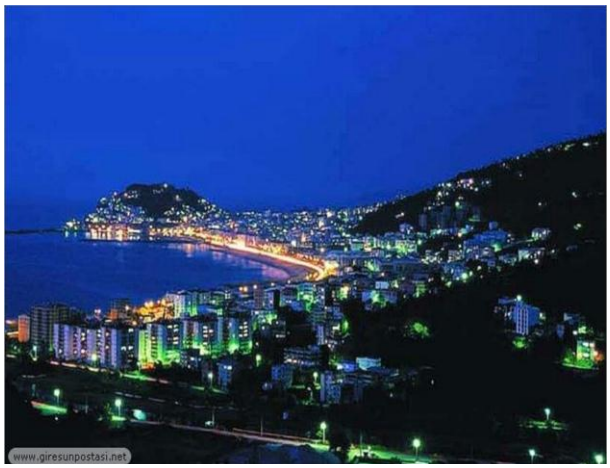

2015

GİRESUN

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

GİRESUN ÇALIŞMA VE İŞ KURUMU İL MÜDÜRLÜĞÜ

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMA RAPORU

(2015)

İPA Koordinatörü

Zafer YÜKSEL
İl Şube Müdürü

Raporu Hazırlayanlar

Kubilay KÜÇÜKKILIÇ
İ.M.D.

Burhan DURHAN
İ.M.D.

İPA Dış Saha Ekibi

Zarife ÖZDEMİR YAĞCI
İ.M.D.

Temel ÇAKAR
İ.M.D.

Kemal AKTAŞ
İ.M.D.

Gül AYDINAY BAŞ
İ.M.D.

Mustafa DOĞMUŞ
İ.M.D.

Nigar KONAR AHMER
İ.M.D.

Kubilay KÜÇÜKKILIÇ
İ.M.D.

Burhan DURHAN
İ.M.D.

SUNUŞ

Günümüz dünyasının en önemli problemlerinden biri kuşkusuz işsizlik ve yeterince istihdam yaratamama sorunudur. Bu iktisadi sorun aynı zamanda sosyo-psikolojik sorunları ve huzursuzlukları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle istihdam artırıcı yatırım ve politikalara ağırlık vermek birçok kamu politikasında öncelik haline gelmiştir. Bu bakımdan ülkemizde de istihdamın arttırılabilmesi için ciddi atılımlar yapılmıştır. Bu süreci daha etkin yürütebilmek ve etkili istihdam politikaları oluşturabilmek amacıyla işgücü piyasasının talep ve isteklerini detaylı bir şekilde inceleme gerekliliği de kaçınılmazdır. Bu amaçla yerel düzeyde oluşturulan istihdam politikası uygulamalarının etkin olması bir zorunluluk halini almıştır.

İŞKUR İl Müdürlüğü 2010 yılından bu yana yerel düzeyde uygulanacak aktif işgücü piyasası politikalarını etkin ve ihtiyaca uygun olmasını sağlamak amacıyla işverenlerimizin görüşlerine başvurmaktadır. İşverenlerimizin işgücü talepleri doğrultusunda kamu istihdam hizmetlerinin yürütülmesi hedeflenmektedir. İşverenlerimizin nitelikli işgücüne daha hızlı ulaşabilmesi amacıyla İŞKUR kendi bünyesinde olan işsizleri işgücü uyum programlarına tabi tutarak yetiştirmektedir. Yani işverenin nitelikli işgücü talebi karşılanırken aynı zamanda işsizlerimize meslek kazandırılmakta ve onlara yeni iş kapıları açılmaktadır.

İŞKUR sunduğu hizmetleri daha etkin sunabilmek ve il düzeyinde mesleki eğitim programlarını ihtiyaca uygun yönlendirmek amacıyla kapsamlı bir İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirmiştir. İl düzeyinde işgücü arzı ve talebi verilerini içeren bu çalışmanın raporu bu konuda genel bir rehber olmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında gösterdikleri özenli çalışma nedeniyle İŞKUR İl Müdürlüğü personeline, araştırma sürecinde işyeri bilgi formlarına titiz bir şekilde yanıt veren tüm işverenlerimize ve emeği geçen herkese teşekkür ediyor, Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırması Analiz Çalışması' nın ilimiz ve tüm ilgililer için yararlı olmasını diliyorum.

Hasan KARAHAN

Giresun Valisi

ÖNSÖZ

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), ulusal istihdam politikasının oluşturulması, istihdamın korunması ve geliştirilmesi ile işsizliğin önlenmesi faaliyetlerinde rol alan işgücü piyasasının en önemli aktörlerinden biridir. Kurumumuz hem aktif hem de pasif istihdam politikaları doğrultusunda işgücü ve işverene yönelik birçok kamusal hizmet sunmaktadır. İşsizlik sigortası işlemlerini yürüten, işgücü piyasası verilerini yerel ve ulusal bazda derleyen, analiz eden, yorumlayan, işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmaya yönelik işgücü yetiştirme, mesleki eğitim ve işgücü uyum programları geliştirerek uygulanması konusunda önemli görevler icra eden, üstlendiği yasal, yönetsel ve sosyal sorumluluğun bilinciyle faaliyetlerini özveri ile sürdüren İŞKUR, işgücü piyasası analizleri aracılığıyla Kuruma erişemeyen birçok işverenle yüz yüze görüşerek işgücü taleplerini derlemektedir. İşgücü piyasası analizlerinin etkin bir şekilde yapılabilmesi sadece İŞKUR için değil sosyal politikayla ilgilenen tüm kişi ve kurumlar için sağlıklı öngörü ve planlama yapılması açısından önemli ve gereklidir.

Bu noktadan hareketle 2015 yılı Mayıs-Haziran aylarında, Türkiye genelinde Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) işbirliği ile belirlenen 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine, kurum personelimiz işveren veya işveren temsilcisi ile görüşme gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bu kapsamda ulaşılan işyeri sayısı 186 bin 037'dir. İlimizde bu kapsamda 741 işyerine ulaşılmıştır.

Türkiye Geneli ve il düzeyinde çalışan sayısı, açık iş, temininde güçlük çekilen meslekler ile geçmiş ve gelecek dönem istihdam eğilimlerine dair bilgiler derlenmiş, işverenin eleman ihtiyacı anında karşılanmaya çalışılmıştır. Ayrıca işgücü yetiştirme kurslarının da piyasa ihtiyaçları doğrultusunda açılmasının sağlanması için veriler derlenmiştir.

Bu çerçevede, hazırlanan bu Rapor 2015 yılı I. dönem "Türkiye İşgücü Piyasası Analizi" hem işgücü arzına ilişkin eğilimler hakkında bazı değerlendirmeleri hem de İşgücü Piyasası ve İstatistik Dairesi Başkanlığımız sorumluluğunda ve Kurum personelimiz vasıtasıyla gerçekleştirilen talep araştırmasının sonuçlarına dair bilgileri kapsamaktadır. 81 İl için ayrı

ayrı il düzeyindeki verilerin analiz edildiği raporlarında kamuoyuyla paylaşılması planlanmaktadır.

Bu vesileyle Türkiye İşgücü Piyasası Analizi çalışmasının tüm kullanıcılara faydalı ve hayırlı olmasını diler, bu çalışmanın ortaya çıkmasında zamanını ayırarak bilgi formumuzu dolduran tüm işverenlerimize emeği geçen Kurum çalışanlarımıza ve sosyal paydaşlarımıza teşekkür ederim.

Mustafa SARI

İl Müdürü

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ ..... **ii**
ÖNSÖZ ..... **iv**
TABLOLAR LİSTESİ ..... **vii**
GRAFİKLER LİSTESİ ..... Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
KISALTMALAR ..... **xi**
YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
GİRİŞ **3**
BİRİNCİ BÖLÜM **5**
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ **5**

1.1. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ **4**

1.2. **İŞKUR GÖSTERGELERİ** 6

1.2.1. Kayıtlı İşsiz Verileri 6

1.2.2. Açık İş Verileri 7

1.2.3. İşe Yerleştirme Verileri 9

1.2.4. Mesleki Eğitim Faaliyetleri 10

1.2.5. İşsizlik Ödeneğini 11

İKİNCİ BÖLÜM **15**
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI **15**
AMAÇ VE YÖNTEM 15

2.1. **İŞYERLERİ VE MEVCUT İSTİHDAM** 16

2.1.1. İşyeri Verileri 16

2.2. **AÇIK İŞLER** 30

2.2.1. Açık iş verme ve açık iş oranı 30

2.2.2. Açık İşlerde Aranan Becer 49

2.3. TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER **57**

2.4. İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ 70

SONUÇ **78**

KAYNAKÇA **81**
EKLER **82**
Ek 1-2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu 82

Ek 2- Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları 89

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü 91

Ek 4- Ek Tablolar 94

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri GİRESUN 99

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri……..……..6

Tablo 2 : Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı ……..…9

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı ……..…..10

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı ……..12

Tablo 5: Kurs ve Kursiyer Göstergeleri ……..……..……13

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı……..…..…14

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı ……..……..14

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı ……..……..17

Tablo 9: Giresun'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı ……..……19

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı ……..…..21

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler ……..…..…23

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları ……..…..23

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar ……..…..…25

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler ……26

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler……26

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler……..27

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı ……28

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler ……29

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı ……31

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları ……33

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları……..…36

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı……..……37

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı ……..38

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı ……39

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı ……..……..……40

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı ……41

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları ……..……43

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları……..43

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları ……..44

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları…….45

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi ……..…..45

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılım……..46

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı……..46

Tablo 34: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı ……47

Tablo 35: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı……..48

Tablo 36: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi …….…52

Tablo 37: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi ……..……52

Tablo 38: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi..53

Tablo 39: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı……..54

Tablo 40: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi ……55

Tablo 41: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi ……55

Tablo 42: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi ……..…..56

Tablo 43: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi ……56

Tablo 44: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı ……58

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı …….59

Tablo 46: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler ……61

Tablo 47: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri ……64

Tablo 48: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu …….……..65

Tablo 49: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu…….……66

Tablo 50: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu…….……68

Tablo 51: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..69

Tablo 52: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları……71

Tablo 53: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları……..……...72

Tablo 54: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları……73

Tablo 55: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek……74

Tablo 56: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler……...74

Tablo 57: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi……75

Tablo 58: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi……77

ŞEKİL LİSTESİ

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri…….……7

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı …….……..8

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş …….……10

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme ……11

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları …….……20

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı …….……21

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar …….……22

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları …….…..29

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılım……..…30

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı ……31

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri ……33

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları ……35

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere Ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı …….37

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı …….……42

Grafik 15 : Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi …….…..51

Grafik 16 : İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu……..57

Grafik 17 : Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı……..60

Grafik 18 : Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri…….……..61

Grafik 19 : Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri…….……..62

Grafik 20 : Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri…….……..63

Grafik 21 : Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri ……67

Grafik 22 : İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri.68

Grafik 23 : Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri……70

KISALTMALAR

AB: Avrupa Birliği

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

ADNKS: Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi

AİO: Açık iş Oranı

***Bk.* :** Bakınız

EUROSTAT: Avrupa Birliği İstatistik Ofisi

ILO: International Labor Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)

ISCO: International Standard Classification of Occupations (Uluslararası Meslek Sınıflama Standardı)

İBBS: İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması

İO: işsizlik oranı

İKO: İşgücüne katılma oranı

İŞKUR: Türkiye İş Kurumu

İPA: İşgücü Piyasası Analizi

NACE: European Classification of Economic Activities (Avrupa Birliği'nde Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması)

NİDO: Net İstihdam Değişim Oranı

OECD: Organization for Economic Co-operation And Development (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü)

TİPA: Türkiye İşgücü Piyasası Analizi

TMS: Türk Meslekler Sözlüğü

TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu

YÖNETİCİ ÖZETİ

İstihdamın artırılması ve işsizliğin azaltılması; eğitimin işgücü talebine duyarlılığının artırılmasına, işgücü arz ve talebinin doğru olarak tespit edilmesine ve buna uygun politikaların geliştirilmesine bağlıdır. Bu hedef doğrultusunda Giresun ilinde işgücü piyasasının talep boyutunu tespit edebilmek amacı ile Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 15 Mayıs - 30 Haziran 2014 tarihleri arasında Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırması gerçekleştirilmiştir.

Giresun ilinde gerçekleştirilen bu talep araştırması ile Giresun'daki işgücünün yapısı, sektörler bazında çalışanların mesleklere ve cinsiyete göre dağılımları, ihtiyaç duyulan işgücü için talep edilen eğitim ve beceri durumları, temininde güçlük çekilen meslekler ve teminde güçlük çekme nedenleri, 2016 yılı ortasında işgücü piyasasında mesleki değişim beklentilerine ilişkin bilgiler derlenmiştir.

Bu çalışma ile Giresun ili işgücü piyasasının fotoğrafı çekilerek Giresun'daki sektörlerin işgücü ihtiyacı tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda Giresun düzeyinde sektörel olarak istatistiksel ve anlamlı tahminler üretilmiştir.

Alan çalışmasının örneklemini Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen ve Giresun ilinde özel sektörde faaliyet gösteren, 10 ve üzeri çalışanı olan işyerleri oluşturmaktadır. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmaların (NACE Rev.2) kullanıldığı araştırmada tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Giresun ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Tespit edilen 842 işyerinden 828'sine ulaşılarak bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 741 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Çalışma kapsamında Giresun ilinde 254 kişilik açık iş bulunduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, Giresun'un "açık iş oranı" %1,5 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Giresun'da her 100 kişilik kadronun 98,5'i dolu 1,5'si ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin %10,5'i, açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 10 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak %64,3 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için %12,5 oranında lise altı eğitimliler, %17,3 lise ve dengi eğitimliler ve %4,4 lisans, %3,3 Meslek yüksekokulu talep edilmektedir. Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin %0,8'si için yabancı dil yeterliliği, %12,3'ü için bilgisayar kullanımı, %5'i için satış ve pazarlama, %0,4'ü için proje tabanlı çalışma, %5,7'i için etkin hesap yapabilme, %4'ü için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, %14,3'i için iletişim ve ifade etme, %43,9'u için takım çalışması becerileri, %53,8'i için mesleğe ilişkin yeterli bilgi, %67,2'si için fiziksel yeterlilik niteliklerinin talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %21,4 İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri tespit edilmiştir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri %20,8 açık iş oranı ile ikinci sırada ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ve %16,7 açık iş oranı üçüncü sırada yer almıştır.

Giresun'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Dokuma Konfeksiyon Makineci, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Garson (Servis Elemanı),Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Ütücü, Makine Mühendisi olduğu tespit edilmiştir.

Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, Giresun ilindeki işverenlerin ilk 6 ayda 200 kişinin temininde güçlük çektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin %27'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 3 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, PVC Doğrama İmalat ve Montajcısı, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Şoför-Yük Taşıma, Tarım Danışmanı, Elektrik Teknikeri, Pazarlamacı, Asansör Montaj İşçisi meslekleridir.

Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 568 kişilik net artışın beklendiğini göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak %2,9 artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün;% 5,4 ile imalat, %2,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, %1,4 ile İnşaat olduğu görülecektir.

Dikiş makinesi operatörü-kumaş, Makineci (dikiş), Dokuma Konfeksiyon Makineci, Satış temsilcisi / plasiyer, Garson (servis elemanı), Diğer imalat ve ilgili işçiler (elle), Asansör Montaj İşçisi, Beden işçisi (Genel), Beden işçisi (Temizlik), Beden işçisi-Bina inşaatı meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırması ile bilimsel temelden yoksun bir konu durumunda olan yerel işgücü piyasasının yapısının ve ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasının sağlanması hedeflenmektedir. Ayrıca Giresun ilinde geliştirilecek istihdam politikaları; araştırmanın sonuçları dikkate alınarak oluşturulacaktır. Önümüzdeki dönemde de, Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından yılda en az bir defa bu yönde ve bu kapsamda araştırmalar yapılması hedeflenmektedir.

GİRİŞ

Giresun ili işgücü piyasası analiz raporunun nihai hedefi illerde istihdam ve işsizlik sorununun çözümüne yönelik işgücü yapısı ile sektörler bazında personel, eğitim, nitelik gibi ihtiyaçların belirlenmesine yönelik güncel bilgi derlenmesini sağlamaktır.

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanmayabilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle de zamanında doldurulamamaktadır.

İller bazında etkin bir işgücü piyasası analizi için, illerin arz ve talep yapısını aynı dönem itibariyle yansıtan arz ve talep verilerine ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç doğrultusunda ideal olan, il işgücü piyasasının her iki boyutunu ortaya koyan araştırmaların eş zamanlı yapılmasıdır. Böyle bir çalışmanın gerek işgücü gerekse mali açıdan yaratacağı büyük yük dikkate alındığında, pratik bir çözüm işgücü piyasası arz analizlerinde mevcut veri setlerinin kullanımıdır. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) ile Hane halkı İşgücü Anketi (HİA) sonuçlarına dayanmaktadır.

İşgücü piyasası talep verileri Çalışma ve İş Kurumuna kayıtlı işverenler itibariyle idari kayıt olarak mevcuttur, ancak bu kayıtlar ilin genel talep yapısı hakkında yeterince fikir verememektedir. İşgücü talebinin illerdeki tüm işverenleri kapsayacak şekilde üretilmesi işgücü piyasasının doğru takibi açısından son derece önemlidir ve bu nedenle de özel bir talep araştırmasının periyodik olarak düzenlenmesi bir gerekliliktir.

İşgücü talep verilerinin elde edilmesine yönelik çalışmalar Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlükleri tarafından 2007 yılından beri sürdürülmektedir. Bu çalışmalarda değişik yöntemlerin kullanılması sonucu, hem illerin işgücü piyasalarının yıllar itibariyle değişimlerinin izlenmesinde hem de iller arası karşılaştırmalarda problemler yaşanmıştır. Problemlerin giderilmesi için tüm iller için standart bir talep araştırması uygulanması ve işgücü piyasası analiz raporunun yazımı olmuştur.

İhtiyaçlar doğrultusunda Giresun ili için 15 Mayıs - 30 Haziran 2015 tarihleri arasında İşgücü Piyasası Talep Araştırması uygulanmış ve işgücü piyasasının arz ve talep boyutunu ele alan İşgücü Piyasası Analiz Raporu hazırlanmıştır.

Bu rapor iki bölüm olarak ele alınmıştır.

Birinci bölüm**,** ilin işgücü piyasasını etkileyen temel unsurlardan temel işgücü göstergeleri ele alınarak, il işgücü piyasasının genel görünümü analiz edilmiştir. Bu bölümde ayrıca İŞKUR verileri de ele alınarak ilin işgücü piyasası İŞKUR verileri ile analiz edilmiştir.

İkinci bölüm, İşgücü Talep Araştırması sonuçlarını analiz ederek Giresun işgücü talep yapısını ortaya koymaktadır. İşgücü Talep verilerine yönelik veri setlerinin temini doğrultusunda uygulanan İşgücü Talep Araştırmasının amacı işverenlerin açık işlerini tespit etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişimleri izlemektir.

BİRİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL GÖRÜNÜMÜ

İŞGÜCÜ PiYASASINI ETKİLEYEN UNSURLAR: ARKA PLAN

İşgücü piyasası; çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İşgücü piyasalarının çok yönlü ve çok taraflı ilişkileri sadece bir neden üzerinden analizler yapmayı ve piyasayı tanımayı zorlaştırmaktadır. Günümüz koşullarında bu yaklaşımı hem genel hem de yerel düzeydeki nüfus, ekonomik ve sosyal yapı, eğitim, işgücü yapısı, yatırımlar, teşvikler, göç durumu gibi faktörlerde etkilemektedir.

Bu faktörleri incelerken kullanılan verilerin tümünü iller bazında elde etmek mümkün değildir. Bu verilerin büyük bir kısmı bölgeseldir. Bölgeler mümkün oldukça illerin sosyo - ekonomik yapıları dikkate alınarak bir araya getirilmeye çalışılsa da iller arası gelişmişlik indeksi dikkate alındığında bölgelerin oluştuğu iller arasında farklılıklar ortaya çıkabilmektedir.

TÜİK İktisadi Bölge Birimleri (İBBS) çerçevesinde 26 bölgeden oluşmaktadır. İBBS'ye göre **TR90** olarak sınıflandırılan iller Trabzon, Ordu, Giresun, Rize, Artvin ve Gümüşhane'dir.

Bu bölümde TR90 bölgesinin genel işgücü göstergeleri ele alınacaktır.

1.1. GENEL İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İşgücü arzı, bir ülkede ekonomik faaliyetlere katılmak üzere işgücü (emeğinin) arz edenlerin toplamını gerek insan sayısı, gerek çalışma saatleri yönünden ifade edilmesidir. Bu bölümde TR90 bölgesi için işgücü piyasasının en temel ayaklarından biri olan işgücü arzının temel nitelikleri hakkında bilgi verilecektir.

İşgücü piyasasında işgücünün temel özelliklerini ve istihdamın yapısını değerlendirmek için kullanılacak başlıca kaynak TÜİK' in "Hane Halkı İşgücü" Anketleridir.

İşsizlik oranı, medyanın da üzerinde durduğu, en önemli işgücü piyasası göstergesidir. İşsizlik oranı toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmayıp, gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

İşgücü piyasasının en önemli unsurlarından biri de istihdamdır. Bir ülkedeki istihdamı gösteren en önemli veri ise, istihdam oranıdır. İstihdam oranı, çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Bu oran, ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü göstermekte iken; yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurdur.

İstihdam oranındaki değere bakılarak ülke ekonomisini pozitif veya negatif yönde değerlendirmek mümkün değildir. Bunun yanında istihdam oranları değerlendirilirken çalışma saatleri, kayıt dışı istidam ve ücret gibi unsurlar da etkilidir.

Tablo 1: Giresun İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

*	İşgücüne Katılma Oranı	İstihdam Oranı	İşsizlik Oranı
2008	57,9	54,2	6,3
2009	59,3	55,4	6,5
2010	58,0	54,5	6,0
2011	58,4	54,8	6,1
2012	55,9	52,5	6,1
2013	51,3	47,9	6,5

Kaynak: TÜİK

Yukardaki tabloda Giresun ili için işgücüne katılma, işsizlik ve istihdam oranları verilmiştir. Bu verilere göre, 2008 ile 2013 yılları arasındaki total değişimde, işgücüne katılım ve istihdam oranı azalırken, buna bağlı olarak işsizlik oranı da artar.

2013 yılında, Türkiye'deki işgücüne katılım oranı 48,3, istihdam oranı 43,9 ve işsizlik oranı 9'dur. Buna göre Giresun il geneli, işsizlik oranı Türkiye ortalamasının altında olup işgücüne katılım ve istihdam oranlarında Türkiye ortalamasından üzerindedir.

Grafik 1: İl Düzeyinde Temel İşgücü Göstergeleri

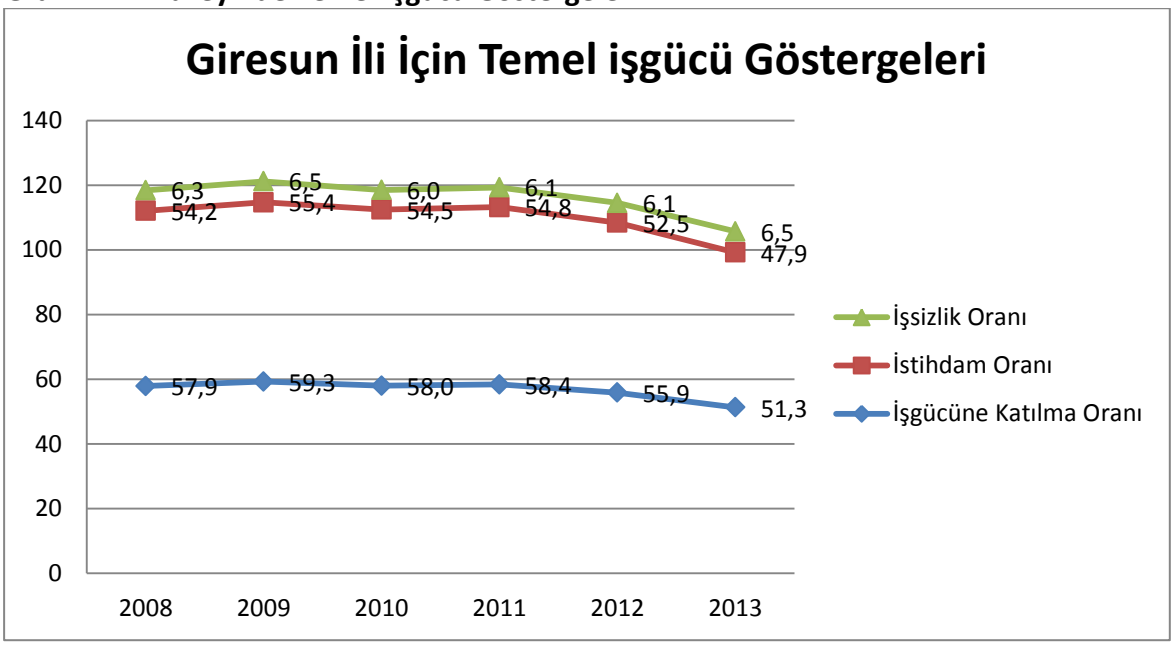

Kaynak: TÜİK

1.2. İŞKUR GÖSTERGELERİ

Bu kısımda İŞKUR istatistiklerinden yararlanılarak, ilin işgücü piyasası değerlendirilmiştir. İŞKUR istatistikleri sadece, İŞKUR'a kayıtlı kişilerin mesleki özelliklere düzenlenmiştir. Bu veriler ışığında Giresun ilinde kayıtlı işsiz, açık iş sayıları, işe yerleştirmeler, kuruma başvurular, işgücü yetiştirme kursları ve işsizlik ödeneğine göre özetlenecektir.

1.2.1 Kayıtlı İşsiz Verileri

Kayıtlı işsizler İŞKUR'a kayıt olup işsiz olduğunu bildiren kişilerdir. Bir kişi İŞKUR'a kayıt olduktan sonra 18 ay boyunca herhangi bir işlemde bulunmazsa kişinin kaydı aktif kayıtlardan kaldırılır. Grafik 2'de yıllar itibariyle Giresun ili için İŞKUR'a kayıtlı işsizlerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir.

Grafik 2: Kayıtlı İşsizlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

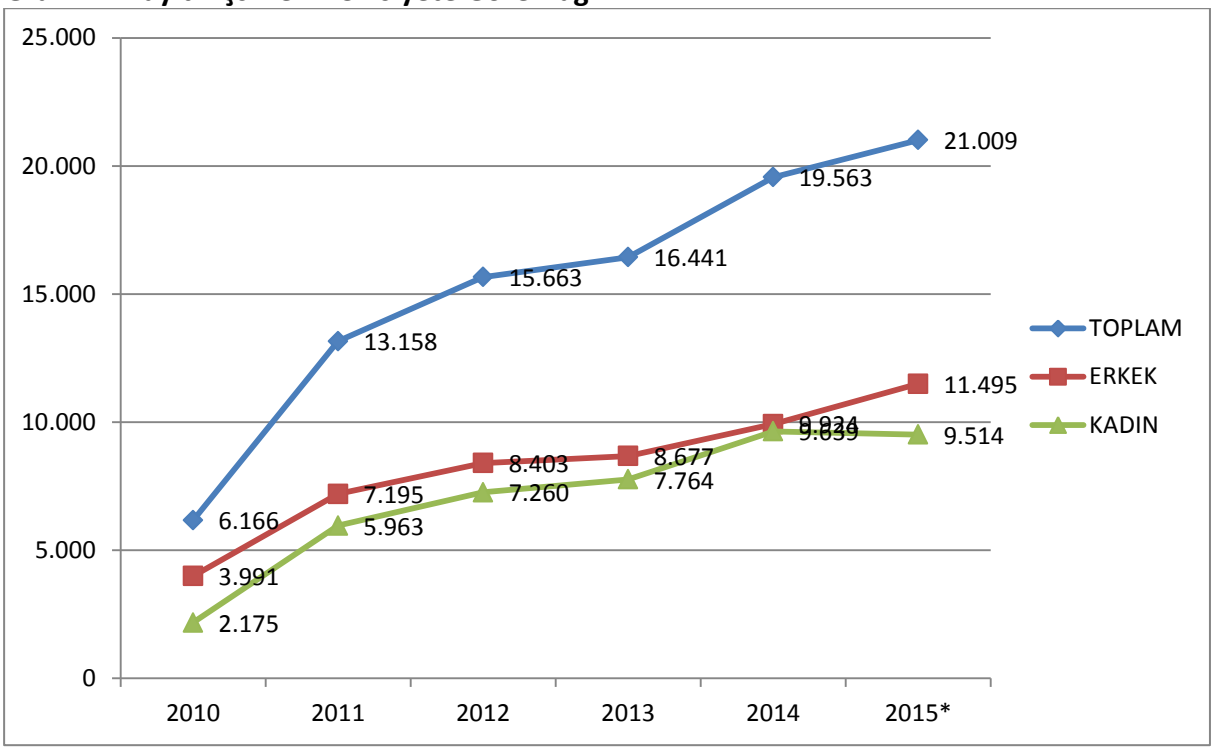

Kaynak: İŞKUR *2015 yılı HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

2010 yılında Giresun ilinde 6 bin 166 kişi İŞKUR'a kayıtlı iken, 2015 yılı Haziran ayı sonu itibariyle bu sayı üç kattan fazla artarak 21 bin 009'a yükselmiştir. Rakamlardaki yükseliş İŞKUR'un tanınırlığının artmasından ve işgücü piyasasında aktif bir oyuncu hale gelmesinden kaynaklanmaktadır. İŞKUR'a kayıtlı erkeklerin sayısında genelde bir artış gözlemlenirken 2013 yılında bir düşüş yaşanmış, sonraki yıllarda ise artış yine devam etmiştir. Kadınlarda ise 2010 yılında 2 bin 175 kişi kayıtlı iken, 2015 yılında bu sayı yaklaşık üç kat artarak 9 bin 514 kişiye çıkmıştır. Kadınların ekonomik değer üretmek ve ev ekonomisine katkı sağlamak amacıyla işgücü piyasasında yer almak istemeleri, bu sayıda belirgin bir artış olmasını sağlamıştır. Bu sebeplerin dışında İŞKUR'un kadınlara yönelik düzenlediği mesleki eğitim kurslarına ve diğer aktif işgücü programlarına katılımın fazla olması İŞKUR'un işgücü piyasasında tanınırlığının ve etkinliğinin arttığının göstergesidir.

Tablo 2: Kayıtlı İşsizlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Kayıtlı İşsiz**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	3.671
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1.445
BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	1.092
BÜRO MEMURU (GENEL)	1033
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	908
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	560
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	476
SEKRETER	467
GARSON (SERVİS ELEMANI)	410
AŞÇI YARDIMCISI	390
Diğer Meslekler	10.557
Toplam	21.009

Kaynak: İŞKUR *HAZİRAN ayı sonu itibarıyla

İŞKUR'a kayıtlı işsiz sayısı 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile 21 bin 009'dir. Kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı sıralamasında yer alan ilk üç meslek nitelik gerektirmeyen meslekler iken devamında büro memuru, temizlik görevlisi, satış temsilcisi, şoför-yük taşıma, sekreter, garson, aşçı yardımcısı mesleklerinin sıralandığı görülmektedir. Tabloda yer alan nitelik gerektirmeyen mesleklerin daha çok sezonluk fındık işi ile uğraşan firmalarda icra edildiği ve en çok bu sektörde iş arayan ve işveren bulunduğundan kayıtlı işsizler nitelik gerektirmeyen meslekler yönünde ağırlık kazanmıştır.

Herhangi bir niteliği olmayan kişilerin çokça müracaat ettiği "Toplum Yararına Programlar" (TYP) neticesinde nitelik gerektirmeyen mesleklerde kayıtlı işgücü göstergelerinde bir takım nicel değişiklikler olmuştur. Beden İşçisi (Genel) ve Beden İşçisi (Temizlik) mesleklerinde yaşanan genel artış bu noktada ortaya çıkmaktadır.

1.2.2. Açık İş Verileri

İşverenlerin İŞKUR'dan eleman talepleri açık iş olarak adlandırılmaktadır. Grafik 3'te görüleceği üzere 2010 yılında bin 351 kişi olan açık iş sayısı yıllar itibari ile katlanarak artmış ve 2014 yılında toplam 5 bin 800 kişiye ulaşmıştır. 2015 yılı Haziran ayı sonu itibari ile de açık iş sayısı 3 bin

479 olarak gerçekleşmiş ve bu artış seyri devam ettiği takdirde 2014 yılında yakalanan açık iş sayısından daha büyük bir sayıya ulaşılacağı tahmin edilmektedir. İŞKUR'un tanınırlığının ve personel sayısının artması ve bununla birlikte hizmetlerinin çeşitlenmesi ile işverenlerin İŞKUR ile irtibatları giderek artmış ve işverenler eleman taleplerini İŞKUR'a iletmeye başlamıştır.

Grafik 3: Yıllara Göre Açık İş

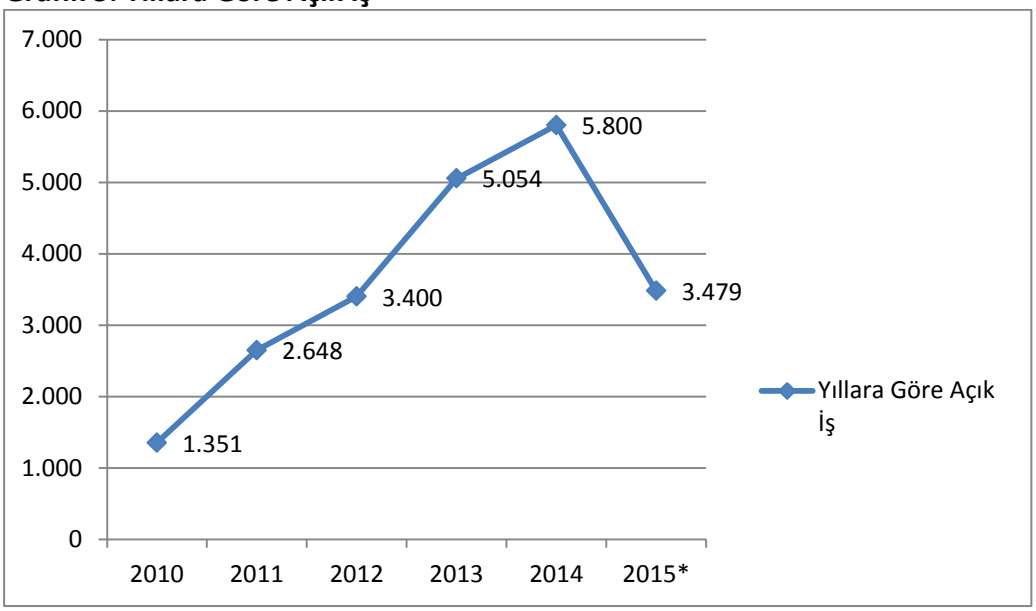

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı Ocak-HAZİRAN dönemini içermektedir.

2015 Yılı Haziran ayı sonu itibari ile açık işlerde birinci sırayı Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, ikinci sırayı Beden İşçisi (Genel) almış, bu meslekleri sırasıyla Dikiş Makinesi Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Makineci(Dikiş), Çorap Örme Makinesi Operatörü, Satış Temsilcisi / Plasiyer, Ütücü, Pazarlamacı ve Beden İşçisi (Temizlik) izlemiştir. Giresun ilinde Çağrı Merkezinin faaliyete geçmesi, tekstil ve fındık işletmelerinin yoğun olmasından kaynaklı olarak talep edilen mesleklerin buna göre şekillendiği söylemek mümkündür.

Tablo 3: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**Açık İş**
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	378
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	357
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	291
GARSON (SERVİS ELEMANI)	207
MAKİNECİ (DİKİŞ)	163

ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	126
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	90
ÜTÜCÜ	74
PAZARLAMACI	64
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	63
Diğer Meslekler	1.666
Toplam	**3.479**

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran dönemi

1.2.3. İşe Yerleştirme Verileri

Grafik 4'te yer alan yıllar itibariyle işe yerleştirme sayıları karşılaştırıldığında, 2010 yılında bin 197 olan işe yerleştirme sayısı iki kattan fazla artarak 2013 yılında 2 bin 935'e çıkmıştır. 2014 yılında ise düşüşle 2 bin 467'a düştüğü görülmektedir. Söz konusu azalış, kamuda işe yerleştirme sayısının 2013 yılına göre, 2014 yılında daha az gerçekleşmesinden kaynaklanmıştır. 2012 ve 2013 yıllarında kamudaki yoğun işe alım bu yıllarda işe yerleştirmeleri artırmıştır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde ise işe yerleştirme sayısı iki bin 803 olarak gerçekleşmiş olup yılsonunda 2014 yılı işe yerleştirme rakamının aşıldığı görülmektedir.

İşe yerleştirme rakamlarındaki belirgin artışın arkasında; aktif işgücü programları ve İŞKUR'un işgücü piyasasında aktif bir şekilde rol üstlenmesi yatmaktadır. Bunların neticesinde İŞKUR'un tercih edilirliği; hem kayıtlı işsiz göstergelerine hem de işe yerleştirme sayılarına yansımıştır.

Grafik 4: Yıllar İtibari ile Cinsiyete Göre İşe Yerleştirme

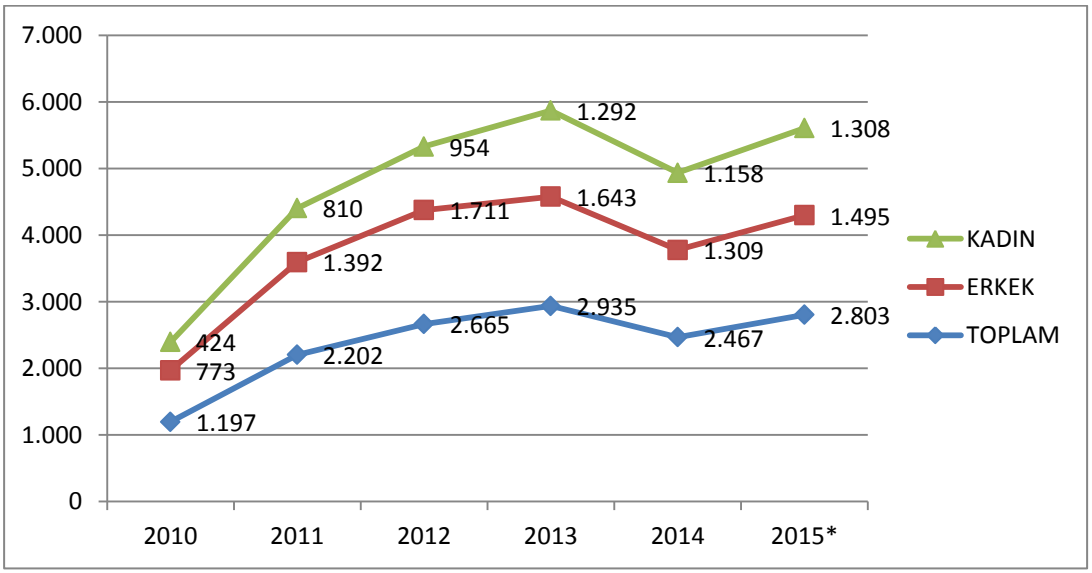

Kaynak: İŞKUR * 2015 yılı OCAK-HAZİRAN Dönemi

2015 yılının ilk altı ayında gerçekleşen işe yerleştirmelere meslek bazında bakıldığında; ilk iki sırada Beden İşçisi (Genel) ve Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş meslekleri yer almaktadır. Bu meslekleri sırasıyla; Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Beden İşçisi (Temizlik), Güvenlik Görevlisi, Çorap Örme Makinesi Operatörü, Garson (Servis Elemanı), Temizlik Görevlisi, Makineci (Dikiş) meslekleri takip etmektedir.

Kayıtlı işsiz, açık iş ve işe yerleştirme göstergelerinde yer alan mesleklere baktığımızda, işgücü piyasası tarafından talep edilen mesleklerle kayıtlı işsizlerin meslekler bazında örtüştüğü görülmektedir. Söz konusu durum işe yerleştirmelerin mesleklere göre dağılımında da kendisini göstermektedir.

Tablo 4: İşe Yerleştirmelerin Mesleklere Göre Dağılımı

2015*	
Meslek	**İşe Yerleştirme**
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	341
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	282
ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	281
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	166
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	162
GÜVENLİK GÖREVLİSİ	125
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	113
GARSON (SERVİS ELEMANI)	95
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	93
MAKİNECİ (DİKİŞ)	81
Diğer Meslekler	1064
Toplam	**2.803**

Kaynak: İŞKUR * HAZİRAN ayı sonu itibariyle

1.2.4. Mesleki Eğitim Faaliyetleri

2015 yılının ilk altı aylık bölümünde aktif işgücü programları kapsamında 411 adet program düzenlenmiş ve bu programlara toplam 1831 kişi katılmıştır.

Toplum Yararına Program (TYP) dâhilinde ise ilk altı ayda 2 bin 987 kişi programdan yararlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programı (İEP) ise piyasa tarafından oldukça rağbet gören, işe alımlarda ve meslekte tecrübe edinme noktasında en anlamlı geri dönüşlerin olduğu ve en fazla istihdamın sağlandığı programdır. 2015 yılının ilk altı aylık döneminde 339 İEP düzenlenmiş olup 515 kişi bu programlardan faydalanmıştır.

Mesleki eğitim kurslarında ise 70 adet kurs düzenlenmiş olup 1265 kişi bu kurslardan faydalanmıştır.

İŞKUR'un düzenlediği aktif işgücü programları kişilerin işgücü piyasasının gerekleri hakkında bilgisini artırmakla kalmayıp hem kişilere meslek kazandırmakta, hem de kişilerin işgücü piyasasına girişinde aracı rol oynamaktadır.

Tablo 5:Kurs ve Kursiyer Göstergeleri (2015*)

Yıllar	Aktif İşgücü Programları								Toplum Yararına Programlar	
	Mesleki Eğitim Kurs Sayısı	Mesleki Eğitim Kursiyer Sayısı	İEP Sayısı	İEP Katılımcı Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Program Sayısı	Girişimcilik Eğitimi Katılımcı Sayısı	Toplam Kurs Sayısı	Toplam Kursiyer Sayısı	TYP Sayısı	TYP Katılımcı Sayısı
2015*	70	1265	339	515	2	51	411	1831	117	2.987
2014	77	1500	376	825	6	149	459	2.474	200	3.826
2013	37	816	361	1010	7	173	405	1999	111	1.764
2012	44	952	167	592	1	26	212	1.570	104	1.835
2011	56	1.150	68	133	9	208	133	1.491	54	736
2010	26	902	41	41	2	50	69	993	27	479

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

1.2.5. İşsizlik Ödeneği

İşsizlik sigortası, kişinin bir işyerinde çalışırken; çalışma istek, yetenek, sağlık ve yeterliliğinde olmasına rağmen, kendi istek ve kusuru dışında işini kaybetmesi halinde uğradıkları gelir kayıplarını kısmen de olsa karşılayabilmek için, sigortacılık tekniği ile faaliyet gösteren sigorta koludur. Giresun ilinde 2015 yılının ilk altı ayında toplam iki bin 848 kişi işsizlik ödeneğine başvurmuş, bu kişilerden bin 306'ı işsizlik ödeneği almaya hak kazanmıştır. İşsizlik ödeneğine başvuru ve hak eden sayısı yıllar itibari ile artmıştır.

Tablo 6: Yıllar İtibariyle İşsizlik Ödeneğine Başvuran ve Hak Eden Sayısı (2015*)

Yıllar	İşsizlik Ödeneği Başvuru Sayısı	İşsizlik Ödeneği Hak Eden Sayısı
2015*	2.848	1306
2014	4.188	2.012
2013	3.846	2.079
2012	2.825	1.733
2011	1.824	1607
2010	1.390	1216

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

İŞKUR'un tanınırlığının ve işgücü piyasasındaki etkinliğinin artması, işsizlik sigortasından yararlanma şartlarındaki değişiklikle birlikte değerlendirildiğinde işsizliği ödeneğine başvuruların sayısı artmıştır.

Tablo 7: İşsizlik Ödeneğini Hak Edenlerin Mesleklere Göre Dağılımı (2015*)

Meslekler	İşsizlik Ödeneğini Hak Edenler
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	159
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	48
BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	42
BÜRO MEMURU (GENEL)	40
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	40
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	35
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	30
ÖN MUHASEBECİ	28
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	19
Diğer Meslekler	603
Genel Toplam	1044

Kaynak: İŞKUR *Ocak-Haziran

Tablo 7 incelendiğinde mesleklere göre işsizlik ödeneğini hak edenlerin en çok nitelik gerektirmeyen mesleklerde olduğu tespit edilmiştir. Diğer mesleklerde ise işsizlik ödeneğini hak edenlerin sayılarının birbirlerine yakın değerler olduğu görülmektedir. Bu durum meslek sahibi olan kişilerin daha az iş kaybına uğradıklarını veya kişilerin çalıştıkları işlerden memnun olduklarını ifade etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM
İŞGÜCÜ PİYASASI TALEP ARAŞTIRMASI SONUÇLARI

AMAÇ VE YÖNTEM

İyi işleyen bir işgücü piyasasının oluşabilmesi, işgücü arz ve talebinin temel niteliklerinin incelenip bunlara uygun önlemlerin zamanında alınmasına bağlıdır. Birçok ülkede yüksek işsizlik oranlarına rağmen özellikle kısa dönemli işgücü talebinin hep yüksek olduğu da sık sık ifade edilmektedir. Birçok sektörde işgücü fazlalığı olmasına rağmen etkin eşleştirme eksikliği ve beceri uyumsuzlukları nedeniyle işgücü açığı karşılanamaya bilmektedir. Açık işler, işgücünün mobilitesinin yetersizliği ve işverenin talep ettiği niteliklere sahip eleman olmayışı nedenlerinin yanı sıra bazı mesleklerde iş ortamı ve ücretin beğenilmemesi nedeniyle zamanında doldurulamamaktadır. İşgücü piyasasının talep boyutuyla ele alınıp mevcut durumda işgücü, mevcut açık iş ve gelecek dönemde işgücünün eğilimlerinin bilinmesi kısa dönemli işgücü yetiştirilmesi için temel verileri sağlamaktadır.

İşgücü piyasasında arz ve talebin etkin bir şekilde uyumlaştırılabilmesi için işgücü piyasası bilgileri oldukça önemlidir. İşgücü Piyasasının arz tarafına yönelik veriler ağırlıklı olarak Türkiye İstatistik Kurumu'nun yapmış olduğu hane halkı İşgücü Anketi sonuçlarından elde edilmektedir. Ancak işgücü piyasasının talep tarafına yönelik pek fazla veri bulunmamaktadır. Bu açığı da Türkiye İş Kurumu İşgücü Piyasası Araştırmaları ile doldurmaya çalışmaktadır. Arz tarafı ile ilgili verilerde il düzeyinde yeterli veri bulunmamaktadır. Talep tarafı ile ilgili yapılan araştırmalar ise henüz istenen düzeyde değildir.

4904 sayılı Kanunda Türkiye İş Kurumuna verilen görevlere istinaden işgücü piyasası ihtiyaçlarının tespit edilmesi amacıyla Türkiye İş Kurumunca 2007 yılından beri işgücü piyasası araştırmaları (İPA) sürdürülmektedir. Değişik yöntemler kullanılarak 2007'den beri devam ettirilen araştırmalar 2009 yılından itibaren yılda iki defa yapılmıştır. İşgücü piyasası araştırmalarının EUROSTAT normlarına uygun şekilde yürütülmesi ve Resmi İstatistik Programı kapsamına alınmasına yönelik çalışmalar 2011 yılı ikinci yarısından itibaren Türkiye İstatistik Kurumu işbirliğiyle devam etmektedir.

Bu çalışmaların temel amaçları, işgücü piyasası ile ilgili periyodik bilgi elde etmek, işgücü piyasasında mevcut, geçmiş ve gelecek dönemde meydana gelen veya gelmesi beklenen mesleki değişim ve gelişmeleri izlemek, işgücü piyasasının talep yapısını ortaya koymak ve bu sonuçlar üzerinden aktif istihdam politikalarına veri kaynağı teşkil etmek şeklindedir. Bu çalışmalar sayesinde Türkiye için bir açık iş sayısına erişebilir olunacak ve EUROSTAT'ın talep ettiği açık işler istatistikleri

için veri toplanabilmiş olacaktır. Bu çalışmanın önemli amaçlarından biride İŞKUR dışında da diğer kurum ve kuruluşların işgücü talebi hakkında bilgi ihtiyacını karşılamaktır.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Analizi Talep Araştırması kapsamında 15 Mayıs – 30 Haziran 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 186.037 işyerine yüz yüze görüşme yöntemiyle anket uygulanmıştır. Türkiye İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev 2.0 sınıflandırmasına göre, tarım, kamu yönetimi ve savunma; Zorunlu sosyal güvenlik, hane halklarında işverenler olarak faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

İşyerleriyle yüz yüze görüşme yöntemiyle (Araştırmanın saha çalışmasının tamamı İŞKUR personeli tarafından gerçekleştirilmiştir.) gerçekleştirilen "İl İşgücü Piyasası Talep Araştırması İşyeri Bilgi Formu 1"[1] kapsamında,

- Temel işyeri bilgileri
- Mevcut istihdam bilgileri (Cinsiyet, Meslek)
- Açık iş, (Meslek, Talep Edilen Eğitim ve Beceri düzeyleri, Karşılanma Yolları, Cinsiyet, aranma süresi)
- Temininde güçlük çekilen meslekler, (Meslek, Güçlük Nedeni)
- 30 Haziran 2016 tarihleri itibariyle artış/azalış olacağı düşünülen mesleklere ilişkin sorular sorulmuştur.

Talep Araştırması, bahsi geçen 17 sektörde işyeri bazında il ve Türkiye tahmini vermek üzere planlandığından mesleklere göre yapılan genellemelerin ihtiyatla karşılanması gerekir. Çünkü mesleklere göre bir çerçeve olmadığı için örneklem çekimine mesleki kırılımı dahil edilememiştir. Dolayısıyla rapordaki mesleklere ilişkin bilgiler detay olarak sunulmuştur.

2.1. İŞYERLERI VE MEVCUT İSTIHDAM

Bu bölümde Giresun ilinde gerçekleştirilen işgücü piyasası talep araştırması kapsamında bulunan işyerlerinde çalışanlar üzerinde durulmaya çalışılacaktır. İşyerlerinin kuruluş yılı, İŞKUR

[1] Soru formu Ek 1' de verilmiştir.

hizmetlerinden yararlanıp yararlanmadığı, İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden yararlananların hangi tür hizmetlerden yararlandığı, işyerlerinin vardiyalı çalışma yapma durumları, ihracat yapıp yapmama durumları ile part-time çalışanı olup olmama durumlarına ilişkin toplanan bilgilere yer verilecektir. Çalışma kapsamında Giresun ilinde 741 işyeri için veri derlenmiştir. Bu işyerlerinde 16 bin 624 çalışan tespit edilmiştir.

2.1.1. İşyeri Verileri

Giresun ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden ve çalışma kapsamına giren işyerleri için veriler derlenmiştir. Araştırma kapsamında toplam 741 işyeri için veri üretilmiştir. Araştırma kapsamındaki 17 sektörün 16 tanesinde işyeri bulunmaktadır. Su temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe işyeri bulunmamaktadır. İşyerlerinin sektörel dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir.

Tablo 8: Sektörlere Göre İşyerlerinin Dağılımı

Sektörler	10+
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	248
İmalat	158
İnşaat	134
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	48
Ulaştırma ve depolama	39
Eğitim	23
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17
Diğer hizmet faaliyetleri	16
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	14
Madencilik ve taş ocakçılığı	6
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	4
Gayrimenkul faaliyetleri	4
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	4
Bilgi ve iletişim	2
Genel Toplam	**741**

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilindeki işyerlerinin sektörlere göre dağılımı incelendiğinde en fazla işyerinin Toptan ve Perakende Ticaret sektöründe olduğu görülmektedir. Yaklaşık olarak her 3 işyerinden biri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü daha sonra sırası ile İmalat (yüzde 21,3) ile İnşaat

(yüzde 18,1) sektörleri takip etmektedir. Bu üç sektör işyerlerinin yüzde 73'ünü oluşturmaktadır. Türkiye genelinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde de bu 3 sektörün ağırlığı yüzde 70'ler civarındadır. Ancak Türkiye genelinde en fazla işyeri imalat sektöründe daha sonra sırası ile Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörü gelmektedir. Bu açıdan Giresun ilinin Türkiye geneli ile farklılaştığı görülmektedir. İşyeri sayıları bakımından illerin yarıdan fazlasında İmalat sektörü ilk sıradayken Giresun'da ikinci sıradadır.

Giresun ilinde en az işyeri Bilgi ve İletişim ile Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor sektörlerindedir. Yukarıda belirtildiği üzere Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründe ise işyeri bulunmamaktadır. Türkiye genelinde en az işyeri Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri sektöründedir.

İmalat sektöründeki farklılık dışında Türkiye genelindeki işyerlerinin dağılımı ile Giresun ilinin sektörel dağılımı benzer durumdadır.

Giresun ilinde araştırma kapsamına giren işyerlerinde toplam 16 bin 624 kişi çalışmaktadır. Çalışanların yüzde 31,9'u kadın, yüzde 68,1'i erkektir. Türkiye genelinde ise 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde çalışanların yüzde 27,5'i kadın, yüzde 72,5 erkektir. Giresun'da kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşüktür. Oysaki 2014 yılı Hane halkı İşgücü Anketi Bölgesel sonuçlarına göre Giresun'un da içinde bulunduğu TR90 bölgesinde kadınların istihdam oranı Türkiye genelinin 9 puan üzerindedir. Ancak bölgede özellikle Tarım sektöründe kadınlar yaygın olarak ücretsiz aile işçisi olarak çalışmaktadır. Tarım sektörünün bu çalışmada kapsam dışı olması nedeniyle kadınların toplam çalışanlar içerisindeki oranı düşük olarak gerçekleşmiştir.

Giresun ilinde en fazla çalışanın bulunduğu Toptan ve Perakende Ticaret ile İmalat sektörlerinde çalışanlar içerisinde kadın oranı Türkiye genelinde bu sektörlerde çalışan kadın oranlarının gerisindedir. Kadınların Giresun'da çalışanlar içerisindeki oranının düşük olmasının bir diğer nedeni de Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde kadınlar erkeklerden daha fazla çalışmaktadır. Bu iki sektörde çalışanların toplam çalışanlar içerisindeki oranı yüzde 10'un üzerindedir. Giresun'da ise bu iki sektörün toplam çalışanlar içerisindeki payı yüzde 8'in biraz üzerindedir ve Eğitim sektöründe erkek çalışan sayısı kadın çalışan sayısından daha fazladır.

Türkiye genelinde Eğitim ve Sağlık sektörlerinde çalışan kadın sayısı çalışan erkek sayısından daha fazlayken Giresun'da Sağlık ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde çalışan kadın sayısı erkek sayısından daha fazladır.

Giresun'da araştırma kapsamındaki işyerlerinde kadın çalışanların oranı Türkiye geneline göre daha düşüktür. Sektörler arasında da farklılaşma görülmektedir.

Tablo 9: Giresun'da Çalışanların Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Sektör	Erkek	Kadın	Toplam
Genel Toplam	11324	5300	16624
İmalat	2600	2317	4916
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2988	1423	4411
İnşaat	2514	127	2641
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	336	573	909
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	668	210	878
Ulaştırma ve depolama	520	48	568
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	361	173	534
Eğitim	256	248	504
Madencilik ve taş ocakçılığı	321	13	334
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	257	7	264
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	150	49	199
Diğer hizmet faaliyetleri	113	73	186
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	178	2	180
Finans ve sigorta faaliyetleri	16	17	33
Gayrimenkul faaliyetleri	19	14	33
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	24	3	27
Bilgi ve iletişim	4	3	7

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da en fazla çalışan, İmalat, İnşaat, Toptan ve Perakende Ticaret sektörlerindedir. Çalışanların ve işyerlerinin yüzde 73'ü bu sektörlerdedir. Kadınlarda en fazla çalışılan sektörlerin sıralaması aynı iken erkeklerde en fazla Toptan ve Perakende Ticaret daha sonra sırası ile İmalat, İnşaat sektörlerindedir. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe Giresun'da kadınların çalışanlar içerisindeki oranı Türkiye genelindeki oranın oldukça üzerindeyken Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründe ise Türkiye genelinin oldukça altındadır.

En az çalışanı olan sektörler ise işyeri sayısı ile bağlantılıdır. İşyeri sayısı en az olan sektörlerde çalışan sayısı da azdır.

Sektörlerdeki işyeri sayısı ve çalışan sayılarından ortalama bir işyerinin büyüklüğü bulunabilmektedir. Grafik 5'te sektörlerde bir işyerinde ortalama çalışan sayısına yer verilmiştir.

Grafik 5: Sektörlere Göre Ortalama Çalışan Sayıları

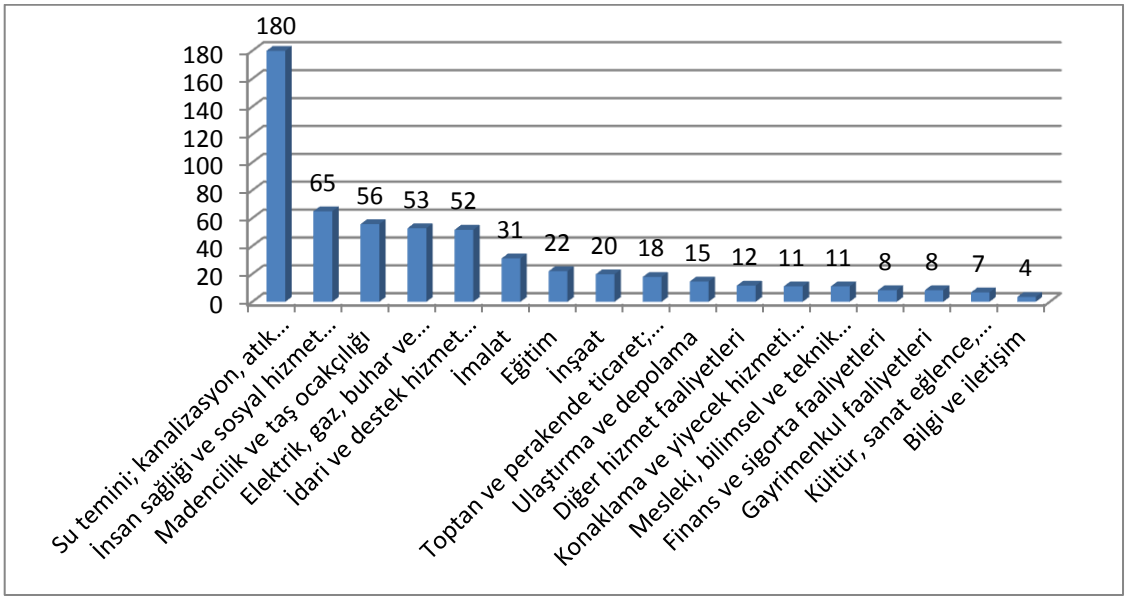

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinde ortalama çalışan sayısı 22'dir. Türkiye genelinde ise bu sayı 35'tir. Giresun'daki işyerleri Türkiye geneline göre daha küçük ölçekli işyerleridir.

Türkiye genelinde ve Giresun'da en fazla işyeri ve çalışan olan ilk üç sektörden İmalat sektörü ortalamanın üzerinde iken Toptan ve Perakende Ticaret ile İnşaat sektörleri ortalamanın altındadır. Özellikle İmalat sektöründe Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı 50 kişi iken Giresun'da bu sayı 31'dir. Giresun'da ortalama çalışan sayısı en yüksek sektörler Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleridir. Giresun'da ilk sırada yer alan Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri sektörü Türkiye genelinde ortalama çalışan sayısı en fazla olan sektörlerden biridir.

Giresun ilinde 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 22'si 0-4 yıl süredir faaliyet gösteren işyerleridir. Daha sonra ise 5-9 yıl faaliyet gösteren işyerleri gelmektedir. İşyerlerinin yaklaşık yüzde 43'ü bu iki gruba aittir.

Grafik 6: İşyerlerinin Yaş Grubuna Göre Dağılımı

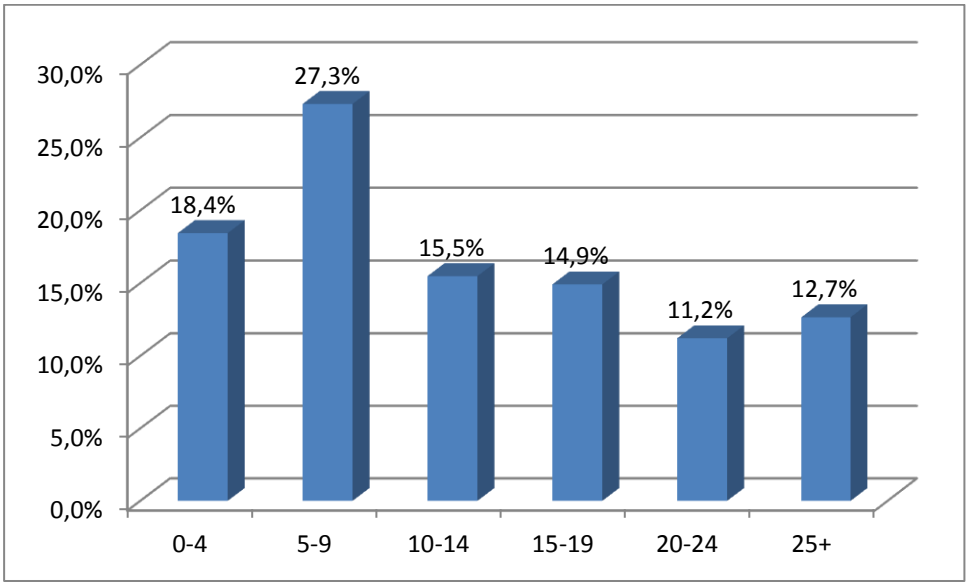

Kaynak: İPA 2015

Türkiye geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye genelinde her yaş grubuna işyerlerinin dengeli dağıldığı ve en fazla işyerinin yüzde 27,3 ile 5-9 yaş grubunda olduğu görülmektedir. Türkiye genelinde 25 ve üzeri yaştaki işyerlerinin oranı yüzde 12,7'dir.

Çalışanların meslek gruplarına göre dağılımı incelendiğinde; en fazla çalışan Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlardır. Çalışanların yüzde 23'ü bu meslek grubundadır.

Tablo 10: Çalışanların Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

	10+		
Meslek Grubu	**Erkek**	**Kadın**	**Toplam**
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	2897	989	3886
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	2269	1199	3468
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	1898	814	2712
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	1484	556	2040
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	1222	689	1911
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	751	598	1349
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	490	402	892
YÖNETİCİLER	266	54	320
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	45	0	45
Genel Toplam	11324	5300	16624

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde çalışanların yüzde 21'ini Nitelik Gerektirmeyen İşlerde Çalışmaktadır. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 16,7'dir. Giresun ilinde mesleki nitelik ve beceri gerektirmeyen işlerde çalışma oranı Türkiye geneline yakındır. Giresun'da erkeklerin yüzde 20,0'si, kadınların ise 22,6'sı nitelik gerektirmeyen işlerde çalışmaktadır. Türkiye genelinde bu oranlar erkekler için yüzde 15,4, kadınlar için ise yüzde 20,2'dir. Kadınlarda niteliksiz işlerde çalışma oranı erkeklere göre daha yüksektir. Diğer yandan genellikle lisans mezunlarının çalıştıkları Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu incelediğinde Giresun'da kadınların yüzde 11,3'ünün, erkeklerin ise yüzde 6,6'sının bu meslek grubunda çalıştığını görülmektedir. Fotoğrafa bu açıdan bakıldığında da kadınların yüksek eğitim gerektiren meslek grubunda daha yoğun çalıştığı tespit edilmiştir.

Giresun'da erkekler en fazla sırasıyla Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar ile Nitelik Gerektirmeyen Meslekler meslek grubunda çalışırken, kadınlar ise Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar meslek grubunda çalışmaktadırlar.

Grafik 7: Meslek Grubu ve Cinsiyete Göre Çalışanlar

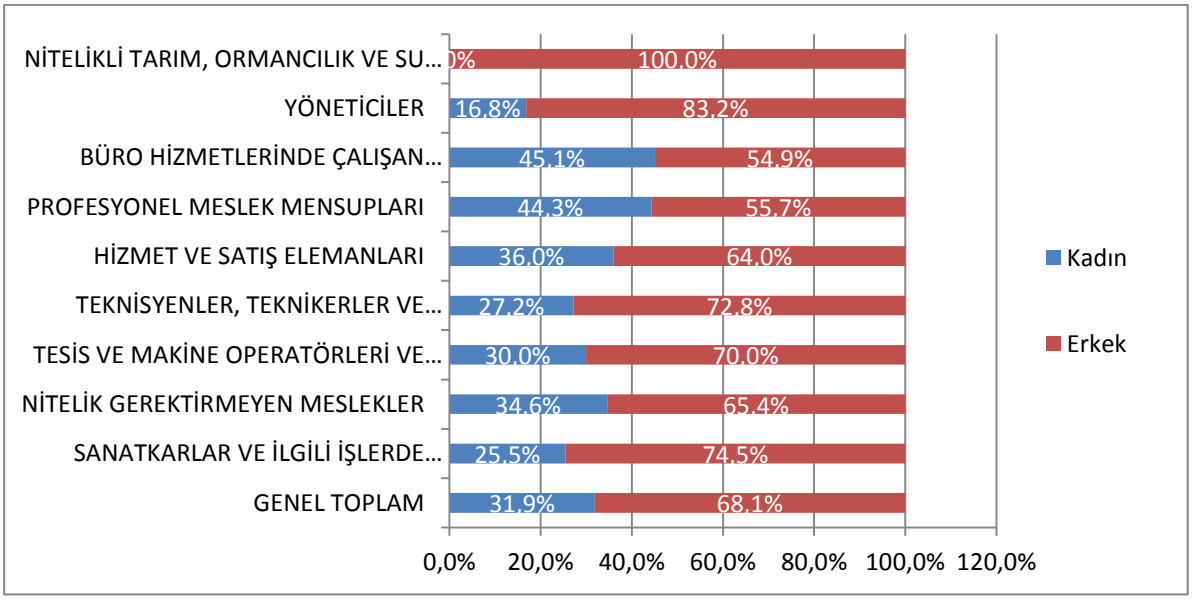

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde Büro Hizmetlerinde çalışan kadın sayısı aynı meslek grubunda çalışan erkek sayısından daha azdır. Türkiye genelinde kadınların erkeklerden fazla çalıştığı bir meslek grubu bulunmamaktadır. Giresun ilinde Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışan kadın oranı Türkiye geneline göre fazladır. Giresun'da kadınlar özellikle İmalat sektöründe makine veya mesleki beceri gerektiren mesleklerden ziyade büro işlerinde çalışmaktadır. Kadınların Profesyonel Meslek Mensuplarında çalışma oranının il genelinde çalışma oranından yüksek olması dikkat çekici bir noktadır.

Tablo 11: Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

10+		
Erkek	**Kadın**	**Toplam**
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
SIVACI	MAKİNECİ (DİKİŞ)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
HAMAL	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
PAZARLAMACI	AŞÇI	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	MAKİNECİ (DİKİŞ)
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	KASİYER	AŞÇI

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde en fazla çalışanı olan mesleklere baktığımızda ilk sırada Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (elle) mesleği görülmektedir. İmalat sektörünün işgücü piyasasındaki ağırlığı burada da kendini göstermiştir.

En fazla çalışılan ilk on meslek dikkate alındığında kadınların erkeklere göre daha fazla mesleki nitelik ve beceri gerektiren işlerde çalıştığı görülmektedir.

Çalışma kapsamında işyerlerine İŞKUR hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadıkları sorulmuştur. Türkiye genelinde işyerlerinin yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalandığını belirtmiş iken bu oran Giresun ilinde yüzde 44,9'dur. Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü Giresun'daki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden her iki işyerinden birine hizmet sunma imkânı bulmuştur. Türkiye geneline göre alanında daha geniş kitlelere hizmet sunmuştur.

Tablo 12: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerleri Oranları

Sektör	İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Oranı	İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Dağılımı
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	76,5%	3,9%
Finans ve sigorta faaliyetleri	75,0%	0,9%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	66,7%	9,6%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	64,3%	2,7%
Eğitim	60,9%	4,2%

Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	60,0%	3,2%
İmalat	53,9%	25,6%
Bilgi ve iletişim	50,0%	0,3%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	0,6%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46,6%	34,7%
Diğer hizmet faaliyetleri	40,0%	1,9%
Madencilik ve taş ocakçılığı	33,3%	0,6%
İnşaat	22,6%	9,1%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	20,0%	0,3%
Ulaştırma ve depolama	18,9%	2,2%
Genel Toplam	**44,9%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

İşyeri sayısı ile bağlantılı olarak en fazla İŞKUR hizmetlerinden faydalanan sektörler İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Finans ve sigorta faaliyetleri, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleridir. Gayrimenkul Faaliyetleri sektörlerindeki işyerlerinden hiçbiri İŞKUR hizmetlerinden yararlanmamıştır. Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor sektöründeki işyerlerinin yarısı İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Bilgi ve İletişim ile Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektörlerinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranları oldukça yüksek iken İnşaat sektöründe İŞKUR hizmetlerinden yararlanma oranı oldukça düşüktür. İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise İŞKUR'un hizmet ağı oldukça geniştir. İmalat sektörü il ortalamasının biraz üzerinde olup daha fazla etkinliğin sağlanması gereken bir sektör olarak dikkat çekmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranı Giresun ilindeki işyerleri için Türkiye genelinden yüksek olsa da sektörel olarak hizmet planlaması ile oranı düşük olan sektörlerdeki oranlar daha da arttırılmalıdır.

Giresun ilinde işyerlerinin yüzde 5,9'i part-time çalışana sahiptir. Bu oran Türkiye geneli için yüzde 8,6'dır. Giresun'da part-time çalışanı olan işyeri oranı daha düşüktür.

Tablo 13: Part-Time Çalışanı Olan İşyerleri ve Çalışanlar

Sektör	Oran	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	20,0%	6	68	74
Eğitim	13,0%	71	55	126
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	8,3%	27	26	53
Ulaştırma ve depolama	8,1%	1	40	41
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	7,1%	293	161	454
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	6,7%	0	17	17
Diğer hizmet faaliyetleri	6,7%	3	4	7
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	3,0%	51	92	143
İnşaat	0,8%	0	34	34
İmalat	0,6%	3	21	24
Genel Toplam	**3,24%**	**455**	**518**	**973**

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da araştırma kapsamına giren 17 sektörde işyeri bulunurken part-time çalışanı olan 10 sektör bulunmaktadır. Türkiye genelinde ise bütün sektörlerde part-time çalışma yapıldığı görülmektedir. İmalat sektöründeki her altı işyerinden birinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe part-time çalışanı olan işyeri oranı yüzde 8,3'tür. Türkiye genelinde en yüksek orana Sağlık sektörü sahiptir. En düşük oran ise Giresun ilinde en yüksek orana sahip olan Elektrik, gaz, buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektöründedir.

Giresun'da part-time çalışanı olan işyerlerinde çalışanların yüzde 46,8'i kadındır. Part-time çalışma yapılan yerlerde kadın istihdamının part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Giresun'da part-time çalışmanın kadın istihdamı üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu görülmektedir. Aynı durum Türkiye genelinde de söz konusudur. Part-time çalışanı olan işyerlerinde istihdamda olanların yüzde 39'u kadındır.

Part-time çalışanı olan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 14'te gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların part-time çalışmıyor olabilecekleri de dikkate alınmalıdır. Sonuçta araştırma kapsamındaki işyerlerine part-time çalışanlarının olup olmadığı sorulmuş olup part-time çalışanların hangi mesleklerde çalıştığı bilgisi sorulmamıştır.

Tablo 14: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

10+		
Kadın	**Erkek**	**Toplam**
HEMŞİRE	DİĞER UZMAN TIP DOKTORLARI	HEMŞİRE
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	DİĞER UZMAN TIP DOKTORLARI
ACİL TIP TEKNİSYENİ	BÜRO İŞÇİSİ	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
TIBBİ SEKRETER	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	ACİL TIP TEKNİSYENİ
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	ELEKTRİK TEKNİKERİ	BÜRO İŞÇİSİ
AŞÇI	DİĞER ELEKTRİK TEKNİSYENLERİ	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
TIBBİ SEKRETER-POLİKLİNİK	KABLO MONTAJ İŞÇİSİ	TIBBİ SEKRETER
EBE	ŞOFÖR (YOLCU TAŞIMA)	AŞÇI
MUHASEBECİ	ÖN MUHASEBECİ	TIBBİ SEKRETER-POLİKLİNİK

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanın olduğu işyerlerinde en fazla çalışanın olduğu meslekler Hemşire, Temizlik Görevlisi ve Pazarlamacı olmuştur.

Giresun ilinde araştırma kapsamındaki işyerlerinin yüzde 17,5'i vardiyalı çalışma yapmaktadır. Bu oran Türkiye'de yüzde 17,7 olarak gerçekleşmiştir. Giresun ilinde vardiyalı çalışma yapan işyeri oranı genel olarak Türkiye ortalamasına çok yakındır.

Tablo 15: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde En Fazla Çalışılan Meslekler

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	40,0%	0	159	159
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	39,6%	99	182	281
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	28,6%	474	253	727
Gayrimenkul faaliyetleri	25,0%	6	17	23
İmalat	22,4%	652	739	1391
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	20,9%	714	900	1614
Ulaştırma ve depolama	16,2%	15	163	178
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	13,3%	11	35	46
Eğitim	8,7%	94	66	160
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	5,9%	27	46	73
İnşaat	3,3%	20	270	290
Genel Toplam	17,5%	2.112	2.830	4.942

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapan sektörler; Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü iken, Türkiye genelinde ise sektörel olarak yüzde 47,2 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü olmuştur. Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı sektörü Türkiye genelinde ikinci sırada yer alırken, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü ise birinci sırada yer almaktadır. Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörlerinde Giresun ilinde vardiyalı çalışma yapılmamaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanlara cinsiyet yönüyle baktığımızda, Giresun ilinde sektörel bazda oransal olarak en fazla vardiyalı çalışma yapılan ilk iki sektördeki erkeklerin oranı yüzde 80'ler civarında iken, Türkiye'de bu oran daha düşüktür.

Giresun ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde çalışanların yüzde 42,7'si kadındır. Çalışma kapsamında işyerlerinin vardiyalı çalışma yapıp yapmadıkları sorulmuştur. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde kadın çalışanların vardiyaya kalıp kalmadıklarına dair bilgi toplanmamıştır. Bu durum göz önüne alınarak Giresun ilinde vardiyalı çalışmanın kadın istihdamını olumsuz yönde etkilemediği sonucuna ulaşılmaktadır.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan meslekler Tablo 16'da gösterilmiştir. Tabi ki bu tablo yorumlanırken bu mesleklerde çalışanların vardiyalı çalışmıyor olabilecekleri dikkate alınmalıdır.

Tablo 16: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinde Cinsiyete Göre En fazla Çalışılan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	ELEKTRİK TEKNİKERİ	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)
HEMŞİRE	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ
MAKİNECİ (DİKİŞ)	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
KASİYER	HAMURKAR	ELEKTRİK TEKNİKERİ
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	ELEKTRİK TEKNİSYENİ	KASİYER
TEMİZLİK GÖREVLİSİ	FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
AŞÇI	GARSON (SERVİS ELEMANI)	HEMŞİRE
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
TEMİZLİK GÖREVLİSİ (HASTANE)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	TEMİZLİK GÖREVLİSİ

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı meslek bazında cinsiyete göre sıralandığında; kadınlarda ilk üç sırayı Diğer İmalat ve İlgili İşçiler, Paketleme

İşçisi ile Hemşire almaktadır. Türkiye'de ise bu sıralama Temizlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel) ve Makineci (Dikiş) olarak sıralanmaktadır. Giresun ilinde erkeklerde Akaryakıt Satış Elemanı, Elektrik Teknikeri ve Çorap Örme Makinesi Operatörü iken, Türkiye'de Beden İşçisi (Genel), Güvenlik Görevlisi ve Temizlik Görevlisi olarak sıralanmaktadır.

10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yüzde 4,8'i ihracat yapmaktadır. İlde 6 sektörde ihracat yapılmaktadır. Çalışanların yüzde 18,3'ü ihracat yapan işyerlerinde istihdam edilmektedir. Türkiye genelindeki işyerlerinin ise yüzde 17,4'ü ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyeri oranı Türkiye genelinde Giresun'a göre daha yüksektir.

Tablo 17: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel ve Çalışan Olarak Dağılımı

	İşyeri	Çalışan Sayısı		
Sektör	Oran	Kadın	Erkek	Toplam
İmalat	15,2%	1222	1000	2222
Ulaştırma ve depolama	8,1%	2	46	48
İnşaat	2,5%	8	102	109
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2,1%	491	179	670
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%			
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,0%			
Genel Toplam	4,8%	1723	1327	3050

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyeri oranı en yüksek ilk üç sektör karşılaştırıldığında Türkiye ve Giresun ilinde kısmen benzerlik olduğu gözlemlenmiştir. Türkiye'de ihracat yapan firma sıralamasında ilk üç sırayı İmalat, Madencilik ve Taş ocakçılığı, Toptan ve Perakende Ticaret sektörleri alırken, Giresun ili için bakıldığında, en fazla ihracat yapılan sektörün yüzde 15,2 ile İmalat sektörü olduğu görülmektedir. İkinci sırada yüzde 8,1 ile Ulaştırma ve Depolama sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 2,5 ile İnşaat sektörü yer almaktadır. Giresun ilinde İhracat yapan işyerlerinde çalışanların büyük çoğunluğu kadınlardan oluşmaktadır.

İhracat yapılan işyerlerinde en fazla çalışılan mesleklere baktığımızda Diğer İmalat ve İlgili İşçiler, Paketleme İşçisi gibi meslekler öne çıkmaktadır. İhracat yapan işyerlerinde bu tür mesleklerde de çalışanların olabileceği dikkatten kaçmamalıdır.

Tablo 18: İhracat Yapan İşyerlerinde Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı En Fazla Olan Meslekler

Kadın	Erkek	Toplam
DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)
PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	PAKETLEME İŞÇİSİ (EL İLE)
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	TEKNİK SERVİS ŞEFİ	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ
ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)
MAKİNECİ (DİKİŞ)	TESVİYECİ	MAKİNECİ (DİKİŞ)
KONFEKSİYON İŞÇİSİ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	KONFEKSİYON İŞÇİSİ
FINDIK TOPLAMA İŞÇİSİ	AMBAR/DEPO GÖREVLİSİ	TEKNİK SERVİS ŞEFİ
LABORANT (GIDA)	HAMAL	BÜRO MEMURU (GENEL)
KALİTE KONTROLCÜ	ÜTÜCÜ	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)

KAYNAK: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde cinsiyete göre çalışan sayısı en çok olan mesleklere bakıldığında kadınlarda ilk üç sırayı Diğer İmalat ve İlgili İşçiler, Paketleme İşçisi ve Dikiş Makinesi Operatörü alırken, erkeklerde ise Çorap Örme Makinesi Operatörü, Beden İşçisi ve Diğer İmalat ve İlgili İşçiler, olarak sıralanmaktadır. Bir önceki tablodaki en çok ihracat yapılan sektör ve çalışanların cinsiyete göre dağılımı ile bu tabloyu birleştirildiğinde sıralamanın kısmen uyumlu olduğu görülmektedir.

İŞKUR hizmetlerinden faydalanma durumu incelendiğinde; Giresun'daki işyerlerinin yüzde 73,6'sı, Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin ise yüzde 41,9'u İŞKUR hizmetlerinden faydalanmıştır. Hangi hizmetlerden ağırlıklı olarak yararlanıldığına ilişkin veriler grafik 8'de sunulmuştur.

Grafik 8: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyeri Sayısı Oranları

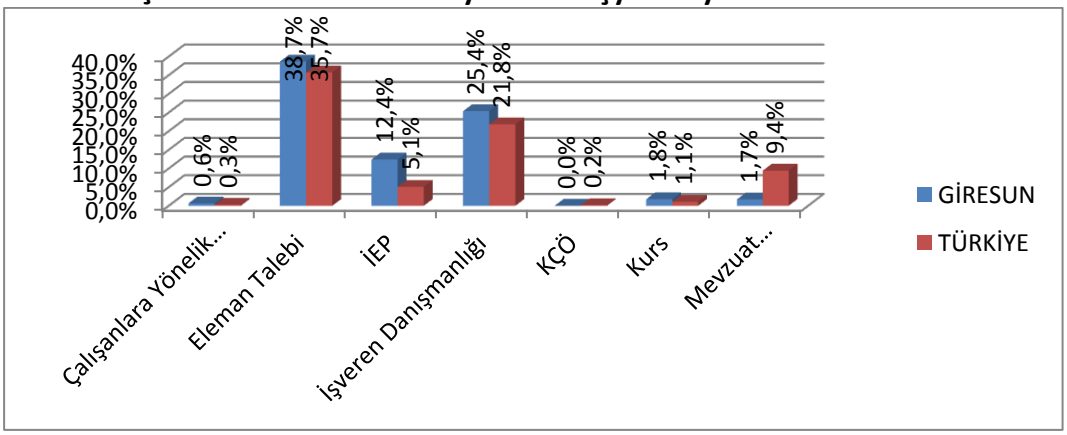

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan firmalar İŞKUR'dan hizmet olarak yüzde 38,7 ile en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bunu sırasıyla yüzde 25,4 ile işveren danışmanlığı, yüzde 12,4 ile işbaşı eğitim programları, yüzde 1,8 ile kurs, yüzde 1,7 ile mevzuat danışmanlığı takip etmiştir. Kısa çalışma ödeneği talepleri olmamıştır. Türkiye genelinde ise benzer bir sıralama ile eleman talebi, işveren danışmanlığı, mevzuat danışmanlığı, işbaşı eğitim programı olarak sıralanmıştır. Giresun ilinde işbaşı eğitim programları Türkiye genelinin üzerinde bir orana sahip iken, işveren danışmanlığında Türkiye genelinin oldukça altında kalınmıştır.

Giresun ilinde İŞKUR hizmetlerinden en fazla 5-9 yaş arasında faaliyet gösteren işyerleri faydalanmıştır. Daha sonra 10-14 yaşta sahip işyerleri faydalanmıştır. Diğer yaş gruplarının oranı ise birbirine yakındır. Giresun'da en fazla işyerinin 10-14 yaş arası faaliyet gösteren işyerlerinde olmasına karşın, sayısal olarak en fazla İŞKUR'dan hizmet alan işyeri 5-9 yaş arası faaliyet gösteren işyerleri olmuştur.

Grafik 9: İŞKUR Hizmetinden Faydalanan İşyerlerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

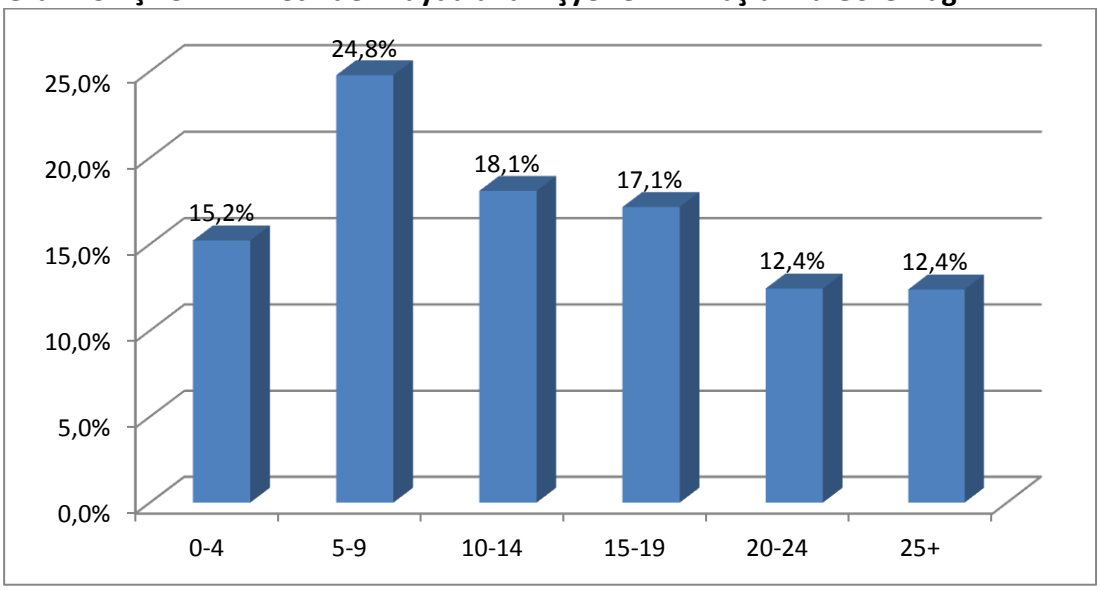

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde bütün yaş aralıklarındaki firmalar İŞKUR'dan oransal olarak en fazla eleman talebinde bulunmuşlardır. Bu hizmetten oransal olarak en fazla 5-9 yaşa sahip firmalar faydalanmışlardır. İŞKUR'un diğer hizmetlerinden faydalanma oranlarına göre sıralama yapıldığında yaş grupları arasında farklılık görülmektedir.

Araştırma kapsamında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerine bu hizmetlerden ne kadar süredir faydalandığı sorulmuştur.

Grafik 10: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Sürelerinin Dağılımı

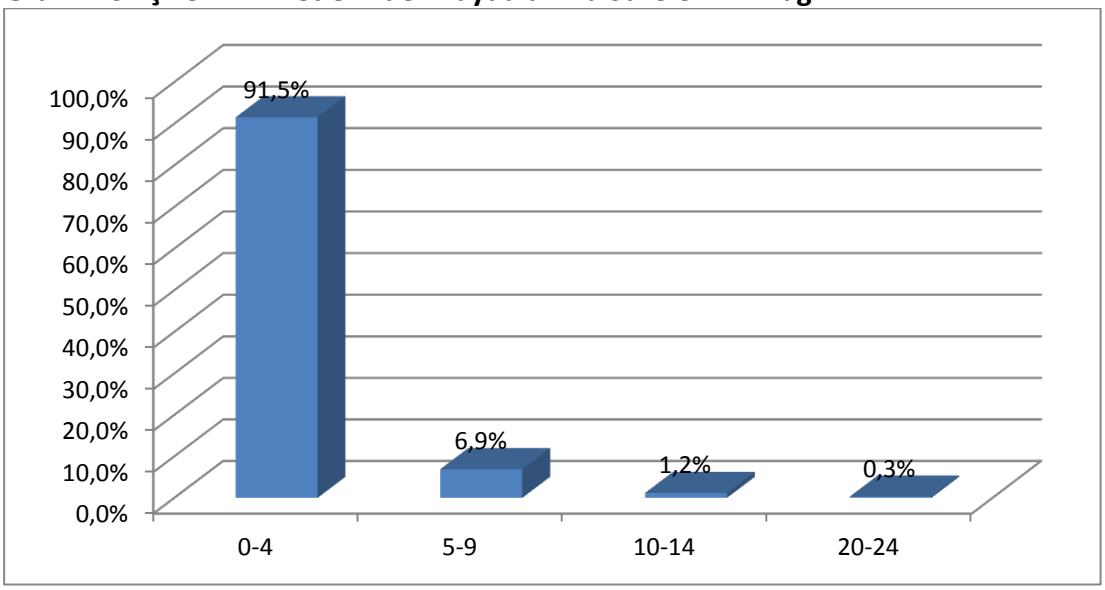

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde İŞKUR hizmetlerinden yararlanan işyerlerinin yüzde 91,5'inin 0-4 yıl arasında bir süredir bu hizmetlerden yararlandığı tespit edilmiştir. En düşük oran ise 20-24 yıl arasıdır. 25 yıl ve üzerinde İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyeri tespit edilememiştir. Giresun ilinde sektörel bazda firmaların İŞKUR hizmetlerinden faydalanması en çok son dört yılda olmuştur. İŞKUR son dört yıl içerisinde büyük bir atılım yapmıştır. İŞKUR'un personel sayısındaki artış, sunduğu hizmetlerdeki hem nitel hem de nicel iyileşme ile birlikte İŞKUR imajındaki değişim, İŞKUR'un değer olarak geliştiğinin göstergesidir.

Sektörlere göre İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin yararlandıkları hizmet türlerine ilişkin verilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19: Sektörlere Göre İŞKUR'dan Faydalanılan Hizmetlerin Dağılımı

Sektörler	Eleman Talebi	İEP	İşveren Danışmanlığı	Kurs	Mevzuat Danışmanlığı
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	91,6%	33,7%	66,0%	10,5%	7,5%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İnşaat	85,1%	14,9%	47,9%	0,0%	7,4%

Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	82,6%	26,6%	54,1%	0,9%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	71,4%	14,3%	57,1%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	93,8%	18,8%	50,0%	3,1%	6,3%
Bilgi ve iletişim	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	88,9%	44,4%	66,7%	0,0%	0,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	84,6%	46,2%	38,5%	7,7%	7,7%
Eğitim	71,4%	21,4%	71,4%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	77,8%	66,7%	44,4%	0,0%	0,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	50,0%
Genel Toplam	86,1%	27,6%	56,5%	3,9%	3,8%

KAYNAK: 2015 İPA

Giresun ilinde hemen hemen bütün sektörlerde en fazla yararlanılan İŞKUR hizmeti eleman talebi olmuştur. İşveren danışmanlığı hizmetinde ise Madencilik ve Taş Ocakçılığı, Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtımı ile Bilgi ve İletişim sektörleri ön planda olmuştur. Mevzuat Danışmanlığı en az faydalanılan hizmet türü olmuştur. Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörleri Eleman Talebi hizmetinden diğer sektörlere göre daha yüksek oranda yararlanmışlardır.

İŞKUR hizmetlerinden yararlanan bütün işyerlerinin işveren ve mevzuat danışmanlığı hizmetlerinden yararlanıp sunulan diğer hizmetler hakkında bilgi alması İŞKUR'un etkinliği açısından dikkate değer bir durumdur.

Giresun ilinde part-time çalışanı olan, vardiyalı çalışma yapılan ve ihracat yapan işyerleri İŞKUR kısa çalışma ödeneği hizmetlerinden faydalanmamışlardır. Part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin İŞKUR hizmetlerinden faydalanma oranları benzerlik göstermektedir. Giresun ilinde part-time çalışanı olan işyerleri, vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ve ihracat yapan işyerlerinin en fazla yararlandıkları hizmet eleman talebidir ve bu durum Türkiye geneli ile benzerlik göstermektedir. Giresun'da eleman talebi hizmetinin ardından, işveren danışmanlığı, işbaşı eğitim programı, kurs ve mevzuat danışmanlığı hizmetleri yer alırken, Türkiye genelinde ise Giresun'dan farklı olarak üçüncü sırada mevzuat danışmanlığı sonrasında sırasıyla işbaşı eğitim programı, kurs, çalışanlara yönelik eğitim ve kısa çalışma ödeneği yer almaktadır.

2.2. AÇIK İŞ VERİLERİ

2.2.1 Açık İşler ve Açık İş Oranı

Açık işlere ilişkin veriler işgücü piyasasının talep yönünü ifade eden verilerdir. Araştırma kapsamında 15 Mart - 30 Nisan 2015 tarihleri arasında işyerlerine ziyaret esnasında açık işlerinin

bulunup bulunmadığı sorulmuştur. Bir anlamda ziyaret edilen tarihler arasında işyerlerinin eleman ihtiyaçları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada referans tarihi veya döneminin olmayışı, ziyaret sırasındaki mevcut durumun sorulması çalışmanın istatistiksel olarak sınırlılığını ortaya koymaktadır. Çalışma kapsamında işyerlerine açık iş bulunan mesleklerin yanında, bu meslekte cinsiyet tercihlerinin olup olmadığı, açık iş olan meslekler için talep edilen asgari eğitim düzeyi, aranan beceriler, açık işleri hangi kanallar ile aradıkları ve aranma süresi de sorulmuştur. Bu kapsamda toplanan verilere bu bölümde detaylı bir şekilde yer verilecektir.

Grafik 11: Açık İşi Olan İşyerleri

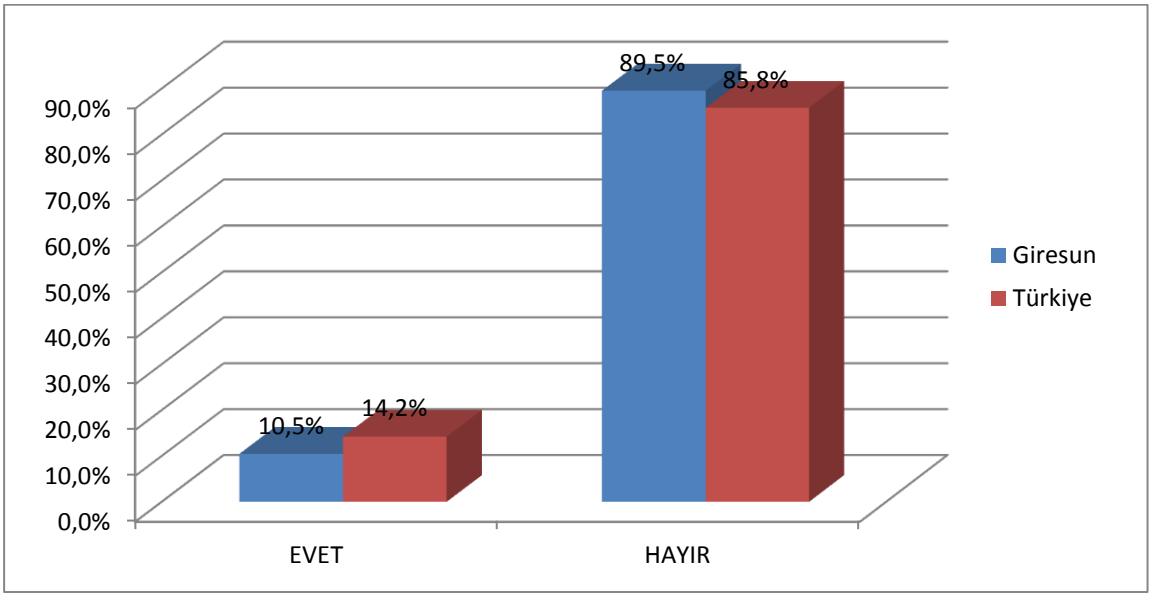

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilindeki işyerlerinin yüzde 10,5'i açık işi olduğunu belirtmiştir. Türkiye genelinde ise bu oran yüzde 14,2'dir. Giresun'da açık işi olan işyeri oranı Türkiye genelinden düşüktür. Ancak 2014 yılı İşgücü Piyasası Araştırmasında Giresun ilinde açık işi olan işyeri oranı yüzde 14,0 olarak gerçekleşmiştir. Bu yıl çalışmanın yapıldığı dönemin de (Mart-Nisan) etkisiyle oran düşük çıkmıştır.

Giresun ilinde 741 işyerinde toplam 254 kişilik açık iş tespit edilmiştir. Bu açık işlerin sektörel dağılımı ve sektörlere göre açık iş oranı Tablo 20'de gösterilmiştir.

Tablo 20: Sektörlere Göre Açık İşlerin Dağılımları

	Giresun			Türkiye	
Sektör	Açık İş	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı	Açık İş Dağılımı	Açık İş Oranı
Madencilik Ve Taş Ocakçılığı	11	4,3%	3,2%	0,60%	1,00%
İmalat	155	61,1%	3,1%	44,60%	2,00%
Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme	0	0,0%	0,0%	0,20%	0,40%

Üretimi Ve Dağıt.					
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönet. Ve İyileştirme Faal.	0	0,0%	0,0%	0,10%	0,40%
İnşaat	6	2,2%	0,2%	7,80%	1,40%
Toptan Ve Perakende Ticaret	48	18,8%	1,1%	17,10%	1,80%
Ulaştırma Ve Depolama	5	2,1%	0,9%	3,70%	1,40%
Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	22	8,7%	4,0%	8,80%	2,10%
Bilgi Ve İletişim	0	0,0%	0,0%	1,00%	1,20%
Finans Ve Sigorta Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,80%	0,40%
Gayrimenkul Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	0,60%	1,60%
Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler	0	0,0%	0,0%	3,40%	2,10%
İdari Ve Destek Hizmet Faaliyetleri	0	0,0%	0,0%	6,10%	1,50%
Eğitim	2	0,8%	0,4%	1,10%	0,70%
İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	4	1,6%	0,4%	2,00%	1,10%
Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor	0	0,0%	0,0%	0,30%	1,30%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1	0,4%	0,6%	1,80%	2,70%
Genel Toplam	254	100,0%	1,5%	100,0%	1,7%

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde en fazla açık iş oransal olarak yüzde 61,1 ile İmalat sektöründe yer almaktadır. İkinci olarak yüzde 18,8 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü, üçüncü olarak yüzde 8,7ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü gelmektedir. Bu sektörleri sırasıyla Madencilik ve taş ocakçılığı, İnşaat, Ulaştırma ve depolama, İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, Eğitim ve Diğer Hizmet Faaliyetleri sektörleri izlemiştir. İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörleri işyerlerinin yüzde 70'ini oluştururken açık işlerin yüzde 85'inin üzerinde paya sahip olmuşlardır. İmalat sektörü açık işlerde ön plana çıkan sektör olmuştur.

Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde sektörel bazda açık iş sayısı Giresun ili ile benzer bir durum arz etmekte ve ilk sırayı yüzde 44,6 ile İmalat sektörü, ikinci sırayı 17,1 ile Toptan ve Perakende Ticaret sektörü üçüncü sırayı ise yüzde 8,8 ile Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü almaktadır.

Giresun ilinde açık iş oranı yüzde 1,5 ile Türkiye geneli açık iş oranının yaklaşık 0,2 puan düşüktür. Giresun'da sektörel bazda en yüksek açık iş oranı yüzde 4 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründedir. Bunu yüzde 3,2 ile Madencilik Ve Taş Ocakçılığı sektörü ve yüzde 3,1 ile İmalat

sektörü takip etmektedir. Bu üç sektörün dışındaki sektörlerin açık iş oranı il geneli açık iş oranının altında kalmaktadır. Türkiye genelinde ise farklı bir sıralama göze çarpmaktadır. İlk sırada yüzde 2,7 ile Diğer Hizmet Faaliyetleri, ikinci sırada yüzde 2,1 ile Mesleki, Bilimsel Ve Teknik Faaliyetler, üçüncü sırada ise yüzde 2 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü yer almaktadır. İmalat sektöründe ise açık iş oranı yüzde 2 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Araştırmanın yapıldığı dönemde mevsim şartlarının henüz iyileşmemesi Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyeti ile İnşaat sektörlerindeki açık iş oranının beklenenden düşük çıkmasına neden olmuştur. Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe özellikle bankaların açık işleri merkezden ilan etmeleri nedeniyle yerelde açık işler tespit edilememiş ve bu sektörde de beklentilerin altında açık iş oranı ortaya çıkmıştır.

Açık işlerde cinsiyet tercihi sorulmuştur. Grafik 12'den açık işlerde cinsiyet bakımından farklılaşma olduğu görülmektedir.

Grafik 12: Cinsiyete Göre Açık İşlerin Dağılımları

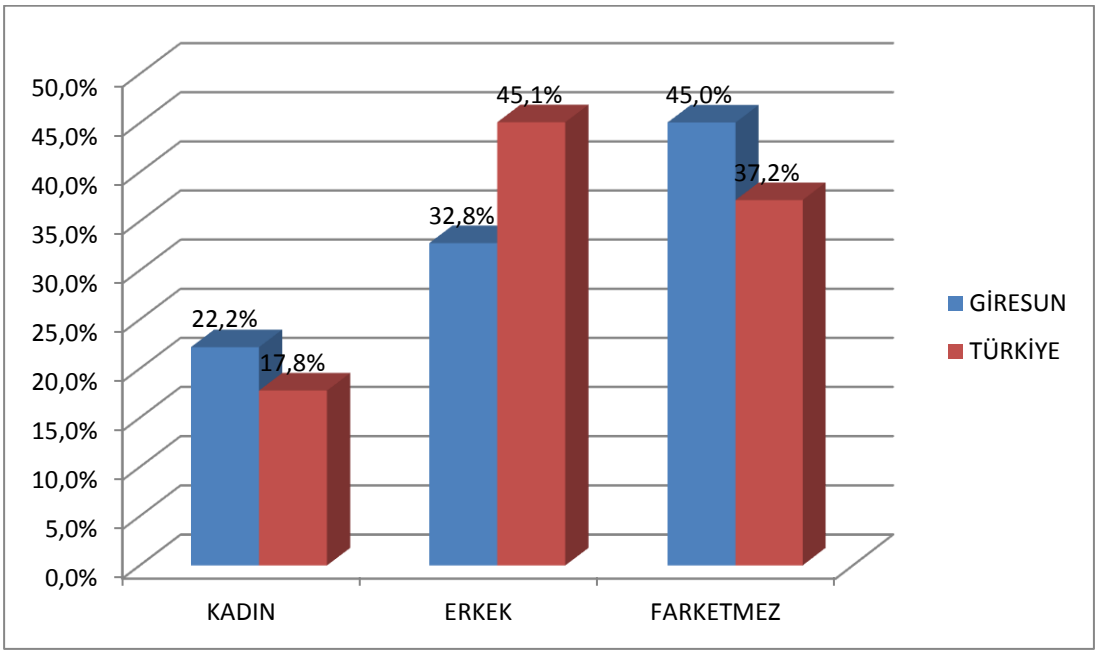

KAYNAK: İPA 2015

Giresun 'da toplam açık işlerin yüzde 22,2'i için yalnızca kadınlar talep edilmiştir. Bu oran Türkiye geneli ile yakınlık gösterse de büyüktür. Erkeklerde açık iş talebi ise yüzde 32,8 ile Türkiye geneli erkekler açık iş talebinin altındadır. Açık işi olan firmaların talep ettikleri açık işteki fark etmez seçeneği yüzde 45,0 iken, Türkiye genelinde yüzde 37,2'dir. Giresun ilindeki açık işlerin çoğu için erkekler talep edilirken, Türkiye genelinde oransal olarak talep bu büyüklükte olmamıştır. Giresun'da, Türkiye genelinde de açık işlerde cinsiyet farklılaşması görülmektedir.

Tablo 21: Sektörlere Göre Açık İşi Olan İşyerlerinin Dağılımları

	10+
Sektör	Açık İş Verme Oranı
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	21,4%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20,8%
Madencilik ve taş ocakçılığı	16,7%
İmalat	15,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	11,5%
Eğitim	8,7%
Ulaştırma ve depolama	8,1%
Diğer hizmet faaliyetleri	6,7%
İnşaat	3,4%
Genel Toplam	10,5%

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde toplamda açık işi olan işyeri sayısı oranı yüzde 10,5 iken, Türkiye genelinde bu oran yüzde 14,2 olarak gerçekleşmiştir. Giresun'da sektörel bazda en fazla açık iş verme oranı yüzde 21,4 ile İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründeyken, Türkiye'de yüzde 20 ile İmalat sektöründedir. Giresun'da ikinci sırada yüzde 20,8 ile Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektörü yer alırken, üçüncü sırada yüzde 16,7 ile Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü bulunmaktadır. Türkiye'de sektörel bazda ikinci sırada yüzde 19,7 ile Konaklama Ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektörü, üçüncü sırada ise yüzde 18,1 ile İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektörü yer almaktadır.

Giresun ilinde sektörel bazda; Elektrik, Gaz, Buhar Ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı, Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi Ve İyileştirme Faaliyetleri, Bilgi Ve İletişim, Finans Ve Sigorta Faaliyetleri, Gayrimenkul Faaliyetleri, Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, İdari ve destek hizmet faaliyetleri, Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence Ve Spor sektörlerinde açık iş bulunmamaktadır.

Grafik 13: Açık İşi Olan İşyerlerinin Sektörlere ve Yaş Grubuna Göre Dağılımı

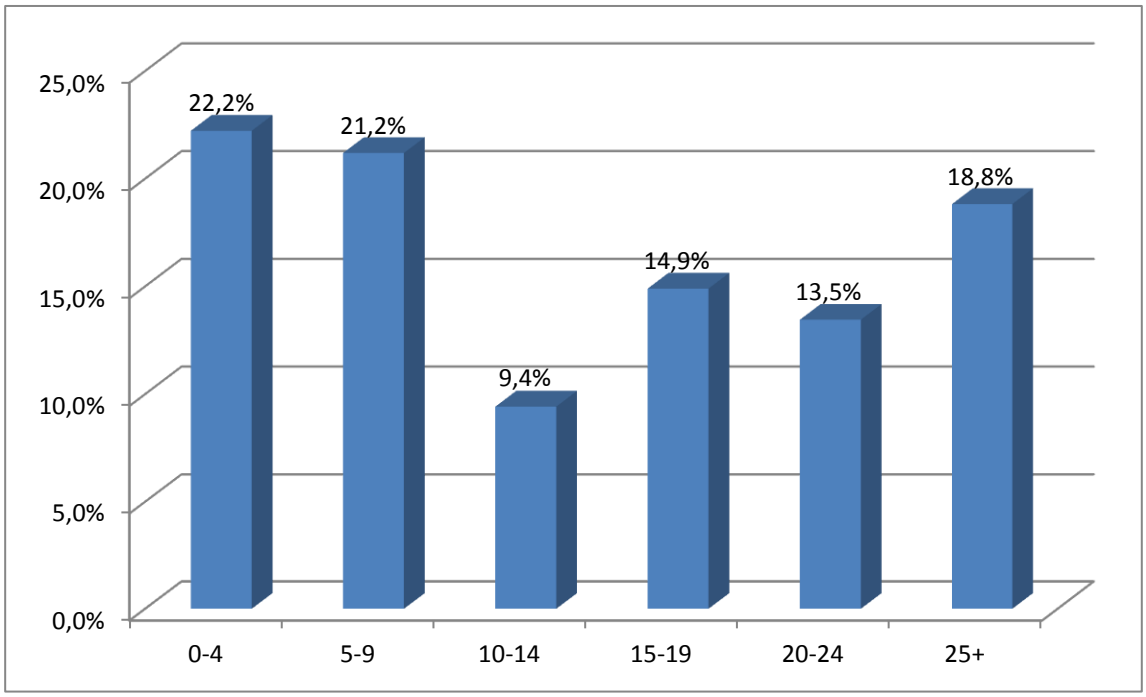

KAYNAK:İPA2015

Açık işi olan işyerlerinin yaş gruplarına göre dağılımına baktığımızda; en fazla açık işi olan işyerlerinin 0-4 yaş arası grupta olduğunu görülmektedir. Daha sonra sırası ile 5-9 yaş grubuna sahip işyerleri ile 25 + yaş üzeri işyerleri gelmektedir. Diğer yaş gruplarındaki işyerlerinin ise açık iş verme oranları birbirine yakındır.

Açık işlerin sektörlere göre cinsiyet dağılımında Giresun ilinde açık işlerde erkeklerin daha fazla talep edildiği görülmektedir.

Tablo 22: Açık İşlerin Sektörlere ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Sektör	Kadın	Erkek	Fark etmez
Madencilik ve taş ocakçılığı	18,2%	81,8%	0,0%
İmalat	23,2%	15,0%	61,8%
İnşaat	0,0%	100,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	11,1%	71,1%	17,8%
Ulaştırma ve depolama	20,0%	80,0%	0,0%

Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	40,9%	22,7%	36,4%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	25,0%	25,0%	50,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%
Genel Toplam	22,2%	32,8%	45,0%

KAYNAK: İPA 2015

Tablo 22'deki sektörlere genel olarak bakıldığında; imalat sektöründe de erkek eleman talebi az olmakla beraber yüzde 61,8 oranında fark etmemektedir. İnşaat ve diğer hizmet faaliyetleri sektörlerinde yüzde 100; madencilik ve taş ocakçılığı ile ulaştırma ve depolama sektörlerinde yoğun bir şekilde erkek eleman talep edilmiştir. Eğitim, Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri sektöründe kadın eleman talebi erkek eleman talebinden daha fazladır. Bu sektörlerden hareketle, fizik gücünün çok fazla talep edildiği sektörlerde erkekler için açık iş oranları daha fazla belirginleşmektedir. İnsan İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise kadın ve erkek eleman talebi eşittir.

Giresun'da açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımında Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar mesleklerin oranı Türkiye geneline göre oldukça yüksektir. Giresun'daki açık işler Türkiye geneline göre daha az mesleki beceri ve nitelik gerektiren meslek gruplarından oluşmaktadır.

Tablo 23: Açık İşlerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Meslek Grup	**Giresun**			**Türkiye**	
	Açık İş	**Açık İş Dağılımı**	**Açık İş Oranı**	**Açık İş Dağılımı**	**Açık İş Oranı**
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	6	2,5%	0,7%	7,5%	1,1%
Hizmet Ve Satış Elemanları	27	10,5%	1,4%	16,7%	2,2%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	48	18,8%	1,4%	14,9%	1,5%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	2	0,8%	4,5%	0,4%	1,9%
Profesyonel Meslek Mensupları	11	4,4%	0,8%	7,8%	1,3%
Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	27	10,5%	0,7%	21,5%	2,2%
Teknisyen, Tekniker. ve Yard. Profes. Mes. Mensup.	23	9,0%	1,1%	8,1%	1,5%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	109	43,1%	3,9%	22,4%	2,1%
Yöneticiler	1	0,4%	0,3%	0,6%	0,3%
Genel Toplam	**254**	**100%**	**1,5%**	**100,0%**	**1,7%**

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımı ele alındığında; en yoğun talep Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubundadır. Giresun ilinde Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar sanayisinde büyük payı olan tekstil fabrikalarının açık iş talepleri yoğun bir şekilde alınmıştır. İkinci sırada Nitelik Gerektirmeyen Mesleklerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada ise Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve Hizmet Ve Satış Elemanları meslek grubu yer almaktadır. Giresun ilinde son dönemlerde kafe, restoran, lokanta ve mağaza vb. türünde birçok işyeri açılmıştır. Dolayısıyla söz konusu piyasada açık iş talepleri de oluşmuştur. Bu sebeple hizmet ve satış elemanları talebinde artış olmuştur. Açık iş talebi olmayan meslek grupları ise yöneticiler ve nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslek gruplarıdır. Yönetici pozisyonu genellikle sermayedar olan işletme yöneticisiyle aynı kişi olduğundan bu meslek grubunda açık iş talebi olmamıştır.

Türkiye'de ise Giresun'un aksine açık iş dağılımında birinci sırada Giresun'la benzer olarak tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek grubu yer almaktadır. İkinci sırada sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubu yer almaktadır. Üçüncü sırada hizmet ve satış elemanları meslek grubu yer almaktadır.

Açık iş oranı sıralamasında açık iş dağılımından farklı bir durum söz konusudur. Giresun'da açık iş dağılımında sonlarda yer alan Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu, açık iş oranında birinci sırada yer almaktadır. Açık iş dağılımında birinci sırada yer alan Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslekler grubu ise açık iş oranında ikinci sırada yer almaktadır. Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve Hizmet Ve Satış Elemanları grupları ise açık iş oranında üçüncü sırada yer almaktadır.

Türkiye'de ise açık iş dağılımındaki ilk üç meslek grubu kendi aralarında yer değiştirerek sırasıyla hizmet ve satış elemanları, sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar olarak sıralanmıştır.

Tablo 24: Açık İşlerin Meslek Gruplarına ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Meslek Grup	Giresun			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	39,6%	43,8%	16,6%	23,7%	41,7%	34,6%
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	13,6%	16,2%	70,3%	17,0%	46,5%	36,4%
Hizmet Ve Satış Elemanları	38,8%	23,1%	38,1%	21,3%	27,5%	51,2%

Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	22,5%	66,2%	11,3%	11,0%	73,9%	15,1%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	67,0%	16,9%	16,1%	25,5%	25,0%	49,5%
Profesyonel Meslek Mensupları	9,0%	27,1%	63,8%	17,6%	19,3%	63,2%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	4,4%	63,8%	31,8%	12,6%	51,1%	36,3%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	100,0%	0,0%	18,6%	61,3%	20,2%
Yönetici	0,0%	0,0%	100,0%	16,7%	22,3%	61,0%
Genel Toplam	**22,2%**	**32,8%**	**45,0%**	**17,8%**	**45,1%**	**37,2%**

KAYNAK: İPA 2015

Daha önce de ifade edildiği üzere Giresun ilinin açık işlerinde erkeklerin ön planda ve Türkiye ortalamasının altındadır. Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar işlerinde ağırlıklı olarak erkekler çalışmaktadır ve bu Türkiye verileri ile benzerlik göstermektedir.

Açık işlerin meslek gruplarına ve cinsiyete göre dağılımında kadınların en fazla talep edildiği meslek grubu büro hizmetlerinde çalışan elemanlar meslek grubudur. Türkiye genelinde ise yine bu meslek ilk sıradadır. Türkiye genelinde Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar dışında hiçbir meslek grubunda kadınların talebi erkeklerin talebinden fazla değildir. Giresun ilinde kadın talebinin erkek talebine en yakın olduğu meslek grupları Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler ve yönetici meslek gruplarıdır. Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar mesleğinde ise erkek talep oranı kadınlardan fazla olmasına karşın en yüksek oran fark etmez seçeneğindedir. Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları sektöründe cinsiyet farklılaştırmasının fazla olmadığı görülmektedir.

Giresun'da fark etmez seçeneği en fazla olan meslek Yönetici Türkiye'de ise Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubudur. Bu durum işgücü piyasasında fiziksel aktiviteye dayalı icra edilmeyen mesleklerde kadınların başarılı olduklarını ve talep edildiklerini göstermektedir.

Tablo 25'te bu yıl ve geçen yıl açık iş olan mesleklerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 25: Açık İşlerin Mesleklere Göre Dağılımı

	2015		2014	
	Meslekler	**Oran**	**Meslekler**	**Oran**
1	ÇAĞRI MERKEZİ MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ	10,9%	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	14,6%
2	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	10,3%	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	7,7%
3	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	8,4%	GARSON (SERVİS ELEMANI)	6,0%
4	GARSON (SERVİS ELEMANI)	5,9%	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	4,1%

5	MAKİNECİ (DİKİŞ)	4,7%	MAKİNECİ (DİKİŞ)	3,9%
6	ÇORAP ÖRME MAKİNESİ OPERATÖRÜ	3,6%	TEMİZLİK GÖREVLİSİ	3,9%
7	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	2,6%	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	3,7%
8	ÜTÜCÜ	2,1%	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	3,6%
9	PAZARLAMACI	1,8%	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	3,4%
10	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	1,8%	VERİ GİRİŞ KONTROL İŞLETMENİ	3,2%
11	Diğer Meslekler	47,9%	DİĞER MESLEKLER	42,0%
Toplam		100%	**Toplam**	**100%**

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ili işgücü piyasası araştırması sonuçlarına göre 2015 yılında geçen seneye göre açık işlerde ilk sıradaki meslek değişmiştir. Bu meslek Çağrı Merkezi Müşteri Temsilcisi mesleğidir. Geçen senelik sırada yer alan Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş bu sene üçüncü sıraya gerilemiştir

Türkiye genelinde açık iş sıralamasında ilk üçte Giresun'dan farklı olarak birinci sırada Makineci (Dikiş) mesleği yer almış, ikinci sırada Giresun ili ile benzer olarak Beden İşçisi (Genel) ve üçüncü sırada Giresun'la farklı olarak Garson (Servis Elemanı) yer almaktadır.

Tablo 26: Açık İşlerin Mesleklere Ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Kadın	Erkek	Fark etmez
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	MAKİNECİ (DİKİŞ)
AŞÇI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
FINDIK EKSPERİ	AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	ORTACI/AYAKÇI (TEKSTİL)
ÇAYCI	KIRICI/DELİCİ KOMPRESÖR TABANCASI OPERATÖRÜ	ÜTÜCÜ
ÖN MUHASEBECİ	MERMER İŞÇİSİ	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
KASİYER	TOMRUKÇU	ZİRAAT MÜHENDİSİ
BÜRO MEMURU (GENEL)	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	AHŞAP MOBİLYA İMALAT USTASI
GARSON (SERVİS ELEMANI)	HAMAL	ZİRAAT TEKNİKERİ
MOBİLYA CİLACISI (PÜSKÜRTME İLE) (AĞAÇ)	GARSON (SERVİS ELEMANI)	TEMİZLİK GÖREVLİSİ
MADEN SONDÖRÜ	MAKİNE TEKNİSYENİ-MOTOR VE MAKİNE	ZİHİNSEL ENGELLİLER ÖĞRETMENİ-ÖZEL EĞİTİM
AŞÇI YARDIMCISI	KALORİFER ATEŞÇİSİ (KATI VE SIVI YAKIT)	KASİYER
KANTİN GÖREVLİSİ	TAHKİMATÇI-MADEN OCAĞI	MUHASEBECİ
KAT HİZMETLERİ ELEMANI/KAT GÖREVLİSİ	POLYESTER İMAL İŞÇİSİ	RESEPSİYON GÖREVLİSİ (ÖN BÜRO ELEMANI)
BULAŞIKÇI (STEVARD)	ELEKTRİKÇİ (GENEL)	GIDA MÜHENDİSİ

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde kadınlarda açık iş sıralamasında ilk üç meslek Beden İşçisi (Genel), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Aşçı iken, erkeklerde Satış Temsilcisi / Plasiyer, Beden İşçisi(Taşıma, Yükleme-Boşaltma) ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Açık işlerde fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Dokuma Konfeksiyon Makineci, Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) meslekleridir. Türkiye genelinde tamamen farklı bir tablo oluşmuştur. Türkiye genelinde kadınlarda açık iş talebinin ilk üç sırasında Makineci (Dikiş), Satış Danışmanı ve Beden İşçisi (Genel) yer almaktadır. Türkiye genelinde erkeklerde Beden İşçisi (Genel), Gaz Altı Kaynakçısı ve Şoför-Yük Taşıma yer almaktadır. Açık işlerde Fark etmez seçeneğinde ise ilk üç meslek Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Danışmanıdır.

Grafik 14: Açık İşlerin Aranma Kanallarına Göre Dağılımı

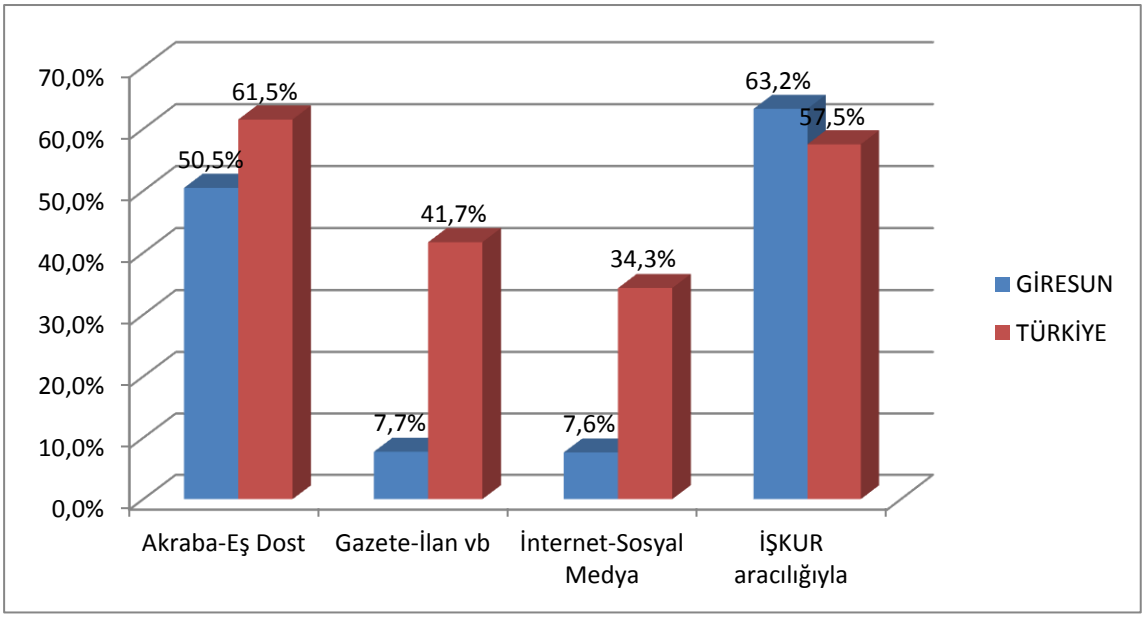

KAYNAK: İPA 2015

Açık işlerin aranma kanallarına göre dağılımında Türkiye genelinde ve Giresun'da farklılık söz konusudur. Arama kanalı olarak birinci sırada Giresun ilinde İŞKUR yer alırken Türkiye'de Akraba-Eş Dost ilk sırayı almıştır. Giresun'da İŞKUR aracılığı ile açık işlerin aranma oranı 2014 yılında yüzde 49,1 iken bu sene 10 puandan fazla artarak yüzde 63,2'e çıkmıştır. Bu da İŞKUR'un kendini günden güne geliştirerek işveren için önemli bir pozisyona ilerlediğinin göstergesidir. "Akraba-Eş Dost" arama kanalının yoğun olarak kullanılmasının önemli bir sebebi ilde geleneksel akraba ilişkilerinin önemini korumasıdır.

Tablo 27: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Sektör	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	50,9%	3,2%	0,6%	60,4%	0,0%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%	60,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	46,7%	20,0%	11,1%	84,4%	0,0%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	50,0%	9,1%	9,1%	77,3%	0,0%
Eğitim	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	75,0%	0,0%	0,0%	75,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**50,5%**	**7,7%**	**7,6%**	**63,2%**	**0,0%**

KAYNAK: İPA 2015

Giresun'da İmalat, Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı , Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri , sektörlerinde açık iş arama kanalı olarak İŞKUR diğer kanallara göre daha fazla kullanılmaktadır. Eğitim sektörü ise İŞKUR, Gazete-İlan vb. ve Akraba-Eş Dost kanallarının hepsini kullandığı gözükmektedir. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörü ise aranma kanalları olarak İŞKUR ve Akraba-Eş Dost kanallarını eşit oranda kullanmaktadır. İnşaat, Ulaştırma ve depolama sektörlerinde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba-Eş Dost'tur. Diğer hizmet faaliyetleri Gazete-İlan Vb. kanallarını kullanmaktadır. Madencilik ve taş ocakçılığı ise en fazla İnternet-Sosyal Medya kanalını tercih etmektedir. Diğer hizmet faaliyetleri ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörleri ise aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih etmemektedir. Özel İstihdam Bürolarını açık iş arama kanalı olarak Giresun'da bulunmadığı için kullanılmaktadır.

Tablo 28: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Kanalları

Meslek Grup	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan Vb.	İnternet-Sosyal Medya	İşkur Aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar	48,2%	1,0%	8,2%	46,6%	0,0%
Nitelik gerektirmeyen meslekler	37,0%	2,1%	0,0%	89,2%	0,0%
Hizmet ve satış elemanları	62,1%	15,4%	19,4%	84,8%	0,0%
Sanatkarlar ve ilgili işlerde çalışanlar	62,0%	7,5%	0,0%	72,5%	0,0%

Teknisyenler, teknikerler ve yardımcı profesyonel meslek mensupları	63,0%	37,0%	4,7%	55,3%	0,0%
Profesyonel meslek mensupları	54,3%	18,1%	36,7%	36,2%	0,0%
Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar	66,9%	16,1%	0,0%	83,1%	0,0%
Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Yöneticiler	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Genel toplam	50,5%	7,7%	7,6%	63,2%	0,0%

KAYNAK: İPA 2015

Giresun ilinde Yöneticiler ve Nitelikli tarım, ormancılık ve su ürünleri çalışanları meslekler grupları sadece İŞKUR'u kullanmaktadır. Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar, Sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar, Hizmet ve satış elemanları ve Nitelik gerektirmeyen meslekler oransal olarak daha çok İŞKUR'u tercih etmektedirler. Akraba-Eş Dost aranma kanalını oransal olarak daha çok tercih eden meslekler: Tesis ve makine operatörleri ve montajcılar ve Teknisyenler, teknikerler, yardımcı profesyonel meslek mensupları ve Profesyonel meslek mensupları meslekleridir. Genel olarak aranma kanallarına baktığımızda oransal olarak yüzde 63,2 oranında İŞKUR daha fazla tercih edilmektedir.

Tablo 29: En Çok Açık İş Olan Mesleklerin Aranma Kanalları

MESLEKLER	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
MAKİNECİ (DİKİŞ)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	35,6%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	53,2%	46,8%	6,7%	67,4%	0,0%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	54,3%	0,0%	31,4%	84,8%	0,0%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	57,9%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI	28,6%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
ORTACI/AYAKÇI (TEKSTİL)	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
ÜTÜCÜ	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
MAKİNE MÜHENDİSİ	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam:	50,46%	7,73%	7,61%	63,23%	0,00%

KAYNAK: İPA 2015

Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Beden İşçisi (Genel), Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ortacı/Ayakçı (Tekstil) ve Ütücü eleman aranırken İŞKUR'un arama kanalı olarak oranı yüzde 100 olmuştur. Satış Temsilcisi / Plasiyer ve Garson (Servis Elemanı) mesleklerinde eleman aranırken de en fazla arama kanalı olarak İŞKUR kullanılmıştır.

Tablo 30: Yaş Gruplarına Göre İşyerlerinin Açık İşlerini Arama Kanalları

Arama Kanalı	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25+
Akraba-Eş Dost	51,4%	37,7%	39,5%	82,2%	68,0%	40,1%
Gazete-İlan vb.	1,7%	12,8%	3,6%	16,8%	9,1%	21,7%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	9,4%	3,6%	17,8%	0,0%	35,5%
İŞKUR aracılığıyla	54,1%	87,2%	60,5%	82,5%	95,3%	42,9%

KAYNAK: İPA 2015

Giresun'da açık iş arama kanalı olarak İŞKUR'u öncelikli olarak tercih eden firmaların yaş gruplarına baktığımızda ilk sırada 20-24 yaş aralığındaki firmalar, ikinci sırada 5-9 yaş arası firmalar, üçüncü sırada ise 15-19 yaş arası firmalar yer almaktadır. Türkiye genelinde ise açık işlerini İŞKUR'dan arayan firmalar içerisinde en fazla 5-9, ikinci sırada 0-4 yaş arası firmalar ve üçüncü sırada ise 25+ yaş firmalar yer almaktadır.

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost'u tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 15-19 yaş aralığındaki firmalardadır. Açık iş arama kanalı olarak İnternet-Sosyal Medya'yı ve Gazete-İlan vb. tercih eden firmalar arasında en yüksek oran 25 + yaş ve üzeri firmalardadır.

Tablo 31: Arama Kanalına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Arama Kanalı	Giresun			Türkiye		
	0-30	31-89	90+	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Akraba-Eş Dost	94,3%	3,3%	2,3%	65,2%	13,3%	21,5%
Gazete-İlan vb.	94,6%	5,4%	0,0%	63,1%	12,3%	24,6%
İnternet-Sosyal Medya	100,0%	0,0%	0,0%	65,4%	15,1%	19,5%
İŞKUR aracılığıyla	87,2%	7,6%	5,2%	70,4%	12,3%	17,3%
Genel Toplam	**91,5%**	**5,2%**	**3,3%**	**67,5%**	**12,5%**	**19,9%**

KAYNAK: İPA 2015

Arama kanalına göre açık işlerin aranma süresinde Türkiye ve Giresun ili benzerlik göstermektedir.

Hem Türkiye genelinde hem de Giresun'da arama kanallarının tamamında 0-30 gün arası sürede aranan açık işler ilk sırada yer almaktadır. İŞKUR'un 90 gün ve daha uzun süredir aranan açık

işlerdeki oranı diğer arama kanallarına göre daha düşüktür. İŞKUR'a intikal eden açık iş taleplerinin diğer arama kanallarına göre daha kısa sürede sonuçlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 32: İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Giresun			Türkiye		
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Kadın	Erkek	Fark etmez
Akraba-Eş Dost	32,8%	55,4%	55,6%	19,1%	46,4%	34,4%
Gazete-İlan vb.	12,4%	12,7%	1,8%	16,0%	44,0%	40,0%
İnternet-Sosyal Medya	9,0%	12,1%	3,7%	14,6%	38,6%	46,8%
İŞKUR	82,2%	68,9%	49,7%	16,5%	48,1%	35,4%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	00,0%	13,4%	28,2%	58,4%

KAYNAK: İPA 2015

Açık iş arama kanalı olarak Akraba-Eş Dost arama kanalı ile Giresun'da fark etmez, Türkiye'de ise en fazla erkekler aranmaktadır. Gazete-İlan vb. arama kanalı ile aranan açık işlerde de hem Giresun hem de Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. İnternet-Sosyal Medya aracılığı ile aranan açık işlerde Giresun'da en fazla erkekler aranırken, Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir. İŞKUR arama kanalı ile Giresun ve Türkiye'de en fazla erkekler aranmaktadır. Özel İstihdam Büroları kullanılarak aranan açık işlerde Türkiye'de ise cinsiyet olarak fark etmez seçeneği bildirilmiştir.

Giresun'daki işyerlerinin 34'ünde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığını incelediğimizde; Giresun genelinde en fazla İŞKUR'un tercih edildiği görülmektedir. Bir diğer tercih kanalı Akraba-Eş Dost'tur.

Tablo 33: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Genel Toplam
Akraba-Eş Dost	50,0%	73,9%	10,4%	48,8%
Gazete-İlan vb.	25,0%	20,3%	10,4%	18,4%
İnternet-Sosyal Medya	25,0%	0,0%	10,4%	9,1%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	66,0%	79,3%	78,1%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işleri, arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde; açık işlerin yüzde 78,1'İlk kısmının İŞKUR aracılığıyla arandığı görülmektedir. Bunu

yüzde 48,8 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Açık işlerde aranan erkeklerin yüzde 73,9'u Akraba-Eş Dost vasıtasıyla aranmaktadır. Kadın eleman aranırken en fazla tercih edilen arama kanalı ise yüzde 79,3'lük oranıyla İŞKUR'dur. İnternet-Sosyal Medya ile Gazete-İlan vb. kanalların kadın eleman aranırken, erkeklerin kendi içerisindeki oranına göre daha fazla oranda tercih edilmesi dikkat çekicidir. Türkiye genelinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde; genel toplamda, fark etmez seçeneği işaretleyenlerde ve sadece kadın veya erkek talep edilen açık işlerde en fazla kullanılan arama kanalı Akraba Eş Dost'tur.

Giresun'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin açık işlerini arama kanalları; hem Giresun geneli açık işlerin aranma kanalları hem de Türkiye geneli vardiyalı çalışma yapılan ve açık işi olan işyerlerinin aranma kanalları ile farklılaşmaktadır.

Giresun'daki açık işlerin 65'i İhracat yapan işyerlerindedir. İşyerlerinin yüzde 8.8'u ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin açık işlerini hangi kanallar ile aradığı incelediğinde; Giresun ilinde en fazla Akraba Eş Dost arama kanalının tercih edildiği görülmektedir. İkinci sırada ise İŞKUR gelmektedir.

Tablo 34: İhracat Yapan İşyerlerinde Açık İşlerin Aranma Kanalına Göre Cinsiyet Dağılımı

Arama Kanalı	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	8,9%	100,0%	71,9%	58,7%
İŞKUR aracılığıyla	100,0%	100,0%	26,0%	43,5%
Gazete-İlan vb.	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
İnternet-Sosyal Medya	0,0%	0,0%	2,1%	1,6%

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinin açık işleri arama kanalı tercihi bakımından incelendiğinde bu işyerlerine ait açık işlerin yüzde 58,7'lik kısmının Akraba-Eş Dost arama kanalıyla eleman aradığı görülmektedir. Bunu yüzde 43,5 ile İŞKUR takip etmektedir. Kadınların tercih edildiği açık işlerde yüzde 100'lük bir oranda İŞKUR vasıtasıyla eleman aranmaktadır. Bunu yüzde 8,9 ile Akraba-Eş Dost arama kanalı takip etmektedir. Erkek eleman aranma yolunda ise 100'lük bir oranda İŞKUR ve Akraba-Eş Dost tercih edilmektedir. Cinsiyet bazında fark etmez olarak tercih yapan işyerlerine ait açık işlerin yüzde 71,9'luk bir oranı Akraba-Eş Dost arama kanalını tercih etmiştir. Türkiye genelinde, ihracat yapan işyerlerinde arama kanalı olarak ilk iki sırayı Akraba Eş Dost ve İŞKUR almıştır.

Giresun'daki açık işlerin yüzde 63'ü daha önce İŞKUR hizmetlerinden faydalanmış işyerlerindedir. İŞKUR Hizmetlerinden faydalanan işyerlerinin açık işlerdeki arama kanalına göre cinsiyet ayrımlı dağılımını içeren Tablo 35 değerlendirilirken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır.

Tablo 35: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanan İşyerlerinin Açık İşlerde Arama Kanalına Göre Cinsiyet Ayrımlı Dağılımı

Arama Kanalı	Hizmetlerden Faydalanan				Hizmetlerden Faydalanmayan			
	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Akraba-Eş Dost	28,6%	54,9%	55,9%	49,4%	66,6%	56,8%	49,5%	57,3%
İŞKUR aracılığıyla	84,0%	69,6%	49,7%	63,1%	7,4%	66,9%	50,5%	64,1%
Gazete-İlan vb.	12,0%	15,5%	0,9%	7,5%	16,2%	4,8%	17,2%	9,1%
İnternet-Sosyal Medya	10,1%	16,5%	3,9%	8,8%	67,6%	0,0%	0,0%	0,0%
Özel İstihdam Büroları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: İPA 2015

İŞKUR'un vermiş olduğu hizmetlerden faydalanan işyerleri ile faydalanmayan işyerlerini karşılaştırıldığında, hizmetlerden yararlanan işyerlerinin açık işlerinde arama kanalı olarak tercihi yüzde 49,4 ile Akraba-Eş Dost ve yüzde 63,1ile İŞKUR'dur. Hizmetlerden yararlanmayanlar ise açık işlerinin yüzde 57,3'ünde Akraba-Eş Dost ve yüzde 64,1'inde İŞKUR arama kanalını tercih etmiştir. İŞKUR hizmetlerinden faydalananlar ile daha önce faydalanmayanlar arasında 1 puanlık bir fark vardır. Açık işlerin yüzde 63 oranında İŞKUR vasıtasıyla aranması İŞKUR'un sunduğu hizmetlerden memnun kalındığının bir göstergesidir. İŞKUR'un daha önce hizmetlerinden yararlananların açık iş arama durumunda, oranı cinsiyet olarak fark etmez denilen açık işler düşürmüştür. Fark etmez seçeneğini tercih edenlerin hizmetlerden yararlanmayanlardaki oranı daha önce hizmetlerden yararlananlardan daha yüksektir. Bu durum açık iş olan mesleğin yapısından kaynaklanabilir. Özellikle sadece kadınların tercih edildiği açık işlere bakıldığında daha önce İŞKUR hizmetinden yararlananların, yararlanmayanlara göre aranma kanalı olarak İŞKUR'u tercih oranının çok fazla arttığını görülmektedir. Burada İŞKUR'un kadın taleplerini karşılamada dikkate değer bir başarısı olduğu görülmektedir.

Daha önce İŞKUR hizmetlerinden yararlanmayan işyerleri çalışma sırasında var olan açık işlerini İŞKUR vasıtası ile aramaya başlayabilir. Bu işyerleri ilk sorularda İŞKUR hizmetlerinden faydalanma sorusuna "hayır" cevabı verip daha sonra açık işlerinin olduğu tespit edildiğinde İŞKUR ile çalışmaya başlamaktadır. Hizmetlerden faydalanmayan ancak mevcut açık işini İŞKUR vasıtası ile aradığını söyleyen işyerleri bu şekildeki işyerleridir

2.2.2 Açık İşlerde Aranan Beceriler

Giresun'da 741 kişilik açık iş için istenen beceriler incelendiğinde; ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik sonrasında ise Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe gelmektedir. Daha sonra sırası ile Takım Çalışması, İletişim ve İfade Yeteneği, Bilgisayar kullanımı, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), Satış ve Pazarlama Becerisi, Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Yabancı Dil, Proje Tabanlı Çalışma gelmektedir. Türkiye genelinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Takım Çalışmasına Uyum ile İletişim ve İfade Yeteneği şeklinde sıralanmaktadır. En az tercih edilen beceri ise Yabancı Dil becerisidir.

Açık işlerde cinsiyet ile beceri arasındaki ilişkiye baktığımızda; kadın eleman taleplerinde Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, erkek eleman taleplerinde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk sıradadır. Fark etmez tercihindeki öncelik verilen beceride ilk sırada Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, ikinci sırada Takım Çalışması gelmektedir. Kadınlarda ikinci tercih edilen becerinin Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olması dikkat çekicidir. Garson, Satış Elemanı vb. mesleklerde kadınlar çok rahat talep edilebilmektedir. Bu mesleklerde en fazla tercih edilen becerilerden biri de Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Kadınlar ile erkeklerde tercih edilen beceriler farklılaşmaktadır. Kadınlarda Sorun Çözme ve İnisiyatif Alabilme, Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) ile Bilgisayar kullanımı erkeklere göre daha ön sıralarda istenen becerilerdir. Erkeklerde ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, İletişim ve İfade Yeteneği ve Satış ve Pazarlama Becerisi ön sıralarda bulunmaktadır.

Sektörlere göre açık işlerde talep edilen en önemli becerilere bakıldığında Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektöründe Bilgisayar kullanımı, İmalat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik , inşaat sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Toptan ve perakende ticaret sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Ulaştırma ve Depolama sektöründe Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri sektöründe Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, İnsan Sağlığı Ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri sektöründe İletişim ve İfade Yeteneği, Diğer Hizmet Faaliyetleri sektöründe ise İletişim ve İfade Yeteneğidir.

Meslek gruplarına göre açık işlerde istenen beceriler incelendiğinde; Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ilk olarak tercih eden meslek grupları: Tesis ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler, Hizmet ve Satış Elemanları meslek gruplarıdır. İletişim ve İfade Yeteneği ilk olarak tercih eden meslek grubu teknisyenler, teknikerler meslek gruplarıdır. Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe ilk olarak tercih eden meslek grupları: Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar, büro hizmetlerinde çalışan elemanlar ve profesyonel meslek mensupları meslek gruplarıdır. Nitelikli Tarım,

Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grubu ise Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, Takım Çalışması, Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe becerilerine eşit oranda ihtiyaç duymaktadır. Yöneticiler meslek grubu ise iki beceriyi ilk sıraya taşımıştır. Bunlar: Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Hesap Yapabilme (Analitik Beceri) becerileridir.

Beceriler ile açık işte en fazla eleman talep edilen 15 meslek incelendiğinde genel olarak öncelikli talep edilen beceriler sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe olmuştur. Açık iş sayısının en fazla olduğu ilk 15 mesleğin 6'sında ilk öncelik Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe, 10 meslekte Fiziki ve Bedensel Yeterlilik, 2 meslekte İletişim ve İfade Yeteneği, 2 meslekte Hesap Yapabilme (Analitik Beceri), 2 meslekte Bilgisayar kullanımı ve 4 meslekte Takım Çalışması ilk tercih olarak bildirilmiştir.

En fazla açık iş olan Dokuma Konfeksiyon Makineci ve Makineci (Dikiş) sırasıyla Fiziki ve Bedensel Yeterlilik ,Takım Çalışması ve Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe; Beden İşçisinde Fiziki ve Bedensel Yeterlilik; Garson ve Satış Temsilcisi / Plasiyer mesleklerinde İletişim ve İfade Yeteneği ile Fiziki ve Bedensel Yeterlilik en fazla aranan beceriler olmuştur. Çalışma kapsamında açık iş olan tüm meslekler için işverenler tarafından ne tür beceriler talep edildiği tespit edilmiştir.

Arama kanalı ile beceriler karşılaştırıldığında bütün arama kanallarında istenen becerilerde ufak tefek farklılıklar hariç aynı beceri türleri istenmektedir. Giresun genelinde açık işlerde en fazla talep edilen beceri "Fiziki ve Bedensel Yeterlilik" ikinci sırada "Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübe" dir. Akraba-Eş Dost, İnternet-Sosyal Medya, İŞKUR aracılığıyla aranan elemanların kendi içinde oransal sıralamasında ilk sıradaki beceri Fiziki ve Bedensel Yeterliliktir. Gazete-İlan vb. arama kanalında öne çıkan beceri ise Takım Çalışması'dır.

Beceriler ile açık işlerin aranma süresi karşılaştırıldığında açık işlerin yüzde 91,5'nin 0-30 günlük bir sürede arandığı görülmektedir. Giresun ilindeki açık işlerin karşılanma süresi ile talep edilen beceriler arasında bir ilişki olmadığı tespit edilmiştir. 0-30 günlük arama süresindeki becerilerde ilk beceri talebi Fiziki ve Bedensel Yeterlilik olurken, 31-89 gün ve 90+ gündür aranan elemanlarda talep edilen becerilerdeki ilk tercih Yeterli Mesleki/Teknik Bilgi ve Tecrübedir.

Açık işlerde istenen beceriler ile açık iş olan meslekler ve bu mesleklerdeki çalışma koşulları yakından ilgilidir. Her meslek için belirlenmiş beceriler üzerinden analiz yapılabilmektedir. Meslekler için talep edilen genel beceriler tespit edilmekte, her meslek için o mesleğe özgü beceri tespiti yapılamamaktadır.

Açık iş olan mesleklerde talep edilen asgari eğitim düzeyi tespit edilmeye çalışılmıştır. Türkiye genelinde açık işler için en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmez olurken Giresun'da Lise

altı olmuştur. Giresun'da açık işlerin yüzde 35'i herhangi bir eğitim durumu istenmemesi dikkat çekicidir.

Grafik 15: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeyi

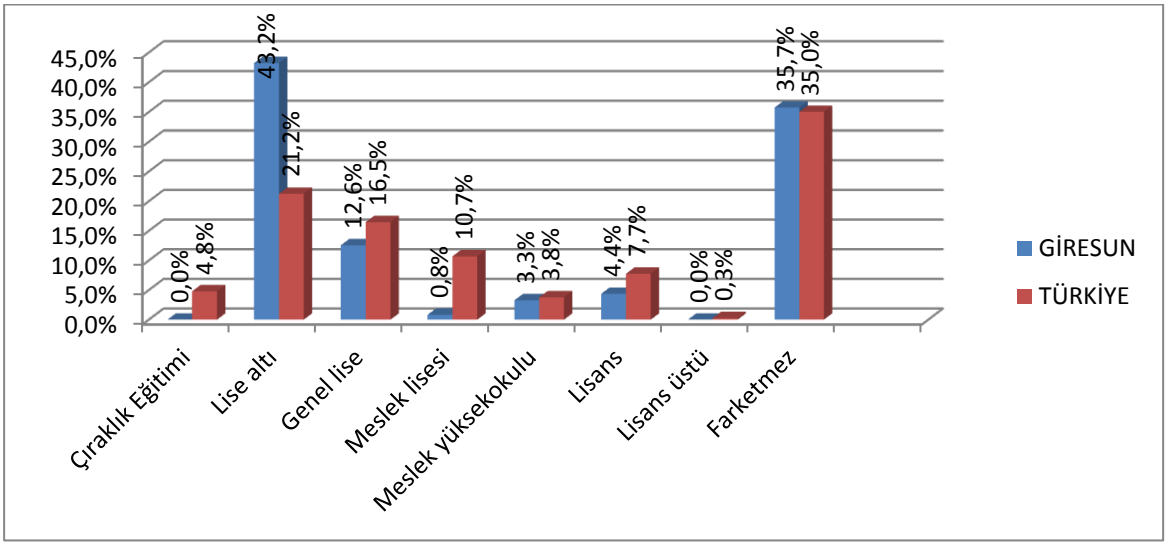

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde ile açık işlerde istenen eğitim düzeylerinde en fazla talep edilen ilk üç eğitim düzeyi, lise altı, fark etmez ve genel lise şeklinde olup Türkiye genelinde fark etmez, lise altı ve genel lise şeklindedir. Türkiye genelinde Meslek Lisesi, Lisans, Çıraklık Eğitim ve MYO şeklinde devam ederken Giresun'da ise Lisans, MYO, Meslek Lisesi ve Çıraklık Eğitim şeklinde gerçekleşmiştir. Giresun ilindeki açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi Türkiye Geneline göre lise altı ve fark etmez dışında düşüktür.

Hem Türkiye genelinde hem de Giresun 'da oranların bu şekilde çıkması işverenlerin çalıştıracakları kişide aldığı eğitimden ziyade verdikleri işi yapıp yapamayacaklarına baktıkları ya da eğitim seviyesi ne olursa olsun "*biz işyerinde eğitiriz*" mantığında olduklarını göstermektedir. Bazı mesleklerde belirli bir eğitim düzeyine sahip olmak gerekmektedir. Örneğin Öğretmen, Mühendis, Uzman gibi mesleklerde en az Lisans seviyesinde bir eğitime ihtiyaç vardır. Ancak Satış Danışmanı, Garson, Beden İşçisi gibi mesleklerde herhangi bir eğitim düzeyi aranmayabilir. Mesleklerin bu yapısı açık işlerdeki eğitim düzeyi talebini doğrudan etkilemektedir.

Tablo 36: Açık İşlerde Cinsiyete Göre Talep Edilen Eğitim Düzeyi

Eğitim Düzeyi	Kadın	Erkek	Fark etmez	Toplam
Fark etmez	17,8%	23,4%	53,6%	35,7%
Lise altı	62,3%	50,4%	28,6%	12,6%
Genel lise	18,1%	14,9%	8,1%	16,5%
Çıraklık Eğitimi	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Lisans	1,8%	2,4%	7,1%	4,4%
Meslek lisesi	0,0%	2,6%	0,0%	0,8%
Meslek yüksekokulu	0,0%	6,4%	2,6%	3,3%
Lisans üstü	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da eğitim düzeyi ile açık işlerde talep edilen cinsiyet durumu incelendiğinde; cinsiyet tercihi kadın olan açık işlerde en çok talep edilen eğitim düzeyi yüzde 62,3 ile lise altı, bunu takiben yüzde 18,1ile genel lise olmuştur. Cinsiyet tercihi erkek olan açık işlerde eğitim düzeyi lise altı olarak yüzde 50,4 ve bunu takiben yüzde 23,4 ile fark etmez olarak talep edilmektedir. Erkeklerde talep edilen açık işlerde istenen eğitim düzeyi, kadınlarda istenen eğitim düzeyine göre daha yüksektir. Sadece erkek eleman talep edilen açık işlerde yüzde 73,8 lise altı ve fark etmez seçeneği talep edilirken, bu oran kadınlarda yüzde 80,1'dir.

Tablo 37: Sektörlere Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Sektörler	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yükseko kulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
İmalat	0,0%	46,3%	1,9%	0,0%	1,9%	4,5%	0,0%	45,3%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	0,0%	46,7%	26,7%	2,2%	8,9%	2,2%	0,0%	13,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	0,0%	36,4%	54,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%
Madencilik ve taş ocakçılığı	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	9,1%	0,0%	90,9%
İnşaat	0,0%	60,0%	20,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	20,0%
Ulaştırma ve	0,0%	60,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%	20,0%

depolama								
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	0,0%	25,0%	25,0%	0,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Eğitim	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,0%**	**43,2%**	**12,6%**	**0,8%**	**3,3%**	**4,4%**	**0,0%**	**35,7%**

Kaynak: İPA 2015

Sektörlerin talep ettiği eğitim düzeyleri incelendiğinde, imalat, toptan ve perakende ticaret, inşaat, ulaştırma ve depolama sektörlerinde en çok tercih edilen lise altı iken, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri, eğitim genel lise; madencilik ve taş ocakçılığı fark etmez; diğer hizmet faaliyetleri eğitim düzeyi meslek lisesi; insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe ise lisans eğitim düzeyi talep edilmektedir.

Tablo 38: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerde Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi

Meslek Grubu	Çıraklık Eğitimi	Lise altı	Genel lise	Meslek lisesi	Meslek yüksek okulu	Lisans	Lisans üstü	Fark etmez
Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar	0,0%	35,8%	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	63,3%
Nitelik Gerektirmeyen Meslekler	0,0%	82,7%	6,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	10,9%
Hizmet Ve Satış Elemanları	0,0%	38,8%	61,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sanatkarlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar	0,0%	46,2%	4,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	49,5%
Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	22,7%	26,9%	9,3%	31,8%	0,0%	0,0%	9,3%
Profesyonel Meslek Mensupları	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	91,0%	0,0%	9,0%
Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar	0,0%	16,9%	66,1%	0,0%	16,9%	0,0%	0,0%	0,0%
Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	**0,0%**	**43,2%**	**12,6%**	**0,8%**	**3,3%**	**4,4%**	**0,0%**	**35,7%**

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerde talep edilen eğitim düzeyi karşılaştırıldığında; sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar ve tesis ve makine operatörleri ve montajcılar meslek gruplarında en fazla talep edilen eğitim düzeyi fark etmezdir. Nitelik gerektirmeyen meslekler ve Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları lise altı; hizmet ve satış elemanları, Büro hizmetlerinde çalışan elemanlar için talep

edilen eğitim düzeyi ise genel lise olarak belirtilmiştir. Teknisyenler, Teknikerler Ve Yardımcı Profesyonel Meslek Mensupları Meslek Lisesi ; Profesyonel meslek mensupları meslek grubunda ise Lisans mezunu talebi ön plandadır. Çıraklık Eğitimi ve Lisansüstü mezunu talep edilmemiştir.

Açık işlerin arama kanalı türleri ile eğitim düzeyi arasındaki bağlantı üzerinde durulmaya çalışılmıştır.

Tablo 39: Açık İşlerde Talep Edilen Eğitim Düzeylerinin Arama Kanallarına Göre Dağılımı

Eğitim Düzeyi	Akraba-Eş Dost	Gazete-İlan vb.	İnternet-Sosyal Medya	İŞKUR aracılığıyla	Özel İstihdam Büroları
Fark etmez	65,9%	2,2%	11,0%	28,8%	0,0%
Lise altı	31,5%	1,9%	1,0%	92,5%	0,0%
Genel lise	61,2%	22,5%	12,9%	73,9%	0,0%
Lisans	54,3%	18,1%	27,7%	45,2%	0,0%
Meslek lisesi	0,0%	100,0%	49,8%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	51,1%	0,0%	51,1%	0,0%
Genel Toplam	**50,5%**	**7,7%**	**7,6%**	**63,2%**	**0,0%**

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamında söz konusu olan açık işlerin için talep edilen eğitim düzeyleri itibariyle arama kanalları incelendiğinde eğitim düzeyinin fark etmediğinin belirtildiği açık işlerde işverenlerin ağırlıklı olarak akraba-eş-dost arama kanallarını tercih ettiği görülmektedir. Lise altı eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. Genel lise ve lisans eğitim düzeyinin talep edildiği açık işlerde ise işverenler söz konusu açık işleri ağırlıklı olarak akraba-eş-dost ve İŞKUR aracılığıyla aramaktadır. İlgili eğitim düzeylerindeki açık işlerde işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) ile Giresun genelinde söz konusu olan tüm açık işler için işverenler tarafından ağırlıklı olarak tercih edilen arama kanalları (akraba-eş-dost ve İŞKUR) benzeşmektedir.

Açık işlerde istenen eğitim düzeyi ile açık işlerin aranma süresi arasındaki ilişki ele alınmaya çalışılmıştır.

Tablo 40: Asgari Eğitim Düzeyine Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Eğitim Düzeyi	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Lise altı	91,6%	1,8%	6,6%
Genel lise	90,0%	6,7%	3,3%
Meslek lisesi	100,0%	0,0%	0,0%
Meslek yüksekokulu	100,0%	0,0%	0,0%
Lisans	100,0%	0,0%	0,0%
Fark etmez	89,9%	10,1%	0,0%
Genel Toplam	91,5%	5,2%	3,3%

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da tüm eğitim Fark etmez eğitim düzeylerinde eleman genel olarak 0-30 gün içinde temin edilebildiği görülmektedir.

Tablo 40 değerlendirildiğinde eğitim düzeyi arttıkça veya azaldıkça açık işin aranma süresi uzamaktadır veya kısalmaktadır şeklinde bir ifade kurulamayacaktır.

Giresun ilinde sektörlerin önemli bir bölümü açık işini çok uzun vadede aramamaktadır. Kısa vadede eleman ihtiyacını karşılamaktadır

Tablo 41: Sektörlere Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Sektör	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
Madencilik ve taş ocakçılığı	100,0%	0,0%	0,0%
İmalat	94,8%	3,2%	1,9%
İnşaat	100,0%	0,0%	0,0%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	80,0%	8,9%	11,1%
Ulaştırma ve depolama	100,0%	0,0%	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	81,8%	18,2%	0,0%
Eğitim	100,0%	0,0%	0,0%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Diğer hizmet faaliyetleri	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	91,5%	5,2%	3,3%

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilinde tüm sektörlerde açık işlerin kapatılması yüzde 91,5 oranında 0-30 gün sürdüğü görülmektedir.

Tablo 42: İşyeri Yaşına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

İşyeri Yaşı	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
0-4	93,9%	3,4%	2,7%
5-9	69,0%	15,3%	15,7%
10-14	100,0%	0,0%	0,0%
15-19	94,1%	5,9%	0,0%
20-24	95,3%	4,7%	0,0%
25+	93,8%	6,2%	0,0%
Genel Toplam	91,5%	5,2%	3,3%

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yaşı ile açık işlerin aranma süresi kıyaslandığında açık işlerin çoğunluğunun 0-4 yaş işyerlerine ait olduğu ve bu işyerlerinin açık işlerinin yüzde 93,9'unu 0-30, yüzde 3,4'ü 31-89, yüzde 2,7'sini 90+ gündür aradığı gözlemlenmiştir. 5-9 yaş arası işyerlerinin açık işlerini doldurmakta zorlanmadığı ve sadece yüzde 15,7'lik bir kısmını 31+ gündür aramakta olduğu görülmüştür. Açık işlerini karşılamakta zorlanan yaş grubu Giresun ili için tespit edilmemiştir.

Tablo 43: Meslek Gruplarına Göre Açık İşlerin Aranma Süresi

Meslek Grup	0-30 Gün	31-89 Gün	90 + Gün
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	66,0%	17,0%	17,0%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	92,5%	7,5%	0,0%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	89,1%	8,6%	2,2%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	100,0%	0,0%	0,0%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	100,0%	0,0%	0,0%
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	69,9%	18,8%	11,3%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	86,0%	4,7%	9,3%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	99,0%	0,0%	1,0%
YÖNETİCİLER	100,0%	0,0%	0,0%
Genel Toplam	91,5%	5,2%	3,3%

Kaynak: İPA 2015

Meslek grupları ile açık işlerin aranma süreleri incelendiğinde; açık işlerin çoğunluğunun 0-30 günlük bir arama süresi içinde olduğu görülmüştür. Açık işlerde temininde en çok zorlanılan meslek grubu Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar olmuştur. Temininde en az zorluk çekilen meslek grupları ise Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları ; Profesyonel Meslek Mensupları ; Yöneticiler ve Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek gruplarıdır.

2.3.TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işyerlerine son bir yıl içerisinde hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri de sorulmuştur. Bu bilgi işverenin açık işlerinin yanı sıra, karşılamakta güçlük çektikleri meslekleri içerdiği için önemli bir bilgidir. İşyerlerinin işgücü piyasasında eleman bulmada güçlük çektikleri meslekler işgücü piyasasının talep yapısı ile ilgili değerli bilgiler sunmaktadır.

Giresun ilindeki işyerlerinin yüzde 27'si eleman bulmakta güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde yüzde 26,9'dur. Giresun ilinin işgücü piyasasında işyerleri aradığı elemanı bulmakta oldukça sıkıntı çekmektedir.

Grafik 16: İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

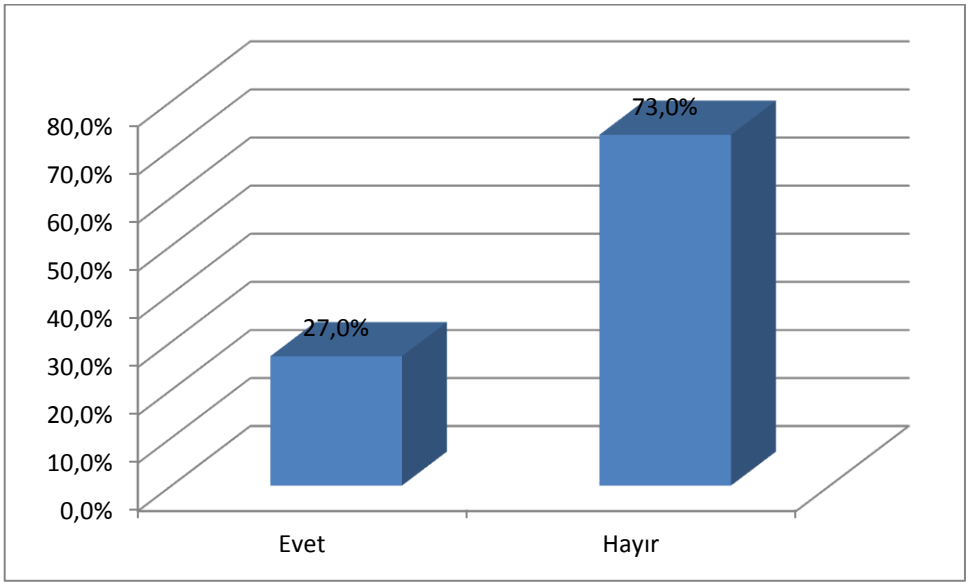

Kaynak: İPA 2015

İşyerlerinin yüzde 27'sinin aradığı elemanı bulmakta zorluk çekmesi Giresun ili işgücü piyasasının arz ve talep yapısında bir uyumsuzluk olduğunu göstermektedir. İşverenler istedikleri elemanı bulurken zorluk çekmektedirler. Temininde güçlük çekilen mesleklerde güçlük çekilme nedenine ilişkin bilgilere çalışmanın ilerleyen kısımlarında değinilecektir.

Giresun ilinde sektörel olarak eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin durumu incelendiğinde; eleman temininde en fazla güçlük çeken işyerleri Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir. Bu sektörü sırası ile İmalat ve İnşaat sektörleri izlemektedir. Bu sektörler ilde işyeri sayısı en fazla olan sektörlerdir. Daha iyi bir analiz için sektördeki toplam işyerlerinin ne kadarının eleman temininde güçlük çektiğine bakmak gerekir.

Tablo 44: Teminde Güçlük Çekilen Mesleklerin Sektörel Dağılımı

Sektör	2014 10+			2015 10+		
	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran	İşyeri Sayısı	TGM Bildiren İşyeri Sayısı	Oran
İnsan sağliği ve sosyal hizmet faaliyetleri	16	9	53,3%	14	7	50,0%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	5	2	40,0%	5	2	40,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	18	5	29,4%	18	7	40,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	55	21	38,2%	48	18	37,5%
İmalat	164	62	37,6%	158	57	36,1%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	260	80	30,9%	248	68	27,4%
Finans ve sigorta faaliyetleri	4	2	50,0%	4	1	25,0%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	5	1	20,0%	4	1	25,0%
Madencilik ve taş ocakçılığı	7	2	33,3%	6	1	16,7%
Ulaştırma ve depolama	42	8	17,9%	39	6	16,2%
İnşaat	148	31	21,1%	134	21	15,9%
Eğitim	27	9	33,3%	23	3	13,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	17	2	11,8%	17		0,0%

Kaynak: İPA 2015

2015 yılı İPA çalışması kapsamında ziyaret edilerek cevap alınan 10 ve daha fazla çalışanı olan işyeri sayısı, 2014 yılı İPA çalışmasında cevap alınan işyeri sayısından 27 işyeri eksik olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak bununla beraber söz konusu işyerlerinde temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında önemli oranda azalış gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz sene işgücü temininde sıkıntı çektiğini belirten işyerlerinden yüzde 15 oranında olan 34 işyeri bu yıl temininde güçlük çekme durumundan ayrılmıştır. Diğer bir ifadeyle geçtiğimiz sene temininde güçlük çektiğini belirten her 20 işyerinden üç tanesi işgücü bulmakta artık güçlük yaşamamaktadır.

2014 yılı İPA çalışmasında Giresun'daki işyerlerinin yüzde 30,47'sinin eleman temininde güçlük yaşadığı görülmüştür. Başka bir ifadeyle 2014 yılı İPA çalışmasında işverenlerin her 3 tanesinden biri eleman temininde güçlük yaşadığını belirtmiştir. 2015 yılında ise bu oranın 3,49 puanlık bir azalışla yüzde 26,98 olarak gerçekleştiği görülmektedir. Söz konusu azalma yukarıda da belirtildiği gibi özellikle 2014 yılı İPA çalışmasında temininde güçlük çektiğini belirten işyeri sayısında yüzde 15 oranında bir azalışın olmasından kaynaklanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çeken işyerleri sektörel olarak geçtiğimiz yıl ile karşılaştırıldığında farklılaşmanın en çok Finans ve Sigorta Faaliyetleri sektöründe olduğu görülmektedir. Temininde güçlük çektiğini belirten işyerlerinde 25 puanlık bir azalış gerçekleşmiş ve yüzde 25 işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Daha sonra sırayı Eğitim sektörü almaktadır. İşyeri sayısında yüzde 15'lik

bir azalış gerçekleşen söz konusu sektörde 20,26 puanlık bir azalışla yüzde 13,04 oranında işyeri temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Farklılaşmanın devam ettiği diğer sektörler sırasıyla Madencilik ve Taş Ocakçılığı, İdari ve Destek Hizmetleri Faaliyetleri, Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler, İnşaat, Kültür,Sanat,Eğlence,Dinlence ve Spor sektörleri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Giresun'da geçen yıla göre eleman temininde güçlük çeken işyeri oranı azalsa da Türkiye geneli oranı ile aynıdır.

Giresun'da 2015 yılı İPA çalışmasında son bir yıl içerisinde 456 kişinin işgücünün temininde güçlük çekildiği görülmüştür.

Tablo 45: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekilme ve Açık İş Sayısı

Meslek Grubu	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	Açık İş Eleman Sayısı
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	133	27
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	132	109
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	62	27
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	59	23
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	46	11
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	17	48
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	5	6
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	2	2
Genel Toplam	456	254

Kaynak: İPA 2015

Temininde güçlük çekilen kişiler meslek grupları bazında irdelendiğinde yüzde 29,1'lik pay ve 133 kişi ile sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Daha sonra sırayı yüzde 29'luk pay ve 132 kişi ile tesis ve makine operatörleri ve montajcılar, yüzde 13,5'lik pay ve 62 kişi ile hizmet ve satış elemanları meslek grupları takip etmektedir.

Açık işler meslek grubu bazında incelendiğinde ise farklı bir sıralama söz konusudur. Nitelik gerektirmeyen meslekler grubu açık işlerde yüzde 3,7'lık pay ve 17 kişi ile altıncı sırada yer alırken, temininde güçlük çekilen kişilerde yüzde 0,5'lik pay ve 17 kişi ile sekizinci sırada yer almaktadır. Nitelik gerektirmeyen mesleklerin yoğun talep görmesi yaz sezonunda gerçekleştirilecek olan tarımsal faaliyetlerden kaynaklanmaktadır. Giresun'da ağırlıklı olarak fındık fabrikalarının bulunması ve bu sektörde yoğun bir şekilde çalışılması söz konusu meslek grubuna olan ihtiyacı ve dolayısıyla açık işi arttırmaktadır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerde eleman temininde güçlük çekilme durumunun açık işlere göre düşük olması bir kez daha mesleki ve teknik eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

Giresun ilindeki temininde güçlük çekilen mesleklerin meslek grubuna göre sıralaması Türkiye geneli ile farklılık göstermektedir.

Giresun ilinde meslek gruplarına göre açık iş oranları ile toplam çalışan sayısına temininde güçlük çekilen kişilerin oranlandığı temininde güçlük çekilme oranı Grafik 17'de beraber değerlendirilmiştir.

Grafik 17: Meslek Gruplarına Göre Temininde Güçlük Çekme ve Açık İş Oranı

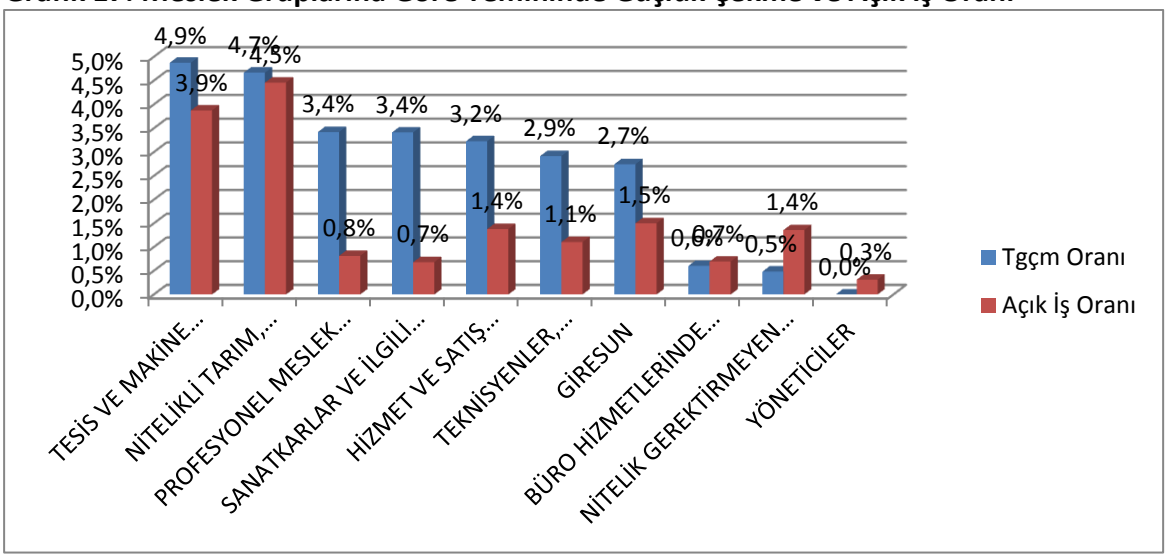

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışması sonuçlarına göre Giresun'da sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda çalışanların yüzde 3,4'ünün temininde güçlük çekilmektedir. 2014 İPA çalışmasında da söz konusu meslek grubunda çalışanların yüzde 26,8 oranında temininde güçlük çekildiği tespit edilmiştir. 2015 İPA'da ilk iki sırayı yüzde 4,9 ile Tesis ve Makine Operatörleri ve Montajcılar meslek grubu ve yüzde 4,7 ile Nitelikli Tarım, Ormancılık ve Su Ürünleri Çalışanları meslek grupları almaktadır.

2015 yılı İPA çalışması kapsamında Giresun'da eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler tabloda gösterilmiştir.

Tablo 46: Teminde Güçlük Çekilen Meslekler

Meslek	Dağılım
MAKİNECİ (DİKİŞ)	10,5%
GARSON (SERVİS ELEMANI)	6,9%
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	5,5%
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	5,2%
FIRINCI USTASI-UNLU MAMULLER	4,0%
PLASTİK DOĞRAMACI /PVC DOĞRAMA-İMALAT VE MONTAJCISI	2,7%
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	2,6%
AHŞAP MOBİLYA İMALAT USTASI	2,4%
ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA	2,3%
Diğer	57,9%
Genel Toplam	100,00%

Kaynak: İPA 2015

Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) mesleği yüzde 10,5'lik payla ilk sırada yer almaktadır. En fazla eleman temininde güçlük çekilen ilk 10 meslek ile en fazla açık iş olan ilk 10 mesleğin 6 tanesi ortaktır. Makineci(Dikiş), Garson, Satış Danışmanı, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Dikiş Makinesi Operatörü, Ahşap Mobilya İmalat Ustası meslekleri her iki grupta da ilk 10 mesleğin içerisindedir. Bu meslekler Giresun işgücü piyasasında eleman ihtiyacı olan ve eleman temininde güçlük çekilen mesleklerdir. Özellikle bu mesleklere yönelik aktif istihdam tedbirleri alınmalıdır.

Temininde güçlük çekilme nedenleri eleman temininde güçlük çekilen mesleklerde teşhisi doğru koyabilmemizi sağlamaktadır.

Grafik 18: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

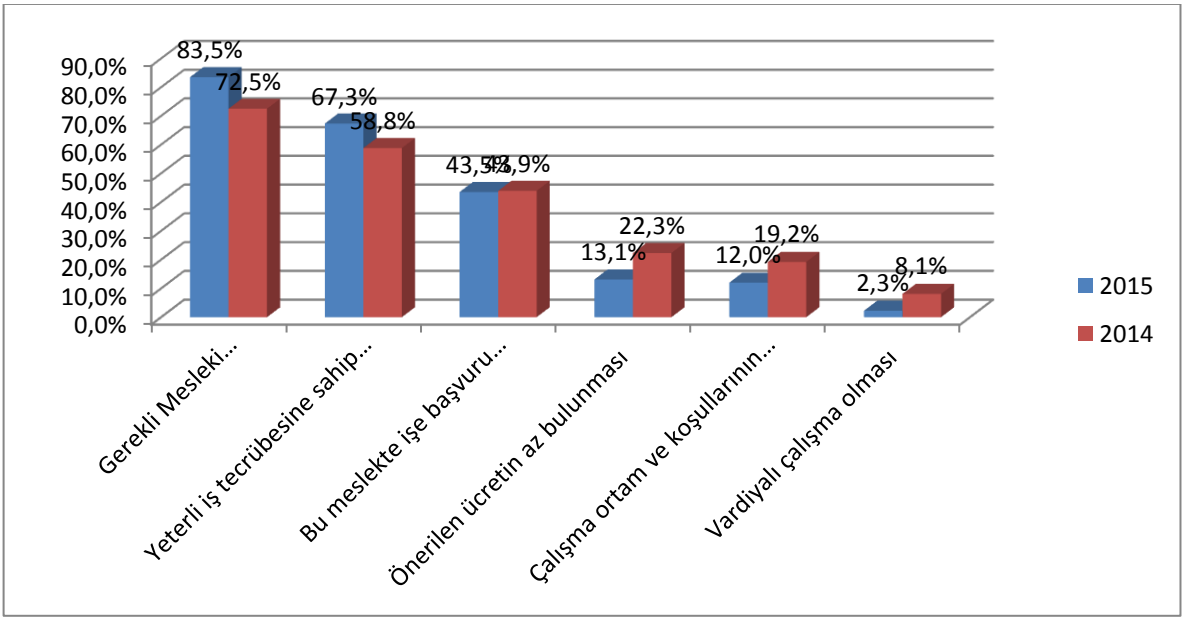

Kaynak: İPA 2015

2015 İPA çalışmasında işverenlere temininde güçlük çektikleri işgücü için;

- Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması,
- Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması,
- Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması,
- Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi,
- Önerilen Ücretin Az Bulunması,
- Vardiyalı Çalışma Olması

nedenlerinden kendilerine uygun olanlarını seçmeleri istenmiştir. 2014 ve 2015 yılı İPA çalışmasının talep tarafını oluşturan işverenler tarafından doldurulan nedenler Grafik 18'de karşılaştırılmıştır. Buna göre farklılaşmanın en çok olduğu neden "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" olarak karşımıza çıkmaktadır. 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 72,5'i söz konusu nedeni işaretlerken, bu çalışmada aynı neden 11 puanlık bir artışla yüzde 82,5 işveren tarafından işaretlenmiştir. 2015 yılında işverenler tarafından daha çok işaretlenen nedenler ise geçtiğimiz yıla göre 8,5 puanlık artışla yüzde 67,3 işveren tarafından işaretlenen "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve 0,4 puanlık artışla yüzde 43,9 işveren tarafından işaretlenen "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleridir. Bununla beraber 2014 yılında temininde güçlük çektiğini belirten işverenlerin yüzde 22,3'ü "Önerilen Ücretin Az Bulunması" nedenini işaretlerken, bu yıl aynı neden 9,2 puanlık bir azalışla yüzde 13,1 oranında işaretlenmiştir. Nedenlerin sadece işveren görüşlerini yansıttığı düşünüldüğünde bu sonuçlar normal olarak değerlendirilebilir.

Grafik 19: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri

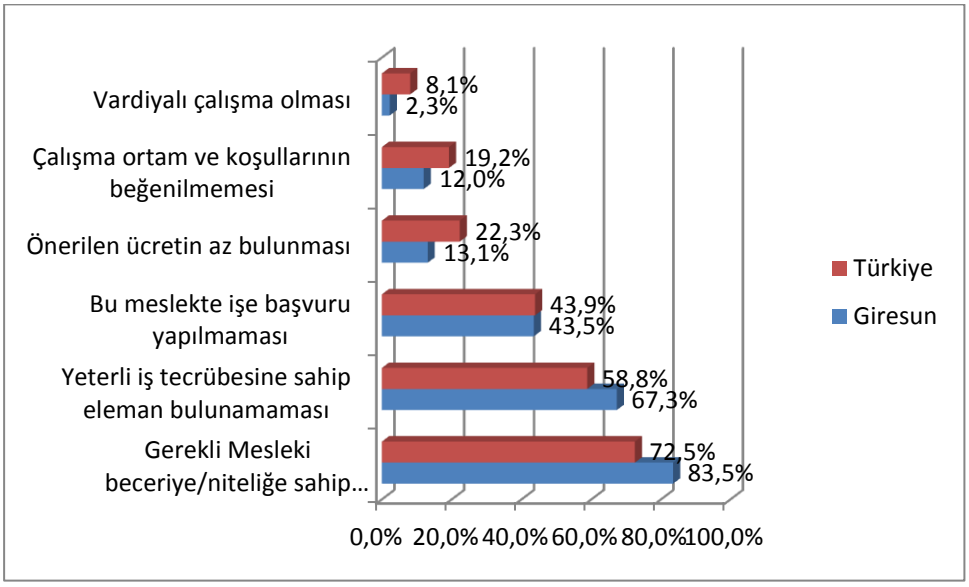

Kaynak: İPA 2015

İşgücü temininde güçlük çekme nedenleri Giresun ve Türkiye genelinde değerlendirildiğinde ilk üç neden sıralamasının aynı olduğu görülmektedir. Bununla beraber Giresun'da işverenlerin Türkiye geneli işverenlerinden daha yüksek oranlarla "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" nedenlerini işaretlediği görülmektedir. Adı geçen nedenler işgücü piyasasının arz tarafı olan işgücünü doğrudan ilgilendirmektedir. Dolayısıyla nedenlerin dağılımı sadece işverenlerin görüşünü yansıtmaktadır.

Grafik 20: Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

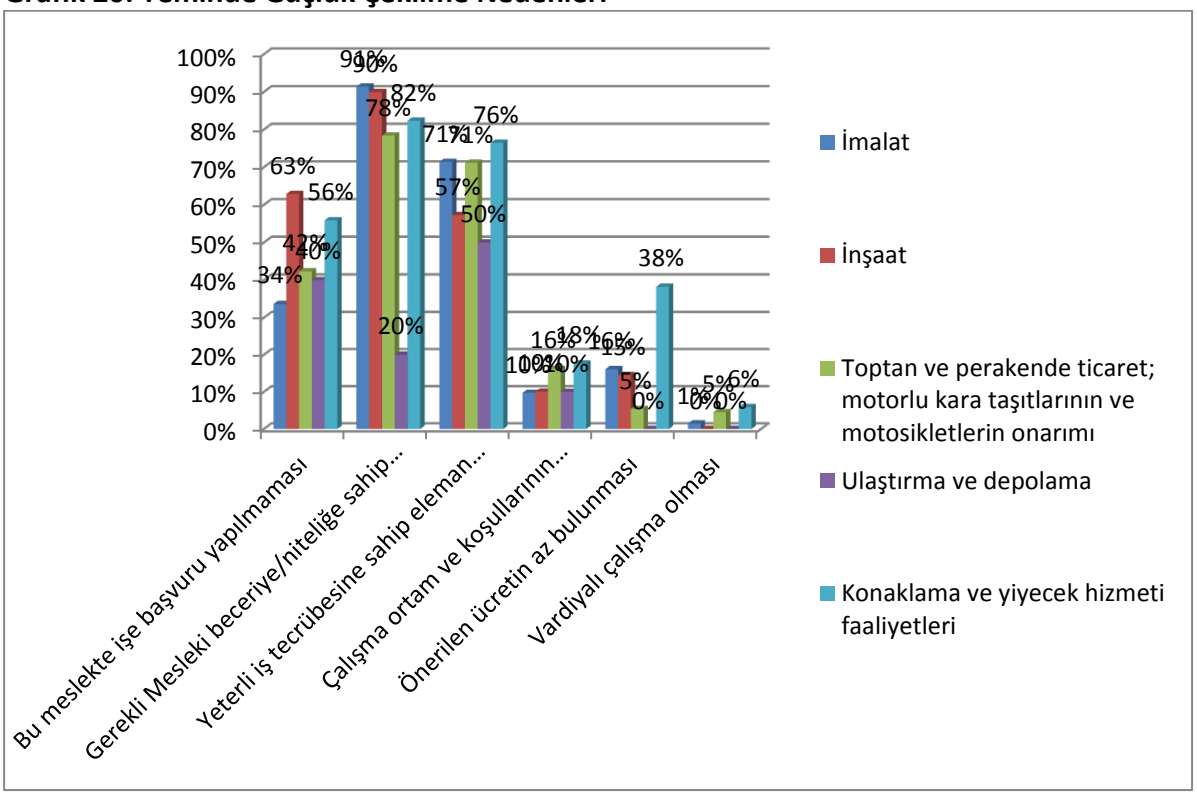

Kaynak: İPA 2015
*Grafikte Sektörler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Temininde güçlük çekme nedenleri sektörler özelinde incelendiğinde; toptan ve perakende ticaret, imalat, inşaat ve konaklama ve yiyecek hizmetleri faaliyetleri sektörlerinde "Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması" nedeni ilk sırada yer almaktadır. Her dört sektörde de sırayı "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri takip etmektedir. Ulaştırma ve Depolama sektöründe ise işgücü temininde güçlük çekme nedeni olarak ilk sırada "Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması" yer almaktadır. Daha sonra sırasıyla "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" ve "Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması" nedenleri gelmektedir.

Nedenler özelinde sektörler incelendiğinde; "Önerilen Ücretin Az Bulunması" ve "Vardiyalı Çalışma Olması" nedenlerinin, özellikle İnşaat sektöründe faaliyet gösteren işverenler açısından işgücü temininde bir engel olarak görülmediği sonucu ortaya çıkmaktadır. Yine "Vardiyalı Çalışma Olması" nedeni Konaklama ve Yiyecek Hizmeti sektöründe faaliyet gösteren işverenler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Bunlarla beraber "Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi" nedeni ise tüm sektörlerde faaliyet gösteren işyerlerinde birbirine yakın oranlarda işgücü temininde bir güçlük nedeni olarak görüldüğü sonucuna ulaşılmaktadır.

Tablo 47: Meslekler Bazında Teminde Güçlük Çekilme Nedenleri*

Meslekler	Bu Meslekte İşe Başvuru Yapılmaması	Gerekli Mesleki Beceriye/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması	Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması	Çalışma Ortam ve Koşullarının Beğenilmemesi	Önerilen Ücretin Az Bulunması	Vardiyalı Çalışma Olması
Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma)	46%	100%	58%	0%	0%	0%
Garson (Servis Elemanı)	58%	70%	68%	23%	29%	6%
Tır-Çekici Şoförü	13%	83%	79%	16%	12%	0%
Pazarlamacı	0%	100%	100%	0%	0%	0%
İmal İşçisi	61%	72%	78%	11%	11%	17%
Aşçı	59%	76%	59%	8%	8%	0%
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine İle)	0%	100%	100%	100%	100%	0%
Satış Danışmanı	28%	55%	82%	0%	0%	0%
Paketleme İşçisi (Gıda)	10%	60%	90%	0%	0%	0%
Sıvacı	0%	100%	100%	0%	100%	0%
Çay Üretim ve İşleme /Çay Teknolojisi Teknisyeni	57%	43%	21%	0%	0%	0%
Beden İşçisi (Genel)	55%	100%	66%	11%	11%	0%
Kaynakçı (Oksijen Ve Elektrik)	65%	100%	100%	0%	0%	0%
Muhasebeci	75%	100%	13%	0%	0%	0%
İnşaat Ustası	48%	84%	84%	0%	0%	0%
Plastik Doğramacı	0%	83%	50%	17%	17%	17%

/PVC Doğrama-İmalat Ve Montajcısı						
İş Makineleri Operatörü	**0%**	**100%**	**100%**	**0%**	**0%**	**0%**
Kasiyer	**100%**	**80%**	**80%**	**39%**	**59%**	**0%**
Şarküteri Ürünleri Satış Elemanı	**0%**	**100%**	**0%**	**0%**	**0%**	**0%**
Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller	**100%**	**100%**	**100%**	**80%**	**0%**	**0%**

Kaynak: İPA 2015
*Meslekler Temininde Güçlük Çekilen İşgücü Sayısına Göre Sıralanmıştır.

Tabloda da görüldüğü gibi temininde güçlük yaşanan mesleklerin başında yer alan Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) mesleğinde teminde güçlük yaşanmasının sebebi işe gerekli mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması olarak yansımıştır. Bununla beraber Garson (Servis Elemanı), Tır-Çekici (Şoför), Pazarlamacı ve İmal İşçisi mesleklerinde eleman bulunamaması arz kaynaklı sorunlara bağlanmıştır. Yani bu mesleklerde temininde güçlük çekilme nedeninin yüksek oranlarda bu mesleklerde yeterlilikleri olan tecrübeli eleman bulunamamasından kaynaklanmıştır. İşgücü piyasasına bu mesleklerde eleman yetiştirilmesi veya bu mesleklerde olan işgücünün yeterliliklerinin geliştirilmesi karşılanamama sorununu hafifletebilecektir.

İş Makineleri Operatörü, Plastik Doğramacı, Sıvacı, Kaynakçı (Oksijen ve Elektrik) ve Aşçı mesleklerinde yüksek oranda iş tecrübesine sahip eleman bulunamamaktadır. Tecrübe kazandırma amaçlı işbaşı eğitim programları bu karşılanamama sorununu çözebilecektir.

Tablo 48: İŞKUR Hizmetlerinden Faydalanma Durumuna Göre Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

İŞKUR Hizmetleri	Temininde Güçlük Çeken İşyeri	Temininde Güçlük Çekmeyen İşyeri
Eleman Talebi	88%	85%
İEP	26%	29%
İşveren Danışmanlığı	59%	55%
Kurs	3%	4%
Mevzuat Danışmanlığı	4%	4%

Kaynak: İPA 2015

Raporun bu kısmında İŞKUR hizmetlerinden faydalanan işyerleri temininde güçlük çekme durumlarına göre incelenmiştir. Buna göre işgücü temininde güçlük çeken işyerleri, güçlük çekmeyen işyerlerine göre eleman talebi ile işveren danışmanlığı hizmetlerinden daha yüksek oranda

faydalandığı görülmektedir. Bununla beraber her iki işyeri durumu için mevzuat danışmanlığı hizmetinden faydalanma konusunda fark olmamakla birlikte, işgücü temininde güçlük çekmeyen işyerleri işbaşı eğitim programı hizmetinde 3 puanlık farkla daha fazla faydalanmaktadır.

İşgücü temininde güçlük çekme ve çekmeme durumlarına göre farklılaşmanın en çok olduğu hizmet işveren danışmanlığıdır.

Farklılaşmanın belirgin olduğu diğer bir hizmet ise İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) olarak karşımıza çıkmaktadır. İşgücü temininde güçlük yaşayan işverenlerin, güçlük çekmeyen işverenlere göre Kurs hizmetinden daha fazla faydalandıkları görülmektedir.

Giresun ilinde işyerlerinin yüzde 27'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 18'sinde vardiyalı çalışma yapılmaktadır. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin ise yüzde 42'si eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 39'dur.

Tablo 49: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	Genel Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	17	35	52
İmalat	18	17	35
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	11	8	19
Ulaştırma ve depolama	1	5	6
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler		2	2
İnşaat	2	2	4
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	1	1	2
Gayrimenkul faaliyetleri		1	1
İdari ve destek hizmet faaliyetleri		1	1
Eğitim	1	1	2
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	3	1	4
Genel Toplam	**54**	**75**	**129**

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Vardiyalı çalışma yapılan her 2 işyerinden yaklaşık 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Sektörel olarak incelediğimizde ise; elektrik, gaz, buhar be iklimlendirme üretimi ve dağıtımı ve eğitim sektörlerinde vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinin tamamı eleman temininde güçlük çekmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı vardiyalı çalışma yapılmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

Vardiyalı çalışma yapılan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 21'de sunulmuştur.

Grafik 21: Vardiyalı Çalışma Yapılan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

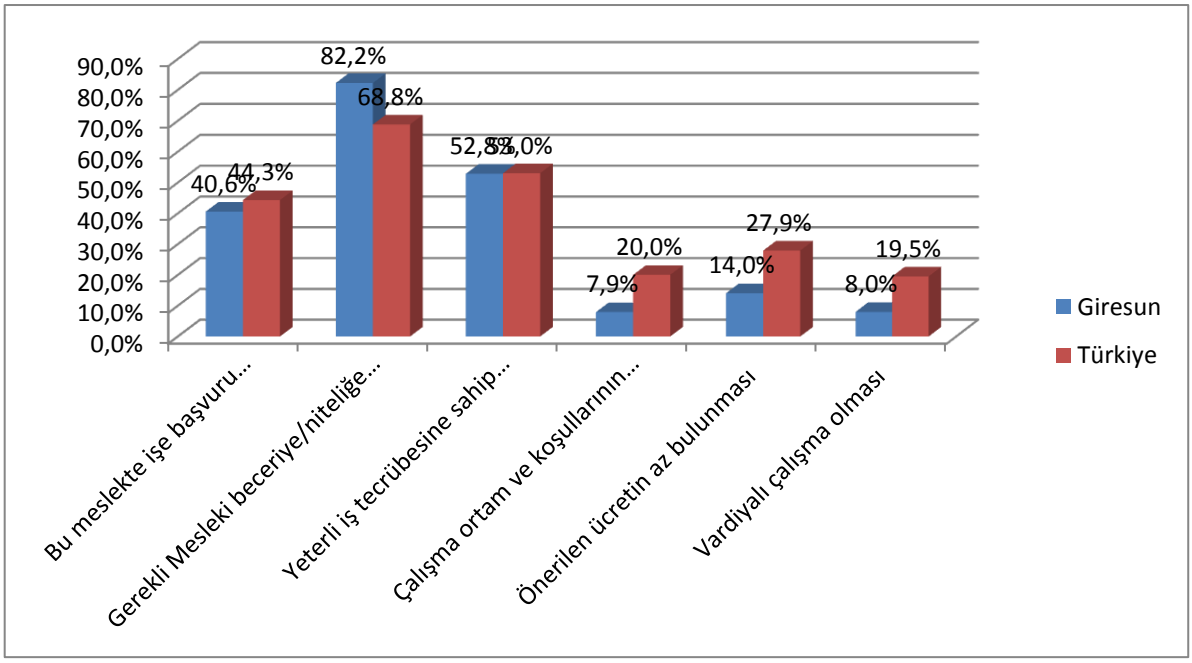

Kaynak: İPA 2015

Vardiyalı çalışma yapılan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekmelerinin en düşük oranlı nedenlerinden birinin Vardiyalı Çalışma olması dikkat çekicidir. Ancak Türkiye genelinde eleman temininde güçlük çekilen meslekler içerisinde temininde güçlük çekilme nedeni olarak Vardiyalı Çalışmanın oranı yüzde 4'tür. Vardiyalı Çalışma yapmanın eleman temininde güçlük çekme konusunda ön planda olan bir neden olmadığı görülmektedir. Vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde istenilen elemanın temininde gerekli mesleki beceri ve niteliğe sahip eleman bulunamaması en büyük problemdir.

Vardiyalı çalışma yapma konusunda ise Giresun ile Türkiye geneli ayrılmaktadır. Türkiye genelinde en düşük orana vardiyalı çalışma sahipken, Giresun'da ise işveren merkezli seçenekler içerisinde vardiyalı çalışma ilk sıradadır.

Giresun ilinde işyerlerinin yüzde 27'si eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 5'i ihracat yapmaktadır. İhracat yapan işyerlerinin ise yüzde 53'ü eleman temininde güçlük çekmektedir. Aynı oran Türkiye genelinde 35'tir.

Tablo 50: İhracat Yapan İşyerlerinin Sektörel Bazda Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	TGÇM Evet	TGÇM Hayır	TGÇM Toplam
İmalat	13	11	24
İnşaat	1	2	3
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	1	4	5
Ulaştırma ve depolama	1	2	3
Genel Toplam	16	20	36

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha düşüktür. İhracat yapan her 2 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Giresun'da ihracat yapılan bütün sektörlerde eleman temininde güçlük çekilmektedir. İhracat yapan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme oranı ihracat yapmayan işyerlerine göre daha yüksektir. Ancak bu durum her sektör için söz konusu değildir. Sektörler arasında farklılaşmalar görülmektedir.

İhracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 22'de sunulmuştur.

Grafik 22: İhracat Yapan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

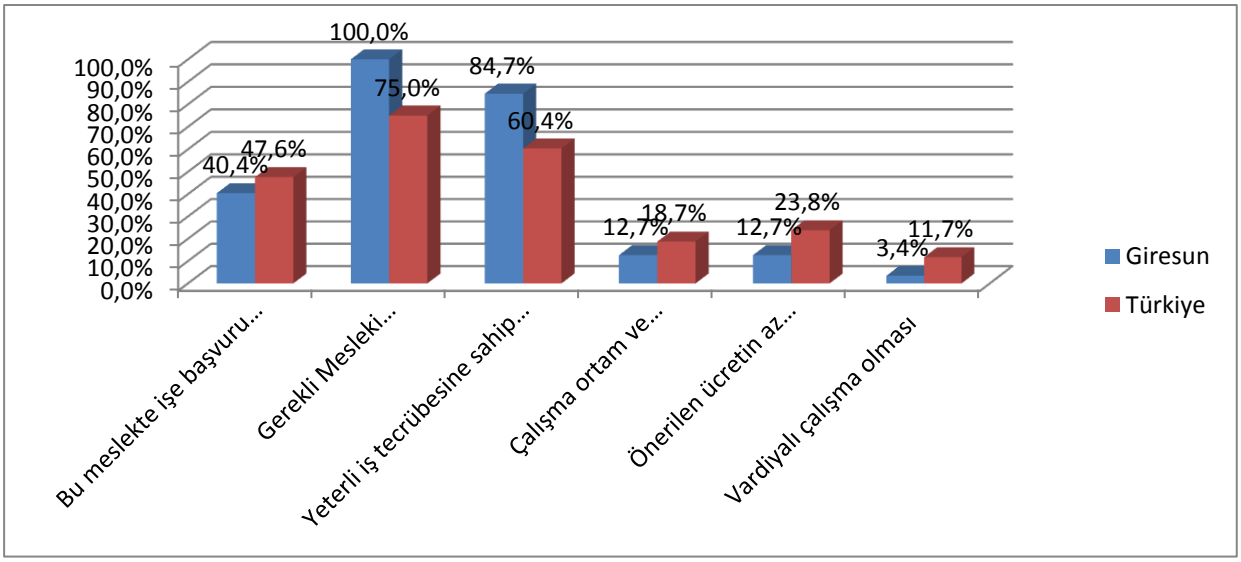

Kaynak: İPA 2015

İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin ihracat yapan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin Türkiye geneli sıralaması ile Giresun ili sıralaması birbirine yakındır.

Giresun'da işyerlerinin yüzde 44'ü eleman temininde güçlük çekerken yine işyerlerinin yüzde 3,2'sinin part-time çalışanı bulunmaktadır. Part-time çalışanı olan işyerlerinin ise yüzde 35'i eleman temininde güçlük çekmektedir. Bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,4'tür.

Tablo 51: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Durumu

	10+		
Sektör	**TGÇM Evet**	TGÇM Hayır	Genel Toplam
İmalat	1		1
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı		1	1
İnşaat		1	1
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	2	5	7
Ulaştırma ve depolama	1	2	3
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	1	3	4
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1		1
Eğitim		3	3
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1		1
Diğer hizmet faaliyetleri	1		1
Genel Toplam	8	15	23

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekilme oranı part-time çalışanı olmayan işyerlerine göre daha düşüktür. Part-time çalışanı olan her 3 işyerinden 1'i eleman temin ederken güçlük çekmiştir.

Giresun'da elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı, inşaat ve eğitim sektörleri dışında kalan part-time çalışana sahip olan işyerleri eleman temininde güçlük çekmektedir.

Part-time çalışanı olan ve eleman temininde güçlük çeken işyerlerinin neden eleman temininde güçlük çektiğine ilişkin bilgiler Grafik 23'te sunulmuştur.

Grafik 23: Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Eleman Temininde Güçlük Çekme Nedenleri

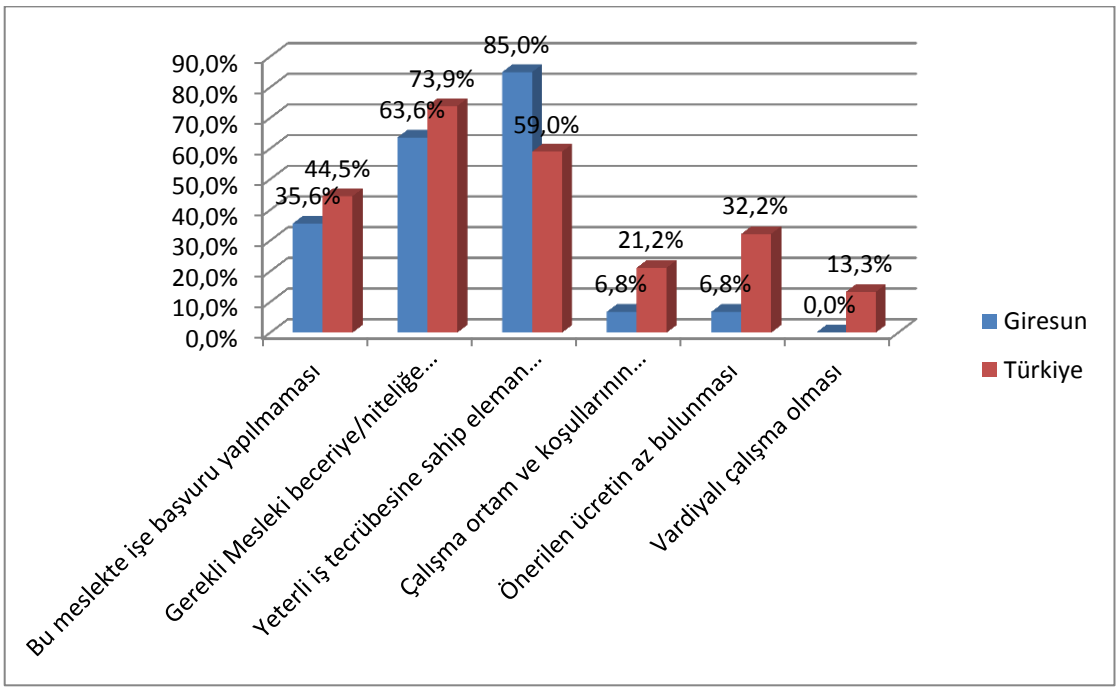

Kaynak: İPA 2015

Part-time çalışanı olan işyerleri ağırlıklı olarak Yeterli İş Tecrübesine Sahip Eleman Bulunamaması noktasında sıkıntı çektiklerini bildirmişlerdir. Daha sonra sırası ile Gerekli Mesleki Beceri/Niteliğe Sahip Eleman Bulunamaması ile İlgili Meslekte Eleman Bulunamaması gelmiştir. Temininde güçlük çekilme nedenlerinin Giresun ile Türkiye geneli sıralaması birbirine yakındır. Giresun ilinde part-time çalışanı olan işyerlerinde eleman temininde güçlük çekme nedenleri içerisinde Önerilen Ücretin Düşük Bulunması oranı Türkiye geneline göre oldukça düşüktür. Part-time çalışan istenen işlerde ücretler çalışmak isteyenler için problem teşkil etmemektedir.

2.4. İSTİHDAM ARTIŞ/AZALIŞ BEKLENTİSİ

İşgücü Piyasası Araştırması kapsamındaki işverenlerin işyerlerindeki istihdamı gelecek dönemlerde ne kadar artırmayı veya azaltmayı planladıklarına ilişkin tahminleri derlenmiştir. Bu kapsamda işverenlere 2016 yılı Mart-Nisan döneminin öngören istihdam artış ya da azalışına ilişkin tahminleri alınmıştır. İşverenlerin şu an ki mevcut istihdamlarını esas alarak dört seçenekli bir yanıtlama vermeleri talep edilmiştir. Buna göre mevcut istihdam işverenin öngörüsüne göre ya artış gösterecek ya azalacak ya da değişmeyecektir. Bu üç seçeneğin dışında işverenin fikrim yok söyleme seçeneği de mevcuttur.

İşyerlerinin çalışma biçimlerine göre diğer bir anlamda özelliklerine göre net istihdam değişim oranları tabloda gösterilmiştir.

Tablo 52: İşyerlerinin Çalışma Biçimine Göre Net İstihdam Değişim Oranları

İşyerinin Çalışma Biçimi	Net İstihdam Değişim Oranı
Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerleri	2,1%
İhracat Yapan İşyerleri	4,8%
Part-time Çalışanı Olan İşyerleri	1,9%
Genel Toplam	2,9%

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,1 oranında mevcut istihdamın artacağı beklenmektedir. İhracat yapan işyerlerinde istihdam artışı yüzde 4,8, part-time çalışanı olan işyerlerinde ise yüzde 1,9 oranında istihdam artışı beklenmektedir. İl genelinde istihdam artış beklentisi yüzde 2,9'dur. İhracat yapan işyerleri kapasitelerini yüksek oranda arttırma eğilimindedirler. Türkiye genelindeki 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine baktığımızda NİDO vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde yüzde 2,9, İhracat yapan işyerlerinde yüzde 2,8 ve part-time çalışanı olan işyerlerinde yüzde 2,6'dır. Part-time çalışanı olan işyerleri ve Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinde Giresun ili Türkiye ortalamasının altında iken İhracat Yapan İşyerlerinde ortalamanın üstündedir.

2016 yılının Mart-Nisan aylarında çalışmanın yapıldığı döneme göre Giresun'da yüzde 2.9 oranda istihdam artışı beklenmektedir. Bu istihdam artışı beklentisi doğru okunmalı ve ona göre tedbirler alınmalıdır. İPA çalışmasında Giresun, işverenlerin aradıkları elemanı bulmada zorlandıkları bir il olarak dikkat çekmiştir. Bu nedenle istihdam artışı beklenen alanlarda işgücü piyasasının aradığı niteliklerde eleman yetiştirilmeye ve gerekli diğer tedbirleri almaya hemen başlanmalıdır.

Sektörlere göre Net İstihdam Değişimi incelendiğinde istihdam azalışı beklenen sektörler Eğitim; Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor sektörleri olduğu görülmektedir. Aynı tabloyu Türkiye geneli için incelediğimizde sadece eğitim sektöründe istihdam azalışı beklendiğini diğer sektörlerde ise istihdam artışı beklendiği görülmektedir.

Tablo 53: Sektörler İtibariyle Net İstihdam Değişimi ve Oranları

Sektörler	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
İmalat	266	5,4%
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	117	2,6%
İnşaat	38	1,4%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	9	1,0%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	30	3,4%
Ulaştırma ve depolama	0	0,0%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	20	3,7%
Eğitim	-18	-3,6%
Madencilik ve taş ocakçılığı	3	0,9%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	2	0,8%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	5	2,4%
Diğer hizmet faaliyetleri	6	3,4%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0	0,0%
Gayrimenkul faaliyetleri	0	0,0%
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	6,1%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	-3	-11,1%
Bilgi ve iletişim	0	0,0%
Genel Toplam	476	2,9%

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da Ulaştırma ve depolama; Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri; Gayrimenkul faaliyetleri; Bilgi ve iletişim sektörleri olmak üzere dört sektör geneldeki artış beklentisine rağmen herhangi bir değişiklik beklememektedir.

Bunun yanı sıra imalat sektörü yüzde 5,4 oranında 266 kişilik mevcut istihdamda artış bekleyerek sektörler arasında en yüksek oranda artış bekleyen sektör olmuştur. Yüzde 2,6'lık bir oranla bu sektörü Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü takip etmektedir ki burada da 117 kişilik bir istihdam artışı beklentisi söz konusudur. İnşaat sektörü yüzde 1,4 oranında istihdam artışı bekleyerek ilin bu sektörde de hacmini daha da genişletecek olduğunu göstermektedir.

Türkiye genelinde de ilk sırada İnşaat sektörü bulunurken daha sonra Bilgi ve İletişim ile Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler sektörleri gelmektedir. Giresun ilinde NİDO beklentisi Türkiye geneline göre düşüktür ve artış beklentisi belirli sektörler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Meslek gruplarına göre net istihdam değişimlerine baktığımızda istihdam azalışı beklenen sadece Profesyonel Meslek Mensupları meslek grubu bulunmaktadır. Türkiye genelinde tüm meslek gruplarında istihdam artışı beklenmektedir.

Tablo 54: Meslek Grupları İtibariyle Net İstihdam Değişim Oranları

Meslek Grupları	Net İstihdam Değişimi	Net İstihdam Değişim Oranı
SANATKARLAR VE İLGİLİ İŞLERDE ÇALIŞANLAR	98	2,5%
NİTELİK GEREKTİRMEYEN MESLEKLER	97	2,8%
TESİS VE MAKİNE OPERATÖRLERİ VE MONTAJCILAR	176	6,5%
TEKNİSYENLER, TEKNİKERLER VE YARDIMCI PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	45	2,2%
HİZMET VE SATIŞ ELEMANLARI	55	2,9%
PROFESYONEL MESLEK MENSUPLARI	-2	-0,2%
BÜRO HİZMETLERİNDE ÇALIŞAN ELEMANLAR	2	0,3%
YÖNETİCİLER	2	0,7%
NİTELİKLİ TARIM, ORMANCILIK VE SU ÜRÜNLERİ ÇALIŞANLARI	2	4,7%
Genel Toplam	**476**	**2,9%**

Kaynak: İPA 2015

Giresun'da meslek gruplarına göre net istihdam artışını değerlendirdiğimizde 176 kişilik istihdam artışı beklentisiyle Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubu ilk sırada yerini almıştır. Bu meslek grubunu sırasıyla Sanatkârlar Ve İlgili İşlerde Çalışanlar ve nitelik gerektirmeyen meslekler meslek grupları takip etmektedir.

Meslek gruplarına net istihdam değişim oranları açısından baktığımızda yine sıralamanın değişmediği ve yüzde 6,5 oranında Tesis Ve Makine Operatörleri Ve Montajcılar meslek grubunun ilk sırada olduğu görülmektedir. Bu meslek grubunu takip eden meslekler sırasıyla şu oranlarda belirlenmiştir; Nitelikli Tarım, Ormancılık Ve Su Ürünleri Çalışanları yüzde 4,7 oranında, Nitelik Gerektirmeyen Meslekler için ise yüzde 2,8 ile net istihdam oranında değişiklik beklenmekte, diğer bir anlamda bu ölçüde bir mevcut istihdam artışı beklenmektedir.

En düşük artışın beklendiği Büro Hizmetlerinde Çalışan Elemanlar meslek grubunda ise 2 kişilik artış yüzde 0,3'lük bir dilime tekabül etmektedir.

Türkiye genelinde de en yüksek oranda sanatkârlar ve ilgili işlerde çalışanlar meslek grubunda istihdam artışı beklenmektedir. Daha sonra tesis ve makine operatörleri ile hizmet ve satış elemanları gelmektedir. Giresun'da en fazla istihdam artışı beklenen sektörün İmalat olması meslek gruplarında kendini göstermiştir.

Tablo 55: Net İstihdam Artışı ve Azalışı Beklenen İlk 10 Meslek

Net istihdam Artışı Beklenen Meslekler	Net İstihdam Azalışı Beklenen Meslekler
DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	ŞOFÖR-YÜK TAŞIMA
MAKİNECİ (DİKİŞ)	SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER
DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	AHŞAP MOBİLYA İMALATÇISI
SATIŞ TEMSİLCİSİ / PLASİYER	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	GARSON (SERVİS ELEMANI)
DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	BEDEN İŞÇİSİ (İNŞAAT)
ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ	AŞÇI
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)
BEDEN İŞÇİSİ (TEMİZLİK)	TUĞLA VE KİREMİT KALIPÇISI (ELLE)
BEDEN İŞÇİSİ-BİNA İNŞAATI	SIVACI

Kaynak: İPA 2015

En fazla istihdam artışı beklenen meslekler tekstil üzerine çalışan mesleklerin ağırlığı dikkat çekicidir. İstihdam azalışı beklenen mesleklerin daha fazla mesleki eğitim ve tecrübe gerektiren meslekler olması yine dikkat çekicidir.

Mesleklerdeki istihdam artışı veya azalışının olacağının bilinmesi işgücü piyasasının hareketliliğinin sağlanması açısından önemli bir analizdir. Bu çalışma ile doğru ve kalıcı istihdamın sağlanmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına rehberlik ve veri kaynağı teşkil etmek amaçlanmaktadır. Toplam 84 farklı meslekte 568 kişilik istihdam artışı beklenirken, 34 farklı meslekte de 92 kişilik istihdam azalışı beklenmektedir.

Tablo 56: Özelliklerine Göre İşyerlerinin Net Artış Beklediği Meslekler

Vardiyalı Çalışma Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	İhracat Yapan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler	Part-Time Çalışanı Olan İşyerlerinin Pozitif Yönde Net İstihdam Değişimi Beklediği Meslekler
MAKİNECİ (DİKİŞ)	DİKİŞ MAKİNESİ OPERATÖRÜ-KUMAŞ	GARSON (SERVİS ELEMANI)
GARSON (SERVİS ELEMANI)	DOKUMA KONFEKSİYON MAKİNECİ	İNŞAAT MÜHENDİSİ
ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ	ASANSÖR MONTAJ İŞÇİSİ	MİMAR
BİLGİSAYARLI MAKİNE (CNC OPERATÖRÜ)	KONFEKSİYON İŞÇİSİ	ÖN MUHASEBECİ
REYON GÖREVLİSİ	BİLGİSAYARLI MAKİNE (CNC OPERATÖRÜ)	AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI (POMPACI)
PASTACI YARDIMCISI	BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	KASİYER
AKARYAKIT SATIŞ ELEMANI	DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER	DİĞER UZMAN TIP DOKTORLARI

(POMPACI)	(ELLE)	
BEDEN İŞÇİSİ (GENEL)	KAYNAKÇI (OKSİJEN VE ELEKTRİK)	MAĞAZA MÜDÜRÜ
DİĞER İMALAT VE İLGİLİ İŞÇİLER (ELLE)	VİNÇ OPERATÖRÜ	DEPO SORUMLUSU
ENGELLİ BAKIM ELEMANI	MAKİNE TEKNİKERİ	TELEFON SANTRAL OPERATÖRÜ
AŞÇI YARDIMCISI	BEDEN İŞÇİSİ (TAŞIMA, YÜKLEME-BOŞALTMA)	ACİL SERVİS HEMŞİRESİ

Kaynak: İPA 2015

Net istihdam artışı veya azalışı beklenen meslekler işyerlerinin özelliklerine göre değişiklik göstermektedir. Örneğin net istihdam artışı beklenen ilk meslek Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş olmasına rağmen vardiyalı çalışma yapan işyerlerinde Makineci (Dikiş) ve Part-Time Çalışanı Olan işyerlerinde ise Garson (Servis Elemanı) mesleği ön plana çıkmıştır.

Benzer şekilde net istihdam azalışı olan tüm meslekleri işyerleri özelliklerine göre sıralandığında vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde Akaryakıt Satış Elemanı (Pompacı), Garson (Servis Elemanı) ve Satış Temsilcisi / Plasiyer mesleklerinde; ihracat yapan işyerlerinde ise beden işçisinde, son olarak part-time çalışanı olan işyerlerinde ise sırasıyla; Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, Hamurkâr ve kasiyer meslekleri azalışı beklenen mesleklerdir.

Bu çalışma bize işyerlerinin özelliklerine göre ihtiyaçları doğrultusunda istihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin değişebileceğini diğer bir deyişle ihtiyacın mesleğe yansıyacağını göstermektedir.

İstihdam artış/azalış beklentisi bölümünde buraya kadar istihdam artış/azalış beklenen kişi sayısına ve özelliklerine ilişkin veriler sunulmuştur. Bu tabloda ise istihdam artışı/azalışı bekleyen veya fikri olmayan işyerlerine ilişkin verilere yer verilecektir.

Tablo 57: Sektörlere Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

Sektörler	İstihdam Artışı %	İstihdam Azalışı %	İstihdam Değişmeyecek İşyeri %	Fikrim Yok %
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	36,8%	35,6%	31,7%	33,5%
İmalat	24,6%	20,4%	19,9%	21,3%
İnşaat	12,4%	10,2%	19,4%	19,3%
Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri	7,3%	4,8%	5,1%	7,2%
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	4,6%	0,0%	2,1%	1,9%
Ulaştırma ve depolama	3,9%	5,1%	8,0%	4,0%
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	2,2%	0,0%	3,5%	1,9%
Diğer hizmet faaliyetleri	1,9%	0,0%	2,2%	2,3%
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1,8%	0,0%	1,7%	2,1%

Madencilik ve taş ocakçılığı	0,9%	0,0%	1,7%	0,3%
Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	0,9%	0,0%	1,3%	0,3%
Finans ve sigorta faaliyetleri	0,9%	0,0%	0,4%	0,5%
Eğitim	0,9%	14,4%	2,5%	3,5%
Kültür, sanat eğlence, dinlence ve spor	0,9%	9,6%	0,0%	0,3%
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%
Bilgi ve iletişim	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%
Gayrimenkul faaliyetleri	0,0%	0,0%	0,4%	0,8%
Genel Toplam	14,8%	2,8%	32,0%	50,4%

Kaynak: İPA 2015

Sektörlere göre Giresun'daki işverenlerin istihdam artışı-azalışı beklediği ya da değişiklik olmayacağını belirttiği ya da fikrim yok diye bahsettiği işyeri oranları Tablo 58'de görülmektedir.

Araştırma kapsamına giren Giresun'daki işyerlerinin yaklaşık yüzde 50'sinin geleceğe ilişkin bir fikri veya öngörüsü bulunmamaktadır. Türkiye genelinde ise bu oran yaklaşık yüzde 42'dir. Yine Giresun'da işyerlerinin yaklaşık yüzde 32'si istihdamının değişmeyeceğini belirtirken bu oran Türkiye genelinde yüzde 38,6'dır. Giresun ilinde yüzde 14,8 oranında işyerleri geleceğe pozitif şekilde bakarak istihdamlarının artacağını tahmin ederken sadece yüzde 2,8'ii istihdamlarında azalış beklentisi içindedir. Türkiye genelinde ise yüzde 16,4'ü istihdam artışı beklerken, yüzde 3,2'si istihdam azalışı beklemektedir. Giresun'daki işverenler Türkiye geneliyle hemen hemen aynı fikri taşımaktadır.

Sektörel olarak bakıldığında ise; Giresun'da en yüksek oranda istihdam artışı bekleyen sektör yüzde 36,8 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörü iken en çok azalış yine aynı sektörde yüzde 35,6 oranındadır. Araştırmadan çıkan diğer bir sonuç ise **Su** temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri ; Bilgi ve iletişim ve Gayrimenkul faaliyetleri sektörlerinden derlenen verilere göre bu sektörlerde ne artış ne de azalış beklenmemektedir ve hatta hiçbir değişiklik olmayacağı yönünde sonuçlar elde edilmiştir.

Bunun yanı sıra yüzde 33,5 gibi yüksek bir oranda Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı sektörünün geleceği ile ilgili fikir beyan edilmediğine dair sonuç ortaya çıkmıştır.

Tablo 59'da Giresun ilindeki işyerlerinin özelliklerine göre istihdam beklentileri değerlendirilmiştir.

Tablo 58: İşyeri Özelliklerine Göre İstihdam Artış/Azalış Beklentisi

İşyeri Özellikleri	İstihdam Artışı Bekleyen İşyeri %	İstihdam Azalışı Bekleyen İşyeri %	Değişmeyecek Olan İşyeri %	Fikrim Yok İşyeri%
İhracat Yapan İşyeri	35,6%	5,3%	30,3%	28,8%
Vardiya Yapan İşyeri	7,0%	35,7%	13,1%	44,2%
Kısmi Çalışanı Olan İşyeri	5,2%	1,2%	8,0%	85,7%
Toplam İşyeri	**24,8%**	**4,2%**	**35,5%**	**35,5%**

Kaynak: İPA 2015

Giresun ilindeki işyerlerinden belirli özelliğe sahip olanların istihdam beklentilerine bakıldığında hepsinin birbirinden farklı özellikler içerdiği görülmektedir. İhracat yapan işyerleri ağırlıklı olarak istihdam artışı beklerken vardiyalı çalışma yapılan işyerlerinde ve Part-time çalışanı olan işyerlerinde herhangi bir fikri olmadığını beyan etmiştir. Giresun ilinde ihracat yapan işyerlerinin istihdam artışı konusunda daha pozitif olduğu önceki tablolarda da dile getirilmiştir.

SONUÇ

2015 yılında Giresun ilinde gerçekleştirilen İşgücü Piyasası Talep Araştırmasının yapılmasında öne çıkan amaçlardan bir tanesi en genel anlamıyla aktif işgücü politikalarının tümüne veri sağlamaktır. Diğer amaç ise işgücü piyasasında özellikle de talep açısından ihtiyaç duyulan işgücünün eğitim ve beceri gereksinimlerini tespit ederek işgücü arzı ve talebi arasındaki dengesizliğin giderilmesine yönelik politika ve önerilerin geliştirilmesine yardımcı olmaktır. Dolayısıyla bu raporun bulguları da ihtiyaçların tespitine yönelik katkı ve öneriler açısından değerlendirilebilir.

Giresun ilinde istihdam oranı 2008 yılında %57,9 iken işgücüne katılım oranları ile yüksek bir benzerlik göstererek 2013 yılına kadar %51,3 seviyesine gerilemiştir. TÜİK verilerine göre 2013 yılında Türkiye geneli istihdam oranı %45,9 ile Giresun ili istihdam oranının üstündedir. Çalışabilir nüfusun artış hızına oranla yeni istihdam olanaklarının aynı hızda yaratılamaması nedeniyle hem işgücüne katılım oranları hem de istihdam oranları düşüş göstermektedir.

Giresun ilinde işsizlik oranı 2008 yılında %6,3 iken 2013 yılında %6,5 seviyesine ulaşmıştır. TÜİK verilerine göre 2013 yılında Türkiye geneli işsizlik oranı %9,7 ile Giresun ili işsizlik oranının altındadır.

Çalışma kapsamında İŞKUR veri tabanından çekilen kurumun kayıt ve faaliyetlerine ilişkin datalar incelendiğinde ise şu sonuçlara ulaşılmıştır; 2015 yılı Haziran ayı itibariyle Giresun Çalışma ve

İş Kurumu İl Müdürlüğü'ne kayıtlı işsiz sayısı 21,009'dur. Kayıtlı işsizlerin 11.495'i erkek, 9.514'ü ise kadındır. 2015 yılında kayıtlı işsizlerin mesleklere göre dağılımı incelendiğinde en fazla kayıt bulunan mesleklerin Beden İşçisi (Genel), Beden İşçisi (Temizlik) ve Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma) olduğu görülmektedir.

2015 yılı Ocak- Haziran döneminde Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından alınan açık iş sayısı 3.479'dur. 2014 yılı sonuna kadar alınan açık iş sayısının 5.800 olduğu göz önüne alındığında 2015 yılı sonuna kadar da yaklaşık olarak aynı sayıda açık iş alınması beklenmektedir.

2014 yılı içerisinde Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2.467 kişi işe yerleştirilmiştir. 2015 yılının Ocak-Haziran döneminde ise 2803 kişi işe yerleştirilmiştir.

2014 yılı sonu ve 2015 yılı Ocak- Haziran dönemi mesleki kurs verileri incelendiğinde Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü tarafından 2014 yılında 459 adet, 2014 yılının ilk 6 ayında 411 adet kurs programı düzenlenmiştir. Düzenlenen kurs programlarına 2014 yılında toplam 2474 kişi, 2015 yılı Ocak- Haziran döneminde ise toplam 1.831 kişi katılmıştır.

İşsizlik Sigortası fonuna başvurarak ödenek almaya hak kazanan çalışanların sayısı 2014 yılı ve 2015 yılı Ocak- Haziran dönemi için meslekler ve toplam yararlanıcı sayıları bakımından incelenmiştir. Buna göre 2014 yılında toplam 2.012 kişi ödenekten faydalanırken 2015 yılı Ocak-Haziran döneminde bu rakam 1.044 olmuştur.

Alan çalışmasının örneklemini Türkiye İstatistik Kurumu ile birlikte tespit edilen ve Giresun ilinde özel sektörde faaliyet gösteren, 10 ve üzeri çalışanı olan işyerleri oluşturmaktadır. Uluslararası sektörel ve mesleki sınıflandırmaların (NACE Rev.2) kullanıldığı araştırmada tam sayım yöntemi ile çalışılmıştır. Yani Giresun ilindeki 10+ istihdamlı özel sektör işyerlerinin tamamı ziyaret edilmiştir. Tespit edilen 842 işyerinden 828'sine ulaşılarak bizzat ziyaret edilmiş, bu işyerlerinin 741 tanesine ise işyeri bilgi formu uygulanmıştır.

Çalışma kapsamında Giresun ilinde 254 kişilik açık iş bulunduğu tespit edilmiştir. Buna ek olarak, Giresun'un "açık iş oranı" %1,5 olarak hesaplanmıştır. Başka bir deyişle, Giresun'da her 100 kişilik kadronun 98,5'i dolu 1,5'si ise boş olup doldurulmaya hazırdır. Saha çalışmasında ziyaret edilen işyerlerinin %10,5'i, açık işi olduğunu belirtmiştir. Başka bir deyişle, her 10 işyerinden 1'inin açık işi bulunmaktadır. Açık işler için yaklaşık olarak %64,3 oranında asgari bir eğitim düzeyi talep edilmektedir. Açık işler için %12,5 oranında lise altı eğitimliler, %17,3 lise ve dengi eğitimliler ve %4,4 lisans, %3,3 Meslek yüksekokulu talep edilmektedir. Açık işler için talep edilen ek beceriler incelendiğinde; açık işlerin %0,8'si için yabancı dil yeterliliği, %12,3'ü için bilgisayar kullanımı, %5'i için

satış ve pazarlama, %0,4'ü için proje tabanlı çalışma, %5,7'i için etkin hesap yapabilme, %4'ü için sorun çözme ve bağımsız karar verme becerileri, %14,3'i için iletişim ve ifade etme, %43,9'u için takım çalışması becerileri, %53,8'i için mesleğe ilişkin yeterli bilgi, %67,2'si için fiziksel yeterlilik niteliklerinin talep edildiği tespit edilmiştir.

Sektörlere göre en yüksek açık iş oranı %21,4 İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri tespit edilmiştir. Konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetleri %20,8 açık iş oranı ile ikinci sırada ve Madencilik ve taş ocakçılığı sektörü ve %16,7 açık iş oranı üçüncü sırada yer almıştır.

Giresun'da açık işlerin en fazla olduğu mesleklerin; Dokuma Konfeksiyon Makineci, Makineci (Dikiş), Beden İşçisi (Genel), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Garson (Servis Elemanı),Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Beden İşçisi (Taşıma, Yükleme-Boşaltma), Ahşap Mobilya İmalatçısı, Ortacı/Ayakçı (Tekstil), Ütücü, Makine Mühendisi olduğu tespit edilmiştir.

Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırmasına göre, Giresun ilindeki işverenlerin ilk 6 ayda 200 kişinin temininde güçlük çektiği sonucuna ulaşılmıştır. Çalışma kapsamında ziyaret edilen işyerlerinin %27'si eleman temininde güçlük çektiğini belirtmiştir. Başka bir deyişle, yaklaşık her 3 işverenden 1'i işgücü piyasasında aradığı elemanı bulurken zorlanmıştır.

Araştırma kapsamında işyeri ziyaretleri sırasında görüşülen işverenlere hangi mesleklerde eleman temininde güçlük çektikleri sorulmuştur. Eleman temininde en fazla güçlük çekilen meslekler; Makineci (Dikiş), Garson (Servis Elemanı), Satış Temsilcisi / Plasiyer, Dokuma Konfeksiyon Makineci, Fırıncı Ustası-Unlu Mamuller, PVC Doğrama İmalat ve Montajcısı, Dikiş Makinesi Operatörü-Kumaş, Mobilya İmalatçısı/Mobilyacı (Ahşap), Şoför-Yük Taşıma, Tarım Danışmanı, Elektrik Teknikeri, Pazarlamacı, Asansör Montaj İşçisi meslekleridir.

Giresun İşgücü Piyasası Talep Araştırması sonuçları 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle istihdamda 568 kişilik net artışın beklendiğini göstermektedir. Başka bir deyişle, işverenler bugüne kıyasla, 30 Haziran 2015 tarihinde istihdamın net olarak %2,9 artmasını beklemektedir.

30 Haziran 2015 tarihinde sektörler itibariyle net istihdam değişimine oransal olarak bakılacak olursa, en yüksek net istihdam artışı beklenen üç sektörün;% 5,4 ile imalat, %2,6 ile Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı, %1,4 ile İnşaat olduğu görülecektir.

Dikiş makinesi operatörü-kumaş, Makineci (dikiş), Dokuma Konfeksiyon Makineci, Satış temsilcisi / plasiyer, Garson (servis elemanı), Diğer imalat ve ilgili işçiler (elle), Asansör Montaj İşçisi,

Beden işçisi (Genel), Beden işçisi (Temizlik), Beden işçisi-Bina inşaatı meslekleri 30 Haziran 2015 tarihi itibariyle en fazla net istihdam artışı beklenen mesleklerdir.

Elde edilen veriler ışığında özetlemek gerekirse; Giresun ili için Giresun Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğünün hizmetlerini çalışmalarının erişemediği lise üstü eğitimli kişilere de ulaştırması gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bunun için özellikle yüksekokullar ve fakültelerde Kurumun tanınırlık ve imajı üzerine çalışmalar yapılması gerekmektedir. Kurumun yalnızca mavi yakalı işgücünün değil beyaz yakalı işgücü olarak tanımlanan profesyonel meslek mensuplarının temininde de birinci tercih olması için hizmet standartlarının, fiziki ve bilgi-işlem altyapısının ve insan kaynağının geliştirilmesi gereği açıkça görülmektedir.

İşverenlerin beklentileri yapılan araştırma kapsamında incelendiğinde ise çalışanlardan öncelikli beklentilerinin, mesleki bilgi ve beceri, Yeterli iş tecrübesine sahip eleman olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla iş arayan kişilerin önceliklerinin en az bir meslek sahibi olan, işverene bağlı ve kaliteli mal veya hizmet üretebilecek özene sahip, mesleki bilgi ve becerilerini sürekli artıran, yani gelişerek uzmanlaşan bireyler olması gerektiği ortaya çıkmıştır. İŞKUR'un bu konuda iş arayan vatandaşlarda ve gelecekte işgücü piyasasına girecek öğrencilerde farkındalık yaratabilmesi sağlanmalıdır. Bu nedenle verilen tüm mesleki eğitim programlarında ve öğrencilere yönelik seminerlerde iş ahlakı, iş hayatı ve hayat boyu öğrenme kavramları üzerinde durulması faydalı olacaktır.

İl genelinde şehirleşmenin son yıllarda düzenli olarak artmasıyla beraber hızlı bir şekilde Tarım ana sektöründen İmalat ve Hizmetler ana sektörlerine geçiş gözlenmektedir. Tarımsal nüfusun nitelik değiştirmesi ile yeni meslek edinecek kişilerin İmalat ve Hizmetler ana sektörlerinin barındırdığı fırsatlardan yararlanmak üzere seçimler yapmaları uygun olacaktır. Giresun ili için özellikle ön plana çıkacak sektörler olarak İmalat, Toptan ve Perakende Ticaret, Sağlık ve Konaklama Yiyecek Hizmetleri sektörleri dikkati çekmektedir.

Bunların dışında, kayıt dışı istihdamı kayıt altına almak ve kadınların işgücüne katılma oranlarını Avrupa Birliği ortalamalarına yaklaştırmak için yapılabilecek çalışmaların zorunluluğu da açıkça görülmektedir. Ancak bu sorunları çözebilmek için öncelikle yıllık yaratılan yeni iş sayısının artırılması gerekmektedir bu ise ekonomik büyüme ile ilgili olduğu için işbaşı eğitim, mesleki kurslar gibi aktif istihdam politikaları ile çözülebilecek problemler olarak değerlendirilmemektedir. Aktif istihdam politikaları daha çok işgücü piyasası arz ve talebinin uyumlulaştırılarak sosyal ve ekonomik adaleti sağlamaya ve mal veya hizmet üretiminin verimli bir şekilde artmasına katkı sağlamaya yarayan enstrümanlardır.

KAYNAKÇA

İŞKUR, 2015 İPTA

Ekonomi Bakanlığı İstatistikleri

İŞKUR, İstatistik Yıllıkları

Kalkınma Bakanlığı İstatistikleri

MEB, İstatistik Yıllıkları

SGK, Aylık İstatistik Bülteni

TOBB İstatistikleri

TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus İstatistikleri

TÜİK, Hane halkı İşgücü Anketleri

DPT (2007) Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) İşgücü Piyasası, Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Devlet Planlama Teşkilatı, Ankara.

EKLER

Ek 1- 2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu

IŞKUR 2015 YILI İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI

2015 YILI İPA İŞYERİ BİLGİ FORMU

Sayın İşyeri Yetkilisi,
Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından gerçekleştirilecek olan işgücü piyasası araştırması ile ilimizde istihdam ve işsizlik sorununun çözümü için işgücünün yapısı, sektörler bazında personel, eğitim, nitelik vb. ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik bilgi derlenmesi amaçlanmaktadır.

Bilgi Verme ve Gizlilik

1- Kurum ve kuruluşlardan alınan bu bilgiler, yalnızca istatistiksel çalışmalarda kullanılmak amacıyla toplanmakta olup, gizliliği 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu ile teminat altına alınmıştır. Kanun uyarınca sizden alınan bu bilgilerden şahsınıza özel olanlar; idari, adli ve askeri hiçbir organ, makam, merci veya kişiye verilemez, istatistik amacı dışında kullanılamaz.

2- 4904 sayılı Türkiye İş Kurumu Kanunu'nun 21 inci maddesi gereğince Kurum tarafından, kamu ve özel kesim işyerlerinden iş ve işgücü konularında bilgi istenildiğinde, belirtilen süre içinde bilgi verilmesi zorunludur. Bildirim yükümlülüğüne aykırı hareket eden özel kesim işyerlerine (3.350 TL) üçbinüçyüzelli Türk Lirası İdari Para Cezası verilir.

3- İşverenlerden toplanan bilgiler, Kurum hizmetlerinden başka amaçla kullanılamaz. İkinci fıkraya aykırı davrananlar hakkında Türk Ceza Kanunu'nun 136 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Kapsam

İşyeri Bilgi Formunun, işyeri sahibi veya ortakları, insan kaynakları, personel, işyeri veya muhasebe müdürleri tarafından doldurulması önerilmektedir. Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda bilgi formunu doldurarak verdiğiniz bilgiler ve çalışmaya yapmış olduğunuz katkılardan dolayı teşekkür eder, saygılar sunarız.

İŞYERİ BİLGİLERİ

SGK İşyeri Sicil Numarası :.....

Örnek No :.....

İşletmenin Yasal Unvanı :.....

1

ADRES BİLGİLERİ

İL /İLÇE :.....

MAHALLE :.....

Cadde/Sokak :.....

İÇ/DIŞ KAPI NO :.....

TELEFON/FAKS/E-POSTA :.....

FORMU CEVAPLAYAN İŞYERİ YETKİLİSİNİN

Adı-Soyadı:..... Unvanı :

Tarih ....:..... Telefonu :

E-Posta ....:..... İmza/Kase:

Bu kısım Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü'nde Bilgi Formunun uygulamasından sorumlu olan "kamu görevlilerince" doldurulacaktır.

BU İŞYERİ BİLGİ FORMU ZİYARETÇİ VE KOORDİNATOR EL KİTABI OKUNDUKTAN SONRA UYGULANMIŞ VE VERİ GİRİŞİ ZİYARETÇİ VE KOORDİNATÖR EL KİTABINA UYGUN YAPILMIŞTIR. ARZ EDERİM.

	ZİYARETÇİ	KONTROLÖR	VERİ GİRİŞ PERSONELİ
Adı-Soyadı			
Tarih-İmza			

1) İşyerinizin kuruluş tarihini yıl olarak belirtiniz.

……

2) İŞKUR'un hizmetlerinden faydalanıp faydalanmadığınızı belirtiniz.

(Cevabınız Hayırsa 4. Soruya geçebilirsiniz)

Evet ☐ Hayır ☐

(……. Yılından bu yana)

3) İŞKUR'un hangi hizmetlerinden faydalandığınızı belirtiniz.

(Birden fazla seçenek işaretlenebilir)

Eleman Talebi ☐ İşbaşı Eğitim Programları ☐ Çalışanlara Yönelik Eğitim ☐

İşbirliği ile Mesleki Eğitim (Kurs) ☐ Kısa Çalışma Ödeneği ☐

Mevzuat Danışmanlığı ☐ İşveren Danışmanlığı ☐

4) İşyerinizde vardiyalı çalışma yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

5) İşyerinizde ihracat yapılıp yapılmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

6) İşyerinizde kısmi (part-time) çalışmanın var olup olmadığını belirtiniz.

Evet ☐ Hayır ☐

BÖLÜM I-MEVCUT İSTİHDAM

7) İşyerinizde çalışmakta olan mevcut personeli fiilen yaptıkları işlere göre sıralayınız?

Yapılan iş (Örnek; mimar, ziraat mühendisi, harita teknikeri, buldozer operatörü, sekreter, taşıma işçisi vb.)	Kadın Çalışan Sayısı	Erkek Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı
TOPLAM			

BÖLÜM II-AÇIK İŞLER 8)Şu an işyerinize herhangi bir yolla eleman arıyor musunuz? 8.1)Eleman aramıyoruz ☐ ⇨ 9.Soruya geçiniz.

Eleman Aranılan Meslekler	Toplam Açık İş Sayısı	Talep Edilen Asgari Eğitim Düzeyi 1. Çıraklık 2. Lise altı 3. Genel lise 4. Meslek L. 5. Meslek yüksekokulu 6. Lisans 7. Lisansüstü 8. Fark etmez	Açık isiniz icin asağıdaki seçeneklerden hangisini tercih edersiniz? 1. Kadın 2. Erkek 3. Fark etmez			Talep Edilen Beceriler* 1. Bilgisayar kullanımı 2. Fiziki ve bedensel yeterlilik 3. Hesap yapabilme (Analitik beceri) 4. İletişim ve ifade yeteneği 5. Proje tabanlı çalışma 6. Satış ve pazarlama becerisi 7. Sorun çözme ve inisiyatif alabilme 8. Takım çalışması 9. Yabancı Dil 10. Yeterli mesleki/teknik bilgi ve tecrübe			İlgili meslekteki acık isinizi hangi yolla arıyorsunuz** 1. Akraba-Eş Dost 2. Gazete-İlan, vb. 3. İnternet-Sosyal Medya 4. İŞKUR aracılığıyla 5. Özel İstihdam Büroları			Açık İşinizi Ne Kadar Süredir Arıyorsunuz?		
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	0-30 Gün	31-89 Gün	90+ Gün

*En önemli 3 beceriyi 1'den başlayarak SIRALAMA yapınız. (1- En önemli)

**Kullandığınız arama kanallarından HERHANGİ 3 tanesini işaretleyiniz.

5

BÖLÜM III - 30 NİSAN 2016 TARİHİ İTİBARİYLE ÇALIŞAN SAYISINDA NET DEĞİŞİKLİK OLACAĞI DÜŞÜNÜLEN MESLEKLER

9) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam artışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	9.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	10. soruya geçiniz.

9.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam artışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam ARTIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal artış

10) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde herhangi bir meslekte net istihdam azalışı bekliyor musunuz?	Evet	☐ ⇨	10.1'e geçiniz.
	Hayır	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.
	Fikrim Yok	☐ ⇨	11. soruya geçiniz.

10.1) 30 Nisan 2016 tarihi itibariyle işyerinizde çalışan sayısında net istihdam azalışı olacağını düşündüğünüz meslekleri belirtiniz?

Net istihdam AZALIŞI olacağını düşündüğünüz meslekler	Net sayısal azalış

BÖLÜM IV - ELEMAN TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER

11) Son 1 yıl içerisinde işyerinizde eleman temininde güçlük çektiğiniz meslekleri ve bu mesleklerde temininde güçlük çektiğiniz eleman sayısını belirtiniz?

11.1) Eleman temininde güçlük çektiğimiz meslek yok ☐ ➡ Görüşme Bitmiştir. TEŞEKKÜRLER.

Eleman Temininde Güçlük Çekilen Meslekler	Temininde Güçlük Çekilen Eleman Sayısı	Temininde Güçlük Çekilme Nedeni* 1. Bu meslekte işe başvuru yapılmaması 2. Gerekli Mesleki beceriye/niteliğe sahip eleman bulunamaması 3. Yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması 4. Çalışma ortam ve koşullarının beğenilmemesi 5. Önerilen ücretin az bulunması 6. Vardiyalı çalışma olması					
		1	2	3	4	5	6

*Birden Fazla Seçenek Işaretlenebilir.

2015 Yılı İşgücü Piyasası Araştırmasına yaptığınız katkıdan dolayı teşekkür ederiz.
İşverenin görüşleri:
Ziyaretçinin görüşleri:

Ek 2 - Örnekleme Yapılan İller Listesi ve Örnek Sayıları

Tamsayım Yapılan İller	10+ İstihdamlı İşyeri Sayısı	2-9 İstihdamlı İşyeri Sayısı	Toplam
ADANA	4.255	240	4.495
ADIYAMAN	800	22	822
AFYONKARAHİSAR	1.375	59	1.434
AĞRI	461	9	470
AKSARAY	785	29	814
AMASYA	627	27	654
ARDAHAN	95	5	100
ARTVİN	343	21	364
AYDIN	1.962	116	2.078
BALIKESİR	2.252	135	2.387
BARTIN	421	22	443
BATMAN	1.039	16	1.055
BAYBURT	99	3	102
BİLECİK	431	23	454
BİNGÖL	541	6	547
BİTLİS	433	8	441
BOLU	629	36	665
BURDUR	507	31	538
ÇANAKKALE	988	60	1.048
ÇANKIRI	253	15	268
ÇORUM	1.043	36	1.079
DENİZLİ	2.961	148	3.109
DİYARBAKIR	2.502	56	2.558
DÜZCE	1.028	24	1.052
EDİRNE	715	52	767
ELAZIĞ	1.310	38	1.348
ERZİNCAN	393	11	404
ERZURUM	1.199	40	1.239
ESKİŞEHİR	2.068	115	2.183
GAZİANTEP	3.435	207	3.642
GİRESUN	842	26	868
GÜMÜŞHANE	192	3	195
HAKKÂRİ	201	8	209
HATAY	2.208	128	2.336
IĞDIR	238	6	244
ISPARTA	675	54	729
KAHRAMANMARAŞ	1.805	59	1.864
KARABÜK	458	26	484
KARAMAN	486	26	512
KARS	279	14	293
KASTAMONU	701	36	737

KAYSERİ	3.307	153	3.460
KIRIKKALE	405	32	437
KIRKLARELİ	658	47	705
KIRŞEHİR	377	13	390
KİLİS	172	5	177
KONYA	4.466	200	4.666
KÜTAHYA	1.106	46	1.152
MALATYA	1.431	52	1.483
MANİSA	2.331	125	2.456
MARDİN	1.333	21	1.354
MERSİN	3.638	180	3.818
MUĞLA	2.537	231	2.768
MUŞ	426	10	436
NEVŞEHİR	780	23	803
NİĞDE	535	34	569
ORDU	1.313	52	1.365
OSMANİYE	897	34	931
RİZE	808	35	843
SAKARYA	1.984	113	2.097
SAMSUN	2.246	119	2.365
SİİRT	369	12	381
SİNOP	370	16	386
SİVAS	1.129	53	1.182
ŞANLIURFA	2.365	62	2.427
ŞIRNAK	613	5	618
TEKİRDAĞ	2.447	108	2.555
TOKAT	918	32	950
TRABZON	2.283	92	2.375
TUNCELİ	152	5	157
UŞAK	889	35	924
VAN	1.194	23	1.217
YALOVA	581	35	616
YOZGAT	613	29	642
ZONGULDAK	1.014	62	1.076
Tamsayım Toplam	**88.722**	**4.090**	**92.812**
Örnekleme Yapılan İller	**10+ Örneklem İşyeri Sayısı**	**2-9 İşyeri Sayısı**	**Toplam**
ANKARA	6.911	979	7.890
ANTALYA	4.289	444	4.733
BURSA	2.931	427	3.358
İSTANBUL	8.493	3.311	11.804
İZMİR	6.276	750	7.026
KOCAELİ	4.201	210	4.411
Örnekleme Toplam	**33.101**	**6.121**	**39.222**
Genel Toplam	**121.823**	**10.211**	**132.034**

Ek 3- Tanım ve Kavramlar Sözlüğü

Açık İş: Kuruma işverenlerden intikal eden işçi istemidir.

Açık İş: İşveren tarafından hemen veya yakın gelecekte doldurulmak istenen ve işverenin işyeri dışından uygun bir adayın bulunması için aktif adımları attığı yeni yaratılan, boş veya boşalacak iştir. (EUROSTAT) . Bu tanıma göre açık iş muhakkak işyeri dışına açılmalıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında derlenen açık işler bu kapsamdadır.

Açık İş Oranı: Açık işlerin, açık işler ile mevcut çalışanların sayısının toplamına bölünmesi ile elde edilen bir orandır. Temel olarak, işyerleri tarafından fiilen doldurulmak istenen ve bu doğrultuda gerekli girişimlerin yapıldığı pozisyonları göstermektedir. İşyerinde çalışanlar yardımıyla doldurulmayı bekleyen pozisyonlar ise açık iş kavramı kapsamında yer almamaktadır. İşgücü arzına ilişkin İşsizlik oranına kıyasla işgücü talebinin bir göstergesi olarak ekonominin konjonktürel hareketlerine dair daha kullanışlı bir göstergedir. Örneğin ekonominin büyüme dönemlerinde açık iş oranında nispi olarak yükseliş görülürken, açık iş oranının gerilediği dönemler ekonomide yavaşlama işareti olarak değerlendirilmektedir.

Aktif Kayıt: Son işlem tarihinden itibaren 18 ay süre ile işe gönderilmek üzere hazır olan kayıttır.

Başvuru: İş arayanların, gereksinimlerinin karşılanması için Kurum il Müdürlüklerine doğrudan yaptıkları müracaatlardır. (İŞKUR)

Beceri: Eğitim, öğretim ve deneyimin ürünü olan beceri, ilişkin olduğu konudaki bilgiyle bir araya geldiği zaman uzman kişinin niteliğini oluşturur. Beceri, genel olarak iş ve görevleri başarabilmek için gerekli olan sistematik zihinsel ve fiziksel eylemleri, yatkınlıkları, etkinlikleri ifade eder.

Beceri Açığı: Beceri açığının yapısı ve düzeyini belirtir. İşgücü piyasasında becerili işgücüne ihtiyacın, mevcut işgücü arzından ne kadar fazla olduğunu gösterir. Dünyanın birçok ülkesinde işgücü piyasaları, artan işsizlik, yetersiz eğitilmiş personel, ekonomik ve teknolojik koşulların hızla değişmesi ve bu değişime ayak uydurma güçlükleri gibi sorunlarla karşı karşıyadır. beceri açığının nedenleri arasında, (1) iş gereksinimleriyle karşılaştırıldığında yetersiz kalan ehliyetler, (2) Ehliyetlerle karşılaştırıldığında yetersiz kalan işler, (3) İşsizlik, gizli işsizlik, (4) sayısal olarak becerili işçi açığı yer alır.

Beceri Eksiği: İşgücünün sahip olduğu genel uzmanlığın işin gerekleriyle uyuşmazlığıdır.

Beceri İhtiyacı: Belirli bir organizasyon, sektör veya ulusal ekonomide, farklı türdeki faaliyet, iş veya mesleki rol için gereksinim duyulan beceridir.

Çalışma Çağındaki Nüfus: İşgücü+ İşgücüne dâhil olmayanlar

Genç İşsizlik: Gelişmişlik seviyesine bakmaksızın bir çok ülkede genç işsizliği en önemli politika konusu olarak değerlendirilir. Bu kavramda genç 15-24 yaş grubunu ifade eder.

Genç İşsizlik Oranı : 15-24 yaş grubundaki işsiz sayısının aynı yaş grubundaki işgücü içindeki oranıdır.

$$Genç\ İşsizlik\ Oranı = \frac{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşsiz}{15-24\ Yaş\ Grubu\ İşgücü\ Arzı\ (İstihdam + İşsiz)}$$

Genç Nüfus: 15-24 yaş grubundaki nüfustur.

Girişim: Yasal birimlerin oluşturduğu en küçük özellikle mevcut kaynaklarının tahsisi için belirli derecede karar alma özerkliğini kullanarak, mal ve hizmet üreten bir organizasyon birimidir. Girişim, bir veya birden fazla yerde, bir veya birden fazla faaliyet yürütebilir.

Eğitim Durumu: 6 ve yukarı yaştaki tüm fertlerin eğitim durumları hakkındaki bilgilerdir. Uluslararası Standart Eğitim Sınıflaması (ISCED,1997) uygun olarak sınıflandırılmaktadır, ana gruplar aşağıdadır:

1. Okuma yazma bilmeyen

2. Okuma yazma bilip bir okul bitirmeyen

3. İlkokul

4. İlköğretim

5. Ortaokul veya mesleki ortaokul

6. Genel Lise

7. Mesleki veya teknik lise

8. Yüksek öğretim

Eğitim Seviyelerine Göre İşgücü: Bu gösterge toplam işgücünü eğitim durumlarına göre analiz ederken, 25-29 yaş grubundaki yüksek eğitimlilerin işgücü içindeki oranına da özel önem verir.

Eksik İstihdam: Uluslararası Çalışma Örgütü tarafından düzenlenen 16. Çalışma İstatistikçileri Konferansında, mevcut eksik istihdam tanımı, yaşanan ölçüm zorlukları nedeniyle yeniden ele alınarak, eksik istihdam sorununu daha net ortaya koyabilecek "zamana bağlı eksik istihdam" ve "yetersiz istihdam" kavramlarına geçilmesine karar verilmiştir.

İktisadi Faaliyetlere Göre İstihdam: Bu gösterge istihdamın hangi ekonomik faaliyetlerde yer aldığının ifadesidir. İstihdam genelde tarım, sanayi ve hizmetler olarak üç temel iktisadi faaliyete ayrılır. Bu gösterge toplam istihdamın sektörlere göre oransal dağılımını gösterir. Böylelikle sektörlere göre ekonomik gelişmeyi veya daralmayı, trendleri, gelişmiş ve gelişmekte olan ülke ekonomileri arasındaki seviye farkını ortaya koyar. Sektörel istihdam akışları verimlilik analizlerinde çok önemli yer teşkil eder. Toplam verimliliğin artması için, istihdamın daha az verimliliğe sahip sektörlerden daha yüksek verimliliğe sahip sektörlere geçmesi gerekir.

Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev2.0 esas olmak üzere aşağıda yer alan sektörler kapsamı oluşturmaktadır.

A	Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık
B	Madencilik ve Taş Ocakçılığı
C	İmalat
D	Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi Ve Dağıtımı
E	Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri
F	İnşaat
G	Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı

H	Ulaştırma ve Depolama
I	Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri
J	Bilgi ve İletişim
K	Finans ve Sigorta Faaliyetleri
L	Gayrimenkul Faaliyetleri
M	Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetleri
N	İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri
O	Kamu Yönetimi ve Savunma
P	Eğitim
Q	İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri
R	Kültür, Sanat Eğlence, Dinlence ve Spor
S	Diğer Hizmet Faaliyetleri
T	Hane halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri: Hane halkları Tarafından Kendi Kullanımlarına Yönelik Olarak Ayrım Yapılmamış Mal Ve Hizmet Üretim Faaliyetleri
U	Uluslar Arası Örgütler Ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri

İstihdam Edilenler: Aşağıda yer alan işbaşında olanlar ve işbaşında olmayanlar grubuna dâhil olan kurumsal olmayan çalışma çağındaki tüm nüfus istihdam edilen nüfustur.

İstihdam Oranı: Çalışanların çalışabilir yaştaki nüfusa oranıdır. Ülke ekonomisinin istihdam yaratma gücünü gösterir. Özelikle yaş, cinsiyet ve iktisadi faaliyetlere göre istihdama katılım oranı istihdam politikalarının oluşturulmasında kilit unsurlardır.

$$\text{İ}stihdam\ Oranı = \frac{Toplam\ \text{İ}stihdam}{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yüksek istihdam oranı ülke ekonomisinin pozitif olarak değerlendirilmesine yol açmasına rağmen, bu gösterge tek başına yeterli değildir. İstihdam oranının değerlendirilmesinde ücretler, çalışma saatleri, kayıt dışı istihdam, eksik istihdam ve çalışma saatleri de önemlidir.

Düşük istihdama katılım oranı ise nüfusun ekonomik faaliyetlere katılmadığını, ekonominin ya yüksek işsizlik oranına ya da çok sayıda ekonomik anlamda aktif olmayan nüfusa sahip olduğunu gösterir.

İş Başında Olanlar: Yevmiyeli, ücretli, maaşlı, kendi hesabına, işveren ya da ücretsiz aile işçisi olarak referans dönemi içinde en az bir saat bir iktisadi faaliyette bulunan kişilerdir.

İş Başında Olmayanlar: İşi ile bağlantısı devam ettiği halde, referans haftası içinde çeşitli nedenlerle işinin başında olmayan kendi hesabına veya işveren olarak çalışanlar istihdamda kabul edilmektedir.

Üretici kooperatifi üyeleri, bir iş ya da meslekte bilgi veya beceri kazanmak amacıyla belirli bir menfaat (ayni ya da nakdi gelir, sosyal güvence, yol parası, cep harçlığı vb.) karşılığında çalışan çıraklar ve stajyer öğrenciler de istihdam halinde olanlar kapsamına dâhil edilmektedirler.

İşe Yerleştirme: İş arayanların Kurumca işe yerleştirilmesidir.

İşgücü: İstihdam edilenler ile işsizlerin oluşturduğu tüm nüfusu kapsar.

$$\text{İş}g\text{ücü} = \text{İ}stihdam\ Edilenler + \text{İş}sizler$$

İşgücü Arzı: Bireylerin her türden işgücü piyasasına pazarlamak üzere sundukları işgücü toplamıdır. Tanımlanmış bir zaman dilimi (referans dönemi) içinde belirli bir yaş üzerindeki nüfus, işgücü bakımından üç temel gruba ayrılmaktadır; istihdam edilenler, işsizler ve işgücüne dâhil olmayanlar. İstihdam edilenler ve işsizler, birlikte işgücünü oluştururlar.

İşgücü Talebi: İşgücü talebi işverenlerin istihdam etmeyi istedikleri işçi sayısıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması: İŞKUR tarafından 16 Mart - 30 Nisan tarihleri arasında yapılan işyeri ziyaretleri kapsamında "İl İşgücü Piyasası Araştırması İşyeri Bilgi Formu" uygulamasıdır.

İşgücü Piyasası Araştırması Çerçevesi: Maliye Bakanlığı ve SGK kayıtları kullanılarak TÜİK tarafından hazırlanan "Türkiye İşyeri Kayıt Sistemi" üzerinden en güncel veri olan 2013 yılı kayıtlarıdır. İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında çeşitli nedenlerle görüşülemeyen işyerleri için "işyeri cevapsızlık formu" doldurulmuştur.

İşgücü Piyasası: Potansiyel çalışanların emeklerini arz ettikleri, işverenlerin de, ihtiyaç duydukları işgücünü talep ettikleri piyasadır. Çalışanlar öncelikle mesleki olmak üzere işe ilişkin beceri ve yeterliliklerini sunarken karşılığında ücret talep ederler.

İl İşgücü Piyasası: İşgücünün il düzeyinde arz ve talep olunduğu pazardır. İl düzeyinde işverenler birçok iş için çeşitli meslek dallarında işçi, çalışanlar da iş talep eder. Bu işler bakımından piyasa, il işgücü piyasasıdır.

İşgücü Piyasası Analizi: Belirli bir yer, bölge ya da ülkenin işgücü piyasasının niteliklerinin ve ayırıcı özelliklerinin incelenip çözümlenmesidir.

İşgücüne Katılım Oranı (İKO): İşgücü katılım oranı bir ekonomide çalışan veya işsiz, ekonomik olarak aktif olan nüfusun çalışabilir yaştaki nüfusa olan oranını ifade eder.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Katılım\ Oranı = \frac{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı\ (\ \text{İ}stihdam + \text{İş}siz)}{Kurumasal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Çalışma hayatına katılımı ölçen bu gösterge, çalışma yaşındaki nüfusun ekonomik olarak aktif olan kesimini gösterir. Ülke mal ve hizmet üretiminde yer alabilecek işgücü arzının büyüklüğü hakkında bilgi verir. Cinsiyet ve yaş gruplarına ve eğitim durumuna göre işgücüne katılım oranı ekonomik olarak aktif nüfusun yapısı hakkında bir resim çizer.

İşgücüne Dahil Olmayan (İnaktif) Nüfus: İşsiz veya istihdamda bulunmayan kurumsal olmayan çalışma çağındaki nüfustur. Bu gösterge, özellikle kişilerin neden işgücü içinde yer almadıklarını açıklamaları bakımından çok önemlidir. Kişiler , çeşitli nedenlerle işgücü piyasası içinde yer almayabilirler. Çalışmak istedikleri halde kendilerine uygun iş bulamayacakları gibi düşüncelerle iş aramayan kesim potansiyel işsiz olmaları nedeniyle işgücü piyasasını yakından ilgilendiren kavramdır. İşgücüne dahil olmayanlar aşağıdaki gruplara ayrılmıştır.

1. İş Aramayıp Çalışmaya Hazır Olanlar: Çeşitli nedenlerle iş aramayıp, ancak 2 hafta içinde işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.1. İş Bulma Ümidi Olmayanlar: Daha önce iş aradığı halde bulamayan veya kendi vasıflarına uygun bir iş bulabileceğine inanmadığı için iş aramayan ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

1.2. Diğer: Mevsimlik çalışma, ev kadını olma, öğrencilik, irad sahibi olma, emeklilik ve çalışamaz halde olma gibi nedenlerle iş aramayıp ancak işbaşı yapmaya hazır olduğunu belirten kişilerdir.

2. Mevsimlik çalışanlar: Mevsimlik çalışması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

3. Ev işleriyle meşgul: Kendi evinde ev işleriyle meşgul olması nedeniyle iş aramayan ve işbaşı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

4. Eğitim/Öğretime devam ediyor: Bir öğrenim kurumuna, kursa vb. devam etmesi

nedeniyle iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

5. Emekli: Bir sosyal güvenlik kuruluşundan emekli olduğu için iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

6.Çalışamaz halde: Bedensel özür, hastalık veya yaşlılık nedeniyle iş aramayan ve iş başı

yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

7. Diğer: Ailevi ve kişisel nedenler ve bunun dışındaki diğer nedenler ile iş aramayan ve iş başı yapmaya hazır olmayan kişilerdir.

$$\text{İş}g\text{ücü}ne\ Dahil\ Olmayan\ N\text{ü}fus\ Oranı = \frac{Kurumsal\ Olmayan\ Sivil\ N\text{ü}fus - \text{İş}g\text{ücü}}{Kurumsal\ Olmayan\ N\text{ü}fus} \times 100$$

İşsiz: Çalışma yaşında olup, işi olmayan, aktif olarak iş arayan ve çalışmaya hazır kesimi ifade eder. Referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiç bir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş aramak için son dört hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan tüm kişiler işsiz nüfusa dâhildirler. Ayrıca, dört hafta içinde başlayabileceği bir iş bulmuş ya da kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler de işsiz nüfus kapsamına dahildirler.

İşsizlik Oranı: İşgücü piyasasının en çok bilinen ve medya tarafından da üzerine en çok değinilen göstergesi işsizlik oranıdır. Toplam işsiz sayısının işgücü arzına oranıdır. İşsizliğin değerlendirilmesinde toplam işsizlik oranı tek başına yeterli olmaz. Gelecek planlaması için genç işsizlik ve uzun süreli işsizlik oranlarının da ayrıca dikkate alınması gerekir.

$$\text{İş}sizlik\ Oranı = \frac{\text{İş}siz}{\text{İş}g\text{ücü}\ Arzı(\text{İ}stihdam + \text{İş}siz)} \times 100$$

İşteki Durum: Ücretliler, kendi hesabına çalışanlar, işverenler ve ücretsiz aile işçileri olarak dört kategori altında toplanan işteki durum, işgücü piyasasının dinamiklerini ve ülke ekonomisinin gelişimini gösterir. Gelişen bir ülkede genel olarak beklenen tarım sektöründen sanayi ve hizmet sektörlerine geçişle birlikte, ücretli ve maaşlı çalışanların sayısındaki artış; kendi hesabına ve ücretsiz aile işçisi olarak çalışan sayısındaki azalıştır.

Kayıt Dışı İstihdam: Referans haftasında yaptığı işten dolayı herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşuna kayıtlı olmayanlardır.

Birçok ülkede kayıtdışı istihdam, gelir ve üretim yaratmada önemli bir rol oynar. Kayıtdışı istihdam sosyal güvenlik sisteminin ve yasal yaptırımlarının dışında olmasına rağmen, yüksek nüfus artış hızına veya kentleşmeye sahip ülkelerde bir seçenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Kayıt Dışı istihdam Oranı: Bu gösterge kayıt dışı istihdamın toplam istihdam içindeki oranı olarak hesaplanmaktadır. Oranın büyüklüğü çalışma hayatının sosyal güvenceden uzaklığı hakkında bilgi verir.

$$Kayıtdışı\ İstihdam\ Oranı = \frac{Kayıtdışı\ İstihdam}{Toplam\ İstihdam} \times 100$$

Kayıtlı İşsiz: Çalışma yaşında ve gücünde olan, çalışmak isteyen, Kuruma başvurduğunda asgari ücret düzeyinde gelir getirici bir işi olmayan, Kurum tarafından henüz kendisine iş bulunamayan aktif kayıtlardaki kişilerdir. Kayıtlı işgücünden, daha iyi şartlarda iş arayanlar, emeklilerden iş arayanlar ve belli bir iş yerinde çalışmak isteyenler çıkarıldığında geriye kalanlar kayıtlı işsiz sayılmaktadır. (İŞKUR)

Kayıtlı İşgücü: İş arayanlardan aktif kayıtlarda yer alanların tümüdür.

Kurumsal Olmayan Nüfus: Üniversite yurtları, yetiştirme yurtları (yetimhane), huzurevi, özel nitelikteki hastane, hapishane, kışla vb. yerlerde ikamet edenler dışında kalan nüfustur.

Kurumsal Olmayan Çalışma Çağındaki Nüfus: Kurumsal olmayan nüfus içerisindeki 15 ve daha yukarı yaştaki nüfustur.

Mesleklere Göre İstihdam: Meslek sınıflaması olarak kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü, Uluslararası Çalışma Örgütünün ISCO-88 Uluslararası Standart Meslek Sınıflandırma Sistemi esaslarına göre hazırlanan ve meslek sınıflandırma sistemi içinde yer alan meslek unvanlarını, özetlenmiş meslek tanımlarını ve meslek kodlarını kapsayan bir sözlüktür.

Meslek sınıflaması dört rakamlı kodlanmış olup 9 ana grup altında toplanmaktadır. Ana grupların altında 2 basamaklı alt gruplar, alt grupların altında 3 basamaklı meslek grupları ve meslek gruplarının da altında 4 basamaklı meslekler yer almaktadır. İŞKUR tarafından kullanılan Türk Meslekler Sözlüğü (TMS) ISCO-08 ile uyumlu daha ayrıntılı bir sözlüktür. ISCO'da söz konusu olan meslek grubu iken TMS'de mesleklerin en ayrıntılı hali bulunmaktadır.

Bu gösterge özellikle farklı işgücü piyasalarında arz ve talep dengesizliklerin analizinde çok önemlidir. Karar vericiler ve politika yapıcıların ekonomik ve sosyal politikaların formüle edilmesinde ve işgücü,

öğretim ve mesleki eğitimin planlanarak uygulanmasında, yürütülmesinde istihdamın mesleklere göre dağılımı önem arz etmektedir.

Net İstihdam Değişim Oranı: Beklenen istihdam artışından, beklenen istihdam azalışının çıkarılması ile elde edilen sayının mevcut çalışan sayısına bölünmesi ile elde edilen orandır.

Temininde Güçlük Çekilen Meslekler: İşverenler açık işlerini istedikleri becerilere sahip çalışanlarla doldurmadıkları takdirde, bu durumu temininde güçlük çekilen meslekler veya beceri eksiği açık işler olarak ifade ederler.

Yaş Bağımlılık Oranı : 0-14 ve 65 ve daha yukarı yaştaki nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranın yüzde olarak ifadesidir.

$$\boldsymbol{Ya\text{ş}\ Ba\text{ğ}ml\text{ı}l\text{ı}k\ Oran\text{ı}} = \frac{0-14\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus + 65\ Ya\text{ş}\ ve\ \text{ü}st\text{ü}\ N\text{ü}fus}{15-64\ Ya\text{ş}\ N\text{ü}fus} \times 100$$

Yerel Birim: Coğrafi olarak tanımlanan bir yere yerleşmiş girişim veya onun bir parçasıdır.

Ekonomik faaliyet, coğrafi olarak tanımlanan bu yerde veya bu yerden tek ve aynı girişim için bir veya daha fazla kişinin çalışması halinde yürütülür.

Yetersiz İstihdam: Zamana bağlı eksik istihdam kapsamında yer almamak koşuluyla, referans haftasında istihdamda olan, son 4 hafta içinde mevcut işini değiştirmek için veya mevcut işine ek olarak bir iş aramış olan ve böyle bir iş bulduğu takdirde 2 hafta içinde çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Zamana Bağlı Eksik İstihdam: Referans haftasında istihdamda olan, esas işinde ve diğer işinde/işlerinde toplam olarak 40 saatten daha az süre çalışmış olup, daha fazla süre çalışmak istediğini belirten ve mümkün olduğu taktirde daha fazla çalışmaya başlayabilecek olan kişilerdir.

Ek 4- Ek Tablolar

SEKTÖRLERE GÖRE İPA SONUÇLARI-2014/1.DÖNEM							
Sektörler	İşyeri Sayısı	Çalışan Sayısı	Açık İş Sayısı	Temininde Güçlük Çekilen Kişi Sayısı	30 Haziran 2015 İçin Belirlenen Net İstihdam Değişimi	Açık İş Oranı	Net İstihdam Değişim Oranı 30 Haziran 2015
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	15	1.203	28	47	29	2,3%	2,4%
İmalat	327	14.685	481	777	921	3,2%	6,3%
Elektrik, Gaz, Buhar Üretimi	5	258	2	33	46	0,8%	17,8%
İnşaat	439	7.066	126	466	566	1,8%	8,0%
Toptan ve Perakende Ticaret	403	8.100	313	486	466	3,7%	5,7%
Ulaştırma ve Depolama	64	3.397	64	94	39	1,8%	1,2%
Konaklama ve Yiyecek Hizmetleri	195	7.524	430	495	201	5,4%	2,7%
Bilgi ve İletişim	4	121	2	12	1	1,6%	0,8%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	15	218	1	2	21	0,5%	9,6%
Gayrimenkul Faaliyetleri	21	283	29	28	19	9,2%	6,6%
Mesleki ve Teknik Faaliyetler	63	553	38	115	48	6,5%	8,7%
İdari ve Destek Hizmetleri	55	2.063	103	121	228	4,7%	11,0%
Eğitim	89	2.192	26	57	-25	1,2%	-1,2%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler	47	1.740	95	97	137	5,2%	7,9%
Kültür, Sanat ve Spor	6	66			8	0,0%	12,7%
Diğer Hizmetler	76	689	33	33	28	4,6%	4,0%
Genel Toplam	**1.825**	**50.164**	**1.771**	**2.865**	**2.732**	**3,4%**	**5,4%**

EK:5 2 İle 9 Kişi Arası İstihdamlı İşyeri Bilgileri GİRESUN

2015 yılı İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin yanında 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri de ziyaret edilmiştir.

Türkiye İş Kurumu, 2015 Yılı Yerel Düzeyde İşgücü Piyasası Araştırması kapsamında 16 Mart – 30 Nisan 2015 tarihleri arasında Türkiye genelinde 132.034 işyerine yüze görüşme yöntemiyle anket uygulamıştır. TÜİK İşyeri Kayıtları Sistemi altlık kullanılarak sektörel kapsam dâhilinde yer alan 2 ile 9 9 kişi arası istihdamlı işyerleri ve 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri, araştırmada örnekleme çerçevesi olarak kullanılmıştır. Araştırmanın kapsamında Türkiye genelinde Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiki Sınıflaması (NACE) Rev. 2 sınıflandırmasına göre Tarım, Kamu Yönetimi ve Savunma; Zorunlu Sosyal Güvenlik, Hane Halklarının İşverenler Olarak Faaliyetleri ve Uluslararası Örgütler ve Temsilciliklerinin Faaliyetleri dışındaki 17 alt sektörde yer alan, 2-9 arası kişi istihdam eden ile 10 ve daha fazla çalışana sahip işyerleri örnekleme çerçevesi olarak kabul edilmiştir. Örnekleme birimi işyeri olarak belirlenmiş ve 17 sektör bazında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için il ve Türkiye, 2-9 arası kişi istihdam eden işyerleri için ise Türkiye geneli tahmini verilmiştir.

Çalışma kapsamında 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerleri için hem Türkiye geneli il düzeyinde tahmin üretilebilirken 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerleri için sadece Türkiye geneli için tahmin üretilebilmektedir. Söz konusu işyerleri için il düzeyinde tahmin üretilmemiştir. Bu nedenle raporun bu bölümüne kadar 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerinin verileri kullanılmamıştır. Bu bölümde Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüklerinin illerinde ziyaret ettikleri 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine ilişkin veriler paylaşılacaktır.

2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyerlerine de 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerine uygulanan soru kâğıdı uygulanmıştır. Çalışmanın metodolojisi açısından her iki büyüklükteki işyerleri için bir farklılık bulunmamaktadır.

Türkiye genelinde çalışma kapsamında toplam 10 bin 211 adet 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir. Bu işyerlerinin 6 bin 512 tanesine soru kağıdı uygulanırken 3 bin 699 tanesinden çeşitli nedenlerle cevap alınamamıştır.

Bu kapsamda Giresun ilinde 26 işyeri ziyaret edilmiş olup, söz konusu işyerlerinin 20 tanesi için soru kâğıdı uygulanmıştır. Bu bölümde 20 işyerinden elde edilen veriler üzerinde durulacaktır. Söz konusu veriler ham veriler olup, genelleştirme katsayısı Türkiye geneli tahmin üretecek şekilde verildiği için genelleştirilmiş verilerin il düzeyinde bilgi veren bir çalışmada kullanılmasının uygun olmayacağı düşünülmüştür. Ayrıca 2 ile 9 kişi arası işyerlerine ait veriler ili genellemediği için 10 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerlerinin verileri ile karşılaştırma yapılmamıştır.

Çalışma kapsamında Giresun ilinde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı 20 işyerine soru kağıdı uygulanmış olup bu işyerlerinin 8 tanesi Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

Tablo 1 İşyerlerinin Sektörel Dağılımı

Sektör	İşyeri	Erkek	Kadın	Toplam
Toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı	8	24	4	28
İmalat	3	5	0	5
Finans ve sigorta faaliyetleri	2	1	4	5
İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri	1	10	1	11
Eğitim	1	6	2	8
İdari ve destek hizmet faaliyetleri	1	6	0	6
Madencilik ve taş ocakçılığı	1	3	0	3
Mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler	1	2	1	3
Su temini; kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	1	1	0	1
Ulaştırma ve depolama	1	0	1	1
Toplam	20	58	13	71

Kaynak: İPA 2015

Araştırma kapsamındaki 10 sektörde 2 ile 9 kişi arası istihdamlı işyeri ziyaret edilmiştir.

Söz konusu işyerlerinde toplam 71 kişi çalışmaktadır. Bu işyerlerinde çalışanların yüzde 18'i kadın, yüzde 82'si erkektir. En fazla işyeri ve en fazla çalışan Toptan ve Perakende Ticaret sektöründedir.

3 işyerinde 15 Açık İş bulunmaktadır. En fazla açık iş olan meslekler Temizlik Görevlisi (5 kişi), Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) ve Aşçı Yardımcısı (2 kişi) şeklindedir.

5 kişilik Temininde Güçlük Çekilen Meslek bulunmaktadır. Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) (2 kişi) en fazla temininde güçlük çekilen meslektir.

Giresun ilinde çalışma kapsamında ziyaret edilen 2 ile 9 kişi arası istihdam eden işyerlerinde 1 kişilik (Elektrikçi (Genel)) istihdam artışı beklenmektedir.

Resepsiyon Görevlisi (Ön Büro Elemanı) mesleğinde hem açık iş vardır hem de Temininde Güçlük Çekilen meslektir.